

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΕ'
Παρασκευή 26 Απριλίου 1985

ΑΘΗΝΑ 1985

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΕ'

Παρασκευή 26 Απριλίου 1985

Αθήνα, σήμερα στις 26 Απριλίου 1985, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11.24, συνήλθε στην Α΄ θύρα του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Α΄ Αντιπροέδρου της Βουλής κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Ανακοινώνεται προς το Σώμα από το Βουλευτή κ. Δημήτριο Γεωργακόπουλο το ακόλουθο:

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ και ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ κατάθεσαν αναφορά της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Φωτογράφων, με την οποία ζητά την απαλλαγή του μηχανολογικού εξοπλισμού των μελών της από το φόρο πολυτελείας κ.λπ.

2. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ κατάθεσαν αναφορά των Αγροτικών Συλλόγων Φιλιατρών και Μεδώνης και του Γεωργικού Συνεταιρισμού πώλησης Κηπευτικών Φοινίκης Νομού Μεσσηνίας, με την οποία διαμαρτύρονται για την επιβολή βελτίου τιμών στα σπαροκηπευτικά προϊόντα.

3. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ και ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ κατάθεσαν αναφορά της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Λαγκαδά Νομού Θεσ/νίκης, με την οποία ζητά την αγορά των υπόλοιπων καπνών των παραγωγών της περιοχής της κλπ.

4. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ κατάθεσαν αναφορά των Καπνοπαραγωγών περιφέρειας Σερρών και Ζίχνης, με την οποία ζητούν τον καθορισμό της τιμής των καπνών με βάση το κόστος παραγωγής τους και ένα λογικό κέρδος κλπ.

5. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ κατάθεσαν αναφορά των Ομοσπονδιών Αγροτικών Συλλόγων Νηών Μεσσηνίας, Βοιωτίας και Κιλκίς, με την οποία ζητούν την αύξηση των τιμών των αγροτικών προϊόντων, εισοδηματικές στρεμματικές ενισχύσεις στους μικροκαλλιεργητές κ.λπ.

6. Οι βουλευτές κ.κ. ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ και ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ κατάθεσαν αναφορά του Συλλόγου Κοινοτικών Υπαλλήλων Νομού Ρεθύμνης, με την οποία ζητά την επίτευξη της έκδοσης του Προεδρικού Διατάγματος που προβλέπει το

άρθρο 23 του Ν. 1505/84, που αφορά την υπαγωγή στο Ενιαίο Μισθολόγιο των Κοινοτικών Υπαλλήλων κ.λπ.

7. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ κατάθεσαν αναφορά του Ελλαιογαλακτοκομικού Συνεταιρισμού Πελόπης Λέσβου, με την οποία ζητά να ρυθμιστούν οι οφειλές των μελών του προς την Αγροτική Τράπεζα για τα κτηνοτροφικά δάνεια.

8' Οι βουλευτές κ.κ. ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ και ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ κατάθεσαν αναφορά του Συλλόγου Ερασιτεχνών Αλιέων Νέας Χώρας Χανίων, με την οποία ζητά επίλυση προβλημάτων των μελών του.

9. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ και ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ κατάθεσαν αναφορά της Ένωσης Εργατοτεχνιτών Δήμου Πύργου και Δ.Ε.Υ.Α.Π. Νομού Ηλείας, με την οποία ζητά την αύξηση των αποδοχών των μελών της κ.λπ.

10. Οι βουλευτές κ.κ. ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ και ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ κατάθεσαν αναφορά του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων των 8ου και 13ου Γυμνασίων και 8ου Λυκείου Δήμου Περιστερίου, με την οποία ζητά τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση των όρων υγιεινής στα πιο πάνω σχολεία μετά τα τελευταία κρούσματα ηπατίτιδας.

11. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ και ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ κατάθεσαν αναφορά των Σωματείων Εργαζομένων της Πειραικής—Πατραϊκής, με την οποία ζητούν να γίνει διαχειριστικός έλεγχος στην πιο πάνω εταιρεία, να μη γίνουν απολύσεις εργαζομένων κ.λπ.

12. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΑΛΟΣ και ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ κατάθεσαν αναφορά της Ένωσης Τεχνικών ΔΕΗ/Τμήμα Έδεσσας Νομού Πέλλας, με την οποία ζητά την ικανοποίηση αιτημάτων των μελών της.

13. Ο βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ κατάθεσε αναφορά Αδελφών Νοσοκόμων του Τμήματος Τεχνικού Νεφρού, με την οποία διαμαρτύρονται για την ανάρρωση συμπεριφορά της ιατρού κ. Δ. Βουδικλάρη κλπ.

14. Ο βουλευτής Πειραιά κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ κατάθεσε αναφορά της Αγροιστικής Κίνησης Πολυτέκνων, με την οποία ζητά όπως η χορήγηση βεβαίωσης οικογενειακής κατάστασης των μελών της βίδεται από τα Γραφεία των Δήμων και Κοινοτήτων που ανήκουν κλπ.

15. Ο βουλευτής Πειραιά κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ κατάθεσε αναφορά κατοίκων Αγρινίου πληττομένων από τον Ν. 1337/83, με την οποία ζητούν την αναστολή της εφαρμογής και την τροποποίησή του πιο πάνω νόμου κλπ.

16. Ο βουλευτής Πειραιά κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ κατάθεσε αναφορά της Κίνησης Δημοκρατικών Γυναικών, του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας και του Συλλόγου Ελληνίδας Νοικοκυράς, με την οποία ζητούν την αναθεώρηση του άρθρου 31 του Συντάγματος.

17. Ο βουλευτής Λέσβου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΥΝΑΤΣΟΣ κατάθεσε αναφορά του Συλλόγου Υπαλλήλων ΙΚΑ Νοτιοανατολικού Αιγαίου, με την οποία ζητά επίλυση συνταξιοδοτικών και ασφαλιστικών προβλημάτων των μελών του.

18. Ο βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ κατάθεσε αναφορά του κ. Δημητρίου Μπανιά κατοίκου Αρχοντοχωρίου Αιτωλ/νίας, με την οποία διαμαρτύρεται για την υποβολή εσφαλμένου πίνακα δικαιούχων πρωτεύουσας ελαιοπαραγωγών περιφέρειας Αρχοντοχωρίου Αιτωλ/νίας από τον αρμόδιο Γεωπόνο του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης Αμφιλοχίας κλπ.

19. Ο βουλευτής Πειραιά κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ κατάθεσε αναφορά Συνταξιούχων υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Δήμων και Κοινοτήτων, της Αστυνομίας Πόλεων, των Σιδηροδρόμων, του ΙΚΑ, αναπήρων αξιωματικών Ε.Δ. 1370/44, με την οποία ζητούν την ψήφιση Ενιαίου Μισθολογίου για όλους ανεξαιρέτως τους συνταξιούχους του Δημοσίου Ταμεία, την ελάφρυνση της φορολογίας των συντάξεών τους κλπ.

20. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ και ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ κατάθεσαν αναφορά του Συλλόγου Ασγκωτών «Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» Επαρχίας Ιστιαίας Νομού Εύβοιας, με την οποία ζητά την εκτέλεση έργων οδοποιίας, ύδρευσης κλπ. στην Κοινότητα Αγίου Νομού Εύβοιας.

21. Οι βουλευτές κ.κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ, ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ και ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ κατάθεσαν αναφορά της Εργασιακής Επιτροπής Εργαζομένων στην Εταιρεία Β.Ε.Μ.Η., με την οποία ζητά την πληρωμή δεδουλευμένων αποδοχών στα μέλη της, να γίνει διαχειριστικός έλεγχος στην πιο πάνω Εταιρεία κλπ.

22. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ και ΑΙ-

ΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ κατάθεσαν αναφορά του Δημάρχου και των μαζικών Φορέων Ελευσίνας, με την οποία ζητούν την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στο Σαρανταπόταμο κ.λπ.

23. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ και ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ κατάθεσαν αναφορά της Αγροιστικής Κίνησης Εργαζομένων, με την οποία καταγγέλει θανατηφόρο ατύχημα στην Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΒΩΞΙΤΑΙ ΔΙΣΤΟΜΟΥ» Νομού Βοιωτίας και ζητά να παρθούν μέτρα για τη προστασία της ζωής και της υγείας των εργαζομένων.

24. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ, ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ και ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ κατάθεσαν αναφορά της Ομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Μαθητών Βόρειας Ελλάδας, με την οποία ζητά τη συμμετοχή των γονέων στον προγραμματισμό των παιδικών εκπομπών της τηλεόρασης κλπ.

25. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ κατάθεσαν αναφορά του Συλλόγου Ακτινών και Ανεπαρκώς Αποκατεστημένων Αγροτών της Κοινότητας Ασπροκκλησιάς Νομού Ημαθίας, με την οποία ζητά την παραχώρηση των τσιφλικιών στους αγρότες κ.λπ.

26. Οι βουλευτές κ.κ. ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ κατάθεσαν αναφορά της Ένωσης Λειτουργών Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Νομού Χανίων, με την οποία ζητά την ίδρυση Τμήματος Πληροφορικής στα ΚΕΤΕ Χανίων.

27. Οι βουλευτές κ.κ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΜΑΥΡΟΔΟΓΛΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΧΙΝΗΣ κατάθεσαν αναφορά του Αγροτικού Συλλόγου Μεγαπλάτανου Λοκρίδας Νομού Φθιώτιδας, με την οποία διαμαρτύρεται για την κακή εκτίμηση των ζημιών που έπαθε ο ελαιόκαρπος στην περιοχή του από ανεμοθύελλα.

28. Ο Πανελλήνιος Σύλλογος επί Σιμβόσει Υπαλλήλων που εργάζεται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, με αναφορά του ζητά τη μονιμοποίηση των μελών του.

29. Το Σωματείο Ηλεκτροδηγών ΗΣΑΠ, με αναφορά του εκφράζει την ικανοποίησή του για την ψήφιση του Νομοσχεδίου για την προστασία των ανέργων.

30. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδρυτών Ελληνικών Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων με αναφορά της κάνει προτάσεις για τη βελτίωση των άρθρων του Νομοσχεδίου που αφορά την Ιδιωτική Εκπαίδευση κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριοι συνάδελφοι! εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη.

ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθούν αναφορές και ερωτήσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

Πρώτη ερώτηση είναι του συναδέλφου κ. Μουτζουρίδη, σχετικά με την ασφαλοποίηση των δρόμων του Νομού Αργολίδος.

Ο κ. Μουτζουρίδης έχει το λόγο. Απών.

Συνοψώς, η ερώτηση διαγράφεται.

Δεύτερη ερώτηση είναι του συναδέλφου κ. Γκουγκουρέλα, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την διάνοιξη και ασφαλοποίηση ενός τμήματος έκτασης 1.000 περίπου μέτρων που υπάρχει ανάμεσα στην Κοινότητα Παραλίας Κατερίνης και του Συνεταιρισμού Κατερινόσκαλας.

Ο κύριος Γκουγκουρέλας έχει το λόγο. Απών.

Συνοψώς, η ερώτηση διαγράφεται.

Τρίτη ερώτηση είναι του συναδέλφου κ. Αλλαμανή σχετικά με τη λήψη μέτρων για την τσιμεντοστρώση και αμμοχάλικωστρώση κοινοτικών δρόμων, την αντικατάσταση του επωτετικού δικτύου ύδρευσης, την ασφαλοποίηση του δρόμου Μητροπόλης — Φράγκου κλπ. στην Κοινότητα Φράγκου Κορινθίας.

Ο κ. Αλλαμανής έχει το λόγο.

Συνοψώς, η ερώτηση διαγράφεται.

Η επομένη ερώτηση είναι του συναδέλφου κ. Θεοχαρίδη σχετικά με την λήψη μέτρων για την διάθεση των αναλόγων πιστώσεων για την κατασκευή του δρόμου Βατοχωρίου Φλωρίνης — Αλβανικά Σύνορα και της γέφυρας επί της Εθνικής οδού στο Αρμενοχώριο Φλωρίνης.

Η ερώτηση αυτή διαγράφεται κατόπιν αιτήσεως του ερωτώντος συναδέλφου κ. Θεοχαρίδη. Σε αναφορά του κ. Ζήση Τσιγδόλη, κατοίκου Πολιάς Έβρου, που κατέθεσαν οι κύριοι Π. Μποκαβός, Ελ. Παπαδημητρίου, Μ. Έδερτ, Κ. Παπαρρηγόπουλος και Αντ. Σαμαράς, με την οποία ζητά την αποζημίωσή του για αγροτεμάχιο που του πήρε το Δημόσιο, για την κατασκευή επαρχιακού δρόμου, ο κύριος Μποκαβός έχει το λόγο. Απών, διαγράφεται.

Ο κύριος Έδερτ. Απών, διαγράφεται.

Ο κύριος Παπαρρηγόπουλος. Απών, διαγράφεται.

Ο κ. Σαμαράς. Απών, διαγράφεται.

Συνοψώς η αναφορά διαγράφεται.

Την επομένη αναφορά κατέθεσαν οι συνάδελφοι κύριοι Ι. Λαυρεντίδης, Κ. Σαβήλης, Κ. Στεφανόπουλος, Ηλ. Βεζρεβάνης και Κ. Παπαρρηγόπουλος, σχετικά με δημοσίευμα της εφημερίδας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ» Μεσολογγίου, το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη κατασκευής γέφυρας για τη ζεύξη Ρίου — Αντιρρίου.

Ο κύριος Λαυρεντίδης έχει το λόγο.

ΙΣΑΑΚ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, παλιό το αίτημα, μεγάλο το πρόβλημα και απασχολεί όλους εκείνους, οι οποίοι είναι εκείθεν του χώρου του Ρίου. Έγινε ανησυχία μου καθηγήτρια να τοποθετηθεί Γυμνασιάρχης κάπου στην Άρτα. Και ήταν τρομερό το πρόβλημα όταν επρόκειτο να διακινηθούν από την μία πλευρά στην άλλη τον χειμώνα. Η απόσταση δεν είναι μεγάλη. Απασχολήστε πολλές φορές τους τοπικούς δημάρχους και προέδρους των κοινοτήτων.

Ένα δημοσίευμα της τοπικής εφημερίδας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ» λέει μεταξύ των άλλων: «Και τώρα ακόμη είναι ένα μρόφεμα του ταξιδιού το πέρασμα με το φέρι - μπότ από την μία πλευρά στην άλλη. Δεν έφυγε το καλοκαίρι και το κύμα ακόμη παχνιδίζει αν και άρχισαν οι πρώτες απειλές του.

Έρχεται, όμως, ο φθινοπωριχειμώνας και το δροσερό μαύρο γίνονται πικρός εριόλτης, — ποιητικότατο είναι, κύριε Υπουργέ — γίνεται φουρτουνασμένη θάλασσα και αποκλεισμός. Η κατάσταση είναι ανυπόφορη και φθιβερή. Και οι

συνέπειές της από αρνητικές μέχρι καταστροφικές. Δεν ωφελεί σε τίποτα η περιγραφή της αθλιότητας. Γέφυρα χρειάζεται».

Απευθύνεται εν συνεχεία στους προέδρους των κοινοτήτων και στους δημάρχους, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και λέει ότι είναι ανάγκη να πιέσουν να γίνει η γέφυρα αυτή το γρηγορότερο. Η γέφυρα Ρίου Αντιρρίου είναι ιστορική πρόκληση για τη Δυτική Ελλάδα.

Το ότι είναι πράγματι ιστορική πρόκληση και έπρεπε να γίνει αυτό είναι αναμφισβήτητο. Τώρα, με τα μέσα που διαθέτουμε και τις ανάγκες που πρέπει να ιεραρχούμε, νομίζω ότι ήταν λάθος που αυτό δεν πήρε ιεράρχηση στις ανάγκες. Είναι μεγάλο το ποσό αναμφισβητήτως, αλλά στην ιεράρχηση των αναγκών, θα έπρεπε αυτό να πάρει μία σειρά.

Το παράπονο είναι εύλογο, το αίτημα δικαιότατο και πρέπει να βρεθεί τρόπος να ικανοποιηθεί. Κάντε εσείς την αρχή και αν υποθεθεί ότι οι προτεχείς εκλογές θέλουν να δώσουν άλλη κατεύθυνση, να αναλάβουν το χρέος εκείνοι που θα πάρουν από σας την σκυτάλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κύριος Σαβήλης. Απών, διαγράφεται.

Ο κύριος Στεφανόπουλος. Απών, διαγράφεται.

Ο κύριος Βεζρεβάνης, έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΡΕΒΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, είχα την ευκαιρία και άλλοτε στην Αίθουσα αυτή να ασχοληθώ με το θέμα της ζεύξης του Ρίου - Αντιρρίου. Μαζί με εκλεκτούς συναδέλφους, όπως τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο τον κύριο Στεφανόπουλο, τον κύριο Καλοσιγιάννη, τον κύριο Τσιπλάκο και άλλους, είχαμε καταθέσει σχετική ερώτηση. Στη θέση του ερωτώμενου Υπουργού ήταν τότε Υπουργός Δημοσίων Έργων ο κύριος Τσοχατζόπουλος.

Αναλύσαμε εν πλάτει τη σοβαρότητα του θέματος. Τηνίσαμε ότι η αναγκαιότητα της κατασκευής της γέφυρας του Ρίου είναι τόσο μεγάλη και τέτοιας προτεραιότητας που θα έπρεπε, όσοι ασχολούνται με τα δημόσια πράγματα και κυρίως εκείνοι που φέρουν την ευθύνη του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, να σκεφθούν σοβαρότερα το θέμα αυτό.

Διεκτραγωδήσαμε τότε — το κάνουμε και τώρα — την κατάσταση που επικρατεί όταν διανούπεται η συγκοινωνία του Ρίου Αντιρρίου, που αποκλείει ολόκληρη τη Δυτική Ελλάδα.

Πρωτοδικά, επειδή εκπροσωπώ το Νομό Θεσπρωτίας, οι κάτοικοι του οποίου διέρχονται καθημερινά κατά εκατοντάδες το στενό αυτό, αναγκάστηκα κατά καιρούς να ασχοληθώ με το θέμα.

Δραματικά γεγονότα εξελίσσονται πολλές φορές προ του στενού. Νεκροί από τη μία και από την άλλη μεριά περπατούν εκεί να κυπάσει η κυκλοφορία για να διέλθουν τα φέριπρα αυτό το στενό και να ενταξιασθούν στους τόπους κυπαγωγής τους.

Η Νέα Δημοκρατία είχε ασχοληθεί με το θέμα αυτό. Το Υπουργείο Δημοσίων Έργων έχει ογκώδη φάκελο πάνω στην υπόθεση αυτή. Είχε ζητηθεί από διεθνείς εταιρείες να κάνουν τις σχετικές προτάσεις. Ο κύριος Υπουργός απηλώς το γνωρίζει.

Όταν ήλθε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αυτές οι διεθνικές σταμάτησαν. Ο κύριος Τσοχατζόπουλος προ διετίας μας είχε υποσχεθεί πως η υπόθεση ζεύξης Ρίου - Αντιρρίου εξυπνεται σ' έναν καλό δρόμο. Μέχρι στιγμής, κύριε Υπουργέ, δεν έχουμε καμμία πληροφορία.

Το ότι πρέπει να γίνει η γέφυρα το αντιλαμβάνεσθε. Το ότι είναι προτεραιότητας το αντιλαμβάνεσθε. Είμαι δε βέβαιος ότι και σεις δε διαφωνείτε στο ότι πρέπει να γίνει. Επειδή, όμως, από τότε που είχαμε τη συζήτηση στη Βουλή μέχρι σήμερα δεν έχουμε κανένα στοιχείο για το πώς εξελίσσεται το θέμα, παρακαλούμε να έχουμε σχετική ενημέρωση. Το να σας ζητήσουμε τώρα να κατασκευάσετε τη γέφυρα, βεβαίως δεν προλαμβάνετε να το κάνετε, δεν έχετε τη δυνατότητα. Και μεις τουλάχιστον ελπίζουμε ότι δεν θα έχετε τη δυνατότητα και μετά τις 2 Ιουνίου διότι δεν θα είσθε εσείς Κυβέρνηση, αλλά εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κύριος Π. Ζ. παρηγγύησε. Απών, διαγράφεται.

Ο κύριος Υπουργός Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι μεγάλο το θέμα, μεγάλο το πρόβλημα, μεγάλο στο έργο. Και όλες οι προηγούμενες Κυβερνήσεις των προηγούμενων δεκαετιών είχαν ασχοληθεί, τουλάχιστον φραστικά, με το θέμα.

Εάν είναι αληθή όσα σήμερα λέγονται από τους ερωτώντες Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και προπαντός από τον κύριο Βεζδεδάκη, τότε υπάρχει σκληρό και αμείλικτο ερώτημα προς τις προηγούμενες Κυβερνήσεις. Αν δηλαδή είναι σωστό το ότι είναι έργο προτεραιότητας, τότε το έργο πρέπει να είχε εκτελεστεί.

Σε προηγούμενη συζήτηση που είχαμε κάνει εδώ—γιατί είχαν κατατεθεί ερωτήσεις, αλλά είχαν κατατεθεί μαζί και με άλλα έργα και επερωτήσεις είχε προβληθεί ο ισχυρισμός από τη μεριά της Νέας Δημοκρατίας, ότι είναι τεράστια η ευθύνη που δεν κατασκευάζεται το έργο από το ΠΑΣΟΚ, γιατί δεν χρειάζονται χρήματα. Και αφού δεν χρειάζονται χρήματα, γιατί δεν κατασκευάζεται το έργο.

Και τότε είχαμε απαντήσει και επαναλαμβάνουμε σήμερα την απάντηση αυτή. Αν είναι έτσι τα πράγματα, τότε οι ευθύνες των προηγούμενων Κυβερνήσεων είναι τεράστιες, διότι έχουμε ένα έργο προτεραιότητας, κατά τους ισχυρισμούς σας, για την κατασκευή του οποίου δεν χρειάζονται χρήματα, έχουν γίνει οι σχετικές προεργασίες και υπάρχουν ογκώδεις φάκελλοι—όπως ισχυρίζεστε—και το έργο παραμένει ανεκτέλεστο. Και υπάρχουν δραματικά γεγονότα, τα οποία εξελίσσονται κατά την διακίνηση των επιβατών. Εγώ δεν θέλω να δώσω αυτή την απάντηση. Αυτή θα ήταν μία ευκολή απάντηση προς αντιπολιτευτικές αιτιάσεις. Δεν θέλω να το κάνω αυτό το πράγμα. Αλλά μπορούμε να συμφωνήσουμε, ότι το έργο είναι πράγματι μεγάλο, απαιτείται ένας μεγάλος προϋπολογισμός από τις δημόσιες επενδύσεις προκειμένου να κατασκευαστεί και το έργο είναι και τεχνικά δύσκολο. Αυτό είναι το πρόβλημα. Από και και πέρα πράγματι: θα μπορούσε να πει κανείς, ότι εξαρτάται για ποια εποχή μιλάει και πως κάθε Κυβέρνηση, κάθε φορά προσδιορίζει την κλίμακα των ιεραρχίσεων και τοποθετεί τις προτεραιότητες. Νομίζω ότι αυτές είναι οι διαστάσεις που περιγράφουν το πρόβλημα. Και για να αποδείξω αυτό το πράγμα, λέω ότι δεν είναι αληθές, ότι οι προετοιμασίες ή η αισιοδοξία την οποία είχε η Νέα Δημοκρατία ήταν βάσιμη. Και τούτο γιατί αν ήταν έτσι θα το είχατε κατασκευάσει. Υπήρξε ο ισχυρισμός πολλές φορές ότι υπήρχαν και εταιρείες, που ήταν πρόθυμες να το αναλάβουν με τη διαδικασία της αυτοχρηματοδότησης. Το γεγονός ότι δεν είναι βάσιμοι αυτοί οι ισχυρισμοί, αποδεικνύεται από το ότι δεν έχει κατασκευασθεί. Αν ήταν τόσο απλά τα πράγματα θα το είχατε κατασκευάσει: εσείς, αυτά τα επτά χρόνια ή τα οκτώ χρόνια η ΕΡΕ. Διότι οι εταιρείες δεν είχαν καταλήξει ποια είναι η τεχνική λύση και είδαν ότι μια εταιρεία στο τέλος πρόβαλε τους δικούς της όρους και δεν τους αποδέχθηκε η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Αυτή είναι η αληθής ιστορία. Τώρα πώς πρέπει να κατασκευασθεί το έργο. Εμείς ξεκινάμε με τις έρευνες. Είναι βασικής σημασίας το να βρεις τεχνική λύση, εφικτή. Ίσως το πρόβλημα της χρηματοδότησεως να είναι δεύτερο. Δεν έχουν κατασταλαχθεί σήμερα οι τεχνικοί σε μία προτεινόμενη λύση. Έτσι, λοιπόν, απαιτείται πρώτα μία σειρά από έρευνες και μελέτες. Στο πενταετές πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται από εφέτος στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, υπάρχει ενάριθμο έργο για τις μελέτες προϋπολογισμού 200 εκατομμυρίων. Αν χρειαστεί θα αυξηθεί και άλλο και αυτά είναι από τα πρώτα χρήματα για τις έρευνες και τις αρχικές μελέτες. Επομένως συντάξαμε ποιο είναι το πρόγραμμα μελετών, βγήκε ένα αρχικό πρόγραμμα για τις έρευνες και τις μελέτες, έχει ενταχθεί το έργο και ξεκινάμε με ειδικές έρευ-

νες και μελέτες που αφορά σε γεωτεχνικές μελέτες, τε γεωλογικές μελέτες, σε σεισμικές έρευνες και μελέτες, γιατί ξέρετε η περιοχή εκεί είναι ευαίσθητη σεισμολογικά και με ειδικές ωκεανογραφικές μελέτες, σε ό,τι αφορά τα ρεύματα δηλαδή.

Η δεύτερη κατηγορία είναι οι τεχνικές προμελέτες των διαφόρων επικρατέστερων λύσεων που κατά κυριούς έχουν συζητηθεί. Δηλαδή έχει συζητηθεί η λύση της κρεμαστής γέφυρας, η λύση της πλωτής γέφυρας, η λύση της σήραγγας.

Ο σκοπός μας από τις τεχνικές αυτές προμελέτες και από τα αποτελέσματα των ερευνών, είναι να καθοριστεί μία βέλτιστη, κατά την άποψή μας, μορφή και ακριβής θέση του έργου, με κριτήρια τεχνικά και κοινωνικοοικονομικά. Αυτό είναι πολύ βασικό. Οι έρευνες και οι μελέτες αυτές θα γίνουν μέσα στο 1985. Και πιστεύουμε ότι μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1986 θα έχουν ολοκληρωθεί και θα υπάρχει το πρώτο καταστάλαγμα.

Το Υπουργείο Δημοσίων Έργων άρχισε να αποκτά μία εμπειρία με τη ζεύξη της Χαλκίδας, με την καινούργια γέφυρα που θα κάνουμε εκεί. Περιπατάμε στη ζεύξη της Πρέβεζας. Επομένως, έχουμε αποκτήσει τη πρώτη εμπειρία και θέλουμε να έχουμε μία πρώτη λύση, την οποία θα έχουμε μορφοποιήσει ύστερα από τις έρευνες και τις μελέτες αυτές, ώστε να δημοπρατηθεί το έργο, αν προφθάσουμε, μέσα στο 1986, με το σύστημα, μελέτη, κατασκευή, αξιολόγηση των προσφορών, όπου δηλαδή οι εταιρείες δίνουν λύσεις. Πρέπει να έχουμε μούσους, δηλαδή να ξέρουμε πού πάμε ώστε να μην είμαστε έρμαιοι των προτάσεων των διαφόρων μεγάλων εργοληπτικών επιχειρήσεων. Αυτές είναι οι προεργασίες που έγιναν και που συνεχίζονται.

Συμφωνώ ότι είναι ένα μεγάλο έργο. Πράγματι, είναι προτεραιότητας από χρόνια. Χρειάζεται λεπτή, επιστημονική, ακριβής και βέβαιη προετοιμασία, ούτως ώστε το έργο να ξεκινήσει σύντομα. Γιατί και εμείς εκτιμούμε, όπως και εσείς εκτιμούσατε, ότι το έργο είναι πράγματι προτεραιότητας και το κοινωνικό και οικονομικό όφελος, δηλαδή η απόδοσή του, ο συντελεστής απόδοσης είναι σημαντικός. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Λαυρεντίδης έχει το λόγο.

ΙΣΑΑΚ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, λοιπόν: που θα πω ότι ο κ. Υπουργός αυτή τη φορά δεν ικανοποίησε με την απάντηση που έδωσε. Δεν ζητούμε ευθύνες, κύριε Υπουργέ. Άλλωστε, εγώ είπα πρώτος ότι το θέμα είναι μεγάλο και ότι δεν γεννήθηκε τώρα. Ούτε τώρα γεννήθηκε η απόσταση, το μήκος ή το πλάτος, ούτε το πρόβλημα τώρα ετέθη. Κάποτε—και αυτό είναι το παράπονο—θα πρέπει στην ιεράρχηση να πάρουν θέση αυτά τα οποία απασχολούν κόσμο.

Το σχετικό δημοσίευμα λέει: «Η γέφυρα Ρίου Αντιρίου είναι ιστορική πρόκληση για τη Δυτική Ελλάδα». Ο Νομός μας είναι κέντρο του άξονα Ηγεμονίτσας—Καλαμάτας και μπορεί να γίνει καρδιά του. Ανθρώπους που αγαπούν τον τόπο τους, έχει ο Νομός μας ανάγκη. Ας αποδεχθούν γενναίοι. Οι γενναίοι μπορούν να απαντήσουν στην πρόκληση των καιρών. Οι γενναίοι γράφουν την ιστορία όταν αγωνίζονται για τον γενικό κανόνα. Η γέφυρα Ρίου—Αντιρίου ωφελεί άμεσα τη μισή Ελλάδα και έμμεσα ολόκληρη την Ελλάδα». Και λένε μάλιστα ότι αυτό θα λυθεί στην Αθήνα. Και λένε στην Αθήνα, διότι μπορεί να υποθέτουν ότι στην Αθήνα από τα πολλά καυκάσια άρχισε να φουλώνει και το μυαλό.

Κύριε Υπουργέ, είπαμε 3,5 χρόνια στην εξουσία και δεν υπάρχει να λέμε ότι υπήρξαν δυσκολίες για τη μελέτη. Αυτό δεν βρίσκει καμία δικαιολογία. Στη σύγχρονη εποχή, με τα τόσα τεχνικά μέσα, δεν μπορεί να λέμε ότι δεν βρήκαμε τον τρόπο να κάνουμε τη μελέτη για την κατασκευή του έργου.

Δεν μπορεί να ληφεί από τη μία μεριά ότι διαθέτουμε για αυτό το σκοπό 200 εκ.κ. και από την άλλη μεριά ότι δεν βρήκαμε ακόμη εκείνους οι οποίοι μπορούν εγγυημένα να το κατασκευάσουν μέσα σ' ένα τακτό χρόνο. Εγώ δυσκολεύομαι

να το αντιληφθώ, γιατί ξέρω σε ποιο υψηλό σημείο τεχνολογίας έχουμε φθάσει. Και αυτή τη στιγμή μιλούμε περί τεχνικών θαυμάτων. Είναι δυνατόν να πει κανείς ότι δε μπορούμε να κατασκευασθεί μια γέφυρα σαν αυτή, όσο μεγάλο κι αν είναι το μήκος της, όταν έχουμε ανά τον κόσμο τόσες κρεμαστές γέφυρες πολύ μεγαλύτερου μήκους; Είναι ένα θέμα που απασχολεί τη μισή Ελλάδα άμεσα και έμμεσα σχεδόν όλη την Ελλάδα. Θα υπάρχουν περιπτώσεις να γίνουν ένα σωρό πράγματα επί ωφέλειά όλων.

Εγώ νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι αρχίσαμε να το ξεκινάμε. Είναι πρώτα κι εσείς εν συνεχεία. Φοβούμαι ότι αν πάμε μ' αυτό το ρυθμό, μεθαύριο που θα είμαστε εμείς Κυβέρνηση, εσείς θα το επιχειρείτε και εμείς θα προάλλουμε τα δικιά σας επιχειρήματα. Και αν δεν το πονούμε και δεν πούμε ότι κεραιγείται και πρέπει να πάρει την πρώτη σειρά, τότε αυτό θα προβάλλει διαρκώς ως πρόβλημα μέγα, αλλά δεν θα λύνεται ποτέ.

Και είναι ανάγκη να ολοκληρωθεί η μελέτη, για να ξέρουμε τι χρειάζεται. Και αν δε' έχουμε εμείς ειδικούς τεχνικούς, να απαντηθούμε σε ξένους. Υπάρχουν ανά τον κόσμο τεχνικοί που κάνουν αυτά τα έργα. Υπάρχουν μεγάλες τεχνικές εταιρείες, που τέτοια έργα θεωρούνται μικρά για τα μέτρα τους.

Παρακαλώ, να δώσουμε τη σημασία που πρέπει στο μέγα τεύχο θέμα το οποίο κάποτε να αρχίσει και να ολοκληρωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, αν ο κ. Υπουργός είχε αναγνώσει τα Πρωτοκόλλια των συζητήσεων που είχαν γίνει με τον τότε Υπουργό Δημοσίων Έργων, ειδικά να διαπίστωνε ότι υπάρχει τεράστια διαφορά απόψεων του τότε Υπουργού Δημοσίων Έργων και του παρισταμένου.

Ο τότε Υπουργός κ. Τσοχατζόπουλος, άφησε να εννοηθεί, ότι έδωσε με ταχύ ρυθμό η μελέτη του έργου και έδωσε μάλλον και κάποια προδιαβίβα έτος. Παρήλθον από τότε που το υποσχέθηκε για πρώτη φορά ο κ. Τσοχατζόπουλος—γιατί ακολούθησε και δεύτερη υπόσχεση—δύο χρόνια και τρεις μήνες.

Η διαφοροποίηση του κ. Υπουργού και η εμφάνιση ότι, για τη μελέτη του έργου διατέθηκαν 200 εκατ., δεν μας ικανοποιεί.

Κύριε Υπουργέ, δεν είδα υπεύθυνος σας. Υπεύθυνη είναι η νομοπράξια της Κυβερνήσεώς σας, η οποία στρέφεται κατά της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Πριν παραδώσει την εξουσία η Νέα Δημοκρατία, είχε καλέσει διεθνείς εργοληπτικές εταιρείες, αλλά από ευθεία η Κυβέρνηση Ράλλη, άφησε την αξιολόγηση να την δώσει η Κυβέρνηση που θα προέκυπτε από τις εκλογές.

Αντί να κάνετε την αξιολόγηση αυτή που έρθατε έτοιμη, την αφήσατε, την εγκαταλείψατε και αρχίσατε από την αρχή.

Ευθέως, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, σας μεμφόμεθα διότι αφήσατε να διαρρέουν 3,5 χρόνια άπρακτα επί του συγκεκριμένου θέματος. Βέβαια, δεν είχαμε την αξίωση να κατασκευάσετε το έργο. Αυτό εξυπακούεται. Ούτε σεις ούτε εμείς θα μπορούσαμε σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα να το κάνουμε. Το έργο είναι τεράστιο, είναι δύσκολο, έχει τεχνικές δυσκολίες. Το αντιλαμβάνομεθα αυτό. Αλλά αφήσατε να διαρρέουν 3,5 χρόνια, διότι είχατε — επιτρέψτε μου τη λέξη — μία εμπόδεια κατά των ανθρώπων που ανήκουν στο χώρο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Και προσπαθείτε τώρα να αποκτήσετε εμπειρία από τη ζεύξη της Χαλκίδας και της Πρέβεζας και μετά από αυτή την εμπειρία να αντιμετωπίσετε το θέμα.

Επαναλαμβάνω ότι δεν σας βαρύνουν προσωπικά ευθύνες, αλλά οι ευθύνες βαρύνουν την νομοπράξια της Κυβερνήσεώς σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Γκυπουργός Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Γρυπ. Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ο κ. Βεζδρεβάνης ζει εκτός του κόσμου τούτου. Λέει ότι η ευθύνη για την καθυστέρηση του έργου οφείλεται στην νομοπράξια που έχει η Κυβέρνηση η δική μας κατά της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και στην εμπόδεια που έχουμε κατά όλων εκείνων των φυσικών προσώπων που υλοποιούσαν σαν κυβερνήτες της Χώρας την ιδεολογία της ελεύθερης οικονομίας και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Κοιτάξτε, κύριε συνάδελφε, θα αναφέρω κάποιο παράδειγμα από τη δική σας περιφέρεια. Εδώ αρχίζει η κατασκευή της στήραγγας Μετσόδου, που δεν ξέρουμε ακριβώς το αποτέλεσμα, αλλά θα κοστίσει περίπου 3 δις. δραχμές. Και το έργο αυτό θα πάρει ιδιωτική επιχείρηση. Δεν θα το κατασκευάσει το κράτος. Τη γέφυρα της Χαλκίδας θα την κατασκευάσει ιδιωτική επιχείρηση και είναι έργο δισεκατομμυρίων. Το ίδιο θα συμβεί και με τη ζεύξη στην Πρέβεζα, που είναι επίσης έργο δισεκατομμυρίων. Πρόγραμμα 55 δις. του Υπουργείου Δημοσίων Έργων το κατασκευάζουν εργολήπτες ιδιώτες. Και υπάρχουν έργα που γίνονται με αυτεπιστασία από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που κατασκευάζονται από κάποιες εργοληπτικές οργανώσεις του δημόσιου τομέα.

Νομίζω ότι αυτός ο ισχυρισμός, επισεικώς, να τον χαρακτηρίσω, είναι τελείως ανεδαφιστος. Δεν νομίζω ότι σας εξυπηρετεί σε προεκλογική περίοδο να λέτε ότι η κομματική εμπόδεια του ΠΑΣΟΚ ακύρωσε την συνέχιση μεγάλων έργων, των οποίων την έναρξη είχατε κάνει εσείς. Η αλήθεια είναι ότι οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας στα 7 χρόνια διακυβερνήσεως δεν έκαναν μεγάλα έργα. Δεν υπάρχει κανένα μεγάλο έργο. Υπήρξε η επιλογή ότι γι' αν ρίξετε τον πληθωρισμό έπρεπε να παγώσετε τις δημόσιες επενδύσεις. Αντίθετα σήμερα είναι εδραιωμένη η πεποίθηση σε όλο τον κόσμο και σε σας, γιατί ξέρουμε πως έχετε προβλήματα, αφού όταν πάτε στο καφενείο δεν μπορείτε να απαντήσετε πώς αυτοί κάνουν τόσα έργα. Τους λέτε ότι πήραμε λεφτά από την ΕΟΚ κ.λπ. Σήμερα γίνονται έργα και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της Χώρας μας. Σεις προεκλογικά είχατε πει ότι θα κάνετε την μια ζεύξη και την άλλη, το μετρό κ. λ.π. Αυτά τα λέγατε παραμονές εκλογών. Σήμερα όμως έρχεστε και μέμνεστε την Κυβέρνηση ότι στα 3,5 αυτά χρόνια δεν έκανε την ζεύξη του Ρίου. Εμείς όμως τι πρέπει να σας καταλογίσουμε; Σεις δεν είχατε υπογράψει ούτε μία σύμβαση.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Για την αξιολόγηση του έργου δεν μας μιλήσατε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Γρυπ. Δημοσίων Έργων). Δεν έχετε τίποτε απολύτως. Φέρτε μας ένα ντοκουμέντο. Απλά μαζέψατε κάποιες εταιρείες, κάνατε κουδέντα, έγινε ένας τόμος και από και και πέρα δεν έγινε τίποτε περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Βεζδρεβάνη, παρακολουθώ τη συζήτηση και βλέπω ότι όταν μιλήσατε ο κ. υπουργός δεν σας διέκοψε. Δευτερολογήσατε και ο Υπουργός πάλι δ' αν σας διέκοψε. Σεις τώρα που απαντά σε σας τον διακόπτετε. Έχει κάποια αξία η παρατήρηση. Το λέω αυτό για να αντιληφθεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι το Προεδρείο δεν μεροληπτεί και κάνει το καθήκον του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Γρυπ. Δημοσίων Έργων). Όχι μόνο δεν είχατε κάνει καμμία επιλογή, αλλά ούτε και ερευνητικές εργασίες δεν είχατε κάνει. Αυτό είναι δεδομένο. Και αν είναι αληθές ότι ασχοληθήκατε χρόνια, πόσος καιρός σας χρειάστηκε για να κάνετε την προετοιμασία; Είχατε 7 χρόνια στην κυβέρνηση και δεν κάνατε καμμία προετοιμασία. Και αν λέτε ότι είχατε ασχοληθεί με το έργο, τότε δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός του κ. Λαυρεντίδη ότι εμείς είχατε αξιολογήσει το έργο που στα 3,5 αυτά χρόνια δεν προετοιμάσαμε το έργο, ενώ σεις που ασχοληθήκατε στα 7 χρόνια δεν είχατε κάνει ούτε τις ερευνητικές εργασίες. Στα 3,5 χρόνια είναι δυνατόν να συνταχθούν μελέτες, αλλά οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας δεν είχαν κάνει καθόλου έρευνα.

νες στα δεδομένα των οποίων θα μπορούσαν να στηριχθούν οι εργασίες. Δεν είχαν γίνει γεωτεχνικές έρευνες, ούτε σεισμικές και ακόμα ούτε γεωλογικές. Παραπέρα δεν είχαν γίνει ούτε καν ωκεανογραφικές. Δεν είχαν αναθέσει ούτε καν τις ερευνητικές εργασίες και μελέτες καθώς και τη σύνταξη της ίδιας της τεχνικής μελέτης. Αυτό είναι το νόημα και η ουσία, γιατί σας είχε πιάσει η βιασύνη, η αγωνία και το άγχος που είχατε τότε. Όμως έτσι δεν γίνονται έργα και απόδειξη είναι ότι δεν κάνατε κανένα μεγάλο έργο.

Εμείς ξεκινάμε και πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι θα είναι η δική μας Κυβέρνηση που θα ολοκληρώσει και τις μελέτες και το έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Σε αναφορά του Αγροτικού Συλλόγου Σελλάδων Άρτας, που κατέθεσαν οι κύριοι Αθ. Κονταξής, Ελ. Παπαδημητρίου, Ι. Βαγιάνης, Ι. Σταθόπουλος, Ηλ. Βεζδρεβάνης, Κ. Παπαρηγόπουλος και Κ. Στεφανόπουλος με την οποία ζητά την άμεση εξγγελία των τιμών για τη θρώσιμη ελιά, τη δημιουργία Κρατικού Φορέα εξαγωγών για τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων, την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων στην πεδιάδα της Άοτας κ.λπ., ο κύριος Κονταξής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, αυτή η αναφορά του Αγροτικού Συλλόγου Σελλάδων Άρτας έχει πολλά θέματα. Μεταξύ αυτών είναι το θέμα που αφορά στα εγγειοβελτιωτικά έργα της πεδιάδος Άρτας γενικώς και της πεδιάδος Πέτα—Κομποτίου. Το αίτημα, όπως διατυπώνεται στην παρ. 4, λέει πρώτον, να αρχίσει άμεσα η μελέτη και διαδικασία για την κατασκευή αυτών των έργων, που αποτελεί ένα από τα πρωτεύοντα έργα υποδομής για την ανάπτυξη του Νομού μας και δεύτερον, να δημοπρατηθεί άμεσα η μελέτη των έργων της περιοχής Πέτα—Κομποτίου μέσα στο 1984.

Η πεδιάδα της Άρτας είναι μια πλούσια πεδιάδα, που θα μπορούσε να αποδώσει περισσότερο, αν γίνουν τα απαραίτητα έργα. Σημειωτέον ότι τα τελευταία έργα, που είχαν γίνει στην πεδιάδα της Άρτας, ήταν από την εταιρεία ΜΠΟΥΤ' εδώ και πολλά χρόνια, τα οποία είναι ήδη απηργαιωμένα και ο κάμπος πάσχει και από αποστράγγιση και από άρδευση. Επί Νέας Δημοκρατίας έγιναν πάρα πολλές προσπάθειες και μελέτες, δεν πρόφτασαν όμως να προχωρήσουν στη κατασκευή. Ένα από τα εμπόδια ήταν το ότι επένειτο η ένταξη στην ΕΟΚ, οι χρηματοδοτήσεις που θα παίρναν από την ΕΟΚ ήταν πολύ μεγάλες και για αυτό υπήρξε αυτή η καθυστέρηση. Παρακαλούμε, λοιπόν, να μας απαντήσετε σχετικά με το θέμα αυτό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Ελ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Στις 8.10.81 κατέθεσα μαζί με άλλους κυρίους συναδέλφους στη Βουλή πρόγραμμα του Αγροτικού Συλλόγου Σελλάδων Άρτας που ζητούσε την επίλυση ορισμένων αιτημάτων, μεταξύ των οποίων και την κατασκευή των εγγειοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας του Νομού Άρτας.

Κύριε Πρόεδρε, η ανάπτυξη του Νομού Άρτας και η έξοδος από τον οικονομικό μαρasmus είναι συνυφασμένη με την εκτέλεση ή αποπεράτωση ορισμένων έργων, όπως τα εγγειοβελτιωτικά έργα της πεδιάδας, η αξιοποίηση του Αμδονικού, η αποπεράτωση των δρόμων Άρτας—Καρδίτσας και Άρτας—Τρικάλων, αντιπλημμυρική προστασία των εσπεριδοειδών κ.λπ.

Σήμερα θα περιοριστώ αναγκαστικά στο θέμα της κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας του Νομού Άρτας, γιατί είναι και θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων. Τα έργα αυτά βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, κύριε Υπουργέ, που ήταν το 1981. Αν και περιλαμβάνονται στο διετές πρόγραμμα οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως 1983—87, υπάρχουν έντονες αμειβολίες

για την εκτέλεσή τους, δεδομένου ότι το διετές αποτελεί ένα κατάλογο έργων πάσης φύσεως.

Με άλλα λόγια στο πρόγραμμα αυτό είναι διατυπωμένα όλα τα αιτήματα που υποβλήθηκαν κατά καιρούς από τους Νομούς της Χώρας, χωρίς να υπάρχει και η βεβαιότητα για την εξεύρεση των απαιτούμενων κονδυλίων για την εκπλήρωση αυτών των αιτημάτων.

Μάλιστα, αν λάβουμε υπόψη μας, ότι η ενίσχυση από την Κοινότητα για την εφαρμογή των ολοκληρωμένων μεσογειακών προγραμμάτων θα είναι πολύ μικρότερη απ' αυτή που αρχικά είχε προβλεφθεί, δικαιολογούνται οι υπόνοιες ότι και τα εγγειοβελτιωτικά έργα της πεδιάδας της Άρτας θα είναι μια ανικανοποίητη επιθυμία.

Όμως, ανεξάρτητα απ' αυτό, κύριε Υπουργέ, μήπως μπορείτε να μας πείτε, πότε επιτέλους θα γίνει η έναρξη κατασκευής των έργων αυτών και ειδικότερα του αρδευτικού σύστημα Πέτα—Κομποτίου που αναφέρεται στο υπόμνημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Βαγιάνης έχει το λόγο.

Απάν. διαγράφεται.

Ο κ. Σταθόπουλος έχει το λόγο.

Απάν. διαγράφεται.

Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, μεταξύ των αποδεκτών του υπομνήματος του Αγροτικού Συλλόγου Σελλάδων Άρτας υπήρξε και εγώ. Από την ανάγνωση του υπομνήματος διαπίστωσα, ότι υπήρχαν σ' αυτό αρκετά αιτήματα, τα οποία, κατά τη δική μου κρίση, εκρίθησαν ως δίκαια και θα έπρεπε να βοηθηθούν και να προωθηθούν προς την επίλυσή τους.

Με τις σκέψεις αυτές, κατέθεσα μαζί με τους άλλους συναδέλφους την αναφορά την οποία συζητούμε σήμερα.

Οι εκλεκτοί συνάδελφοι, εξ Άρτας, τους οποίους κατά κύριο λόγο πονάει αυτή η υπόθεση, εξέδωσαν το έλο θέμα και νομίζω ότι περιτεύει να επαναλάβω τα ίδια.

Γι' αυτό θα περιμένουμε την απάντησή του κ. Υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Παπαρηγόπουλος έχει το λόγο.

Απάν. διαγράφεται.

Ο κ. Στεφανόπουλος έχει το λόγο.

Απάν. διαγράφεται.

Ο κ. Υπουργός Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, πρώτα, σ' ό,τι αφορά τα εγγειοβελτιωτικά έργα, έχω να πω το εξής:

Υπάρχει ένα σύνολο 300.000 στρεμμάτων στην περιοχή, η οποία ειδικότερα συναπαρτίζεται από τις εξής εκτάσεις: Από την περιοχή Πέτα — Κομποτίου, που έχει έκταση 40.000 στρέμματα, από την πεδιάδα της Άρτας, που έχει έκταση 160.000 στρέμματα, από την πεδιάδα της Πρέβεζας, που έχει έκταση 70.000 στρέμματα και από διάφορες άλλες περιοχές με έκταση 30.000 στρέμματα.

Όπως επιγραμματικά παρουσίασε τα αιτήματα της αναφοράς ο κ. Κονταξής, τα αιτήματα είναι δύο: Είναι η δημοπράτηση και η έναρξη κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων στην περιοχή Πέτα — Κομποτίου, και να προχωρήσει και να ολοκληρωθεί η μελέτη που αφορά στην πεδιάδα της Άρτας.

Η απάντηση είναι ότι δημοπρατήθηκε η κατασκευή για την πρώτη φάση των έργων της περιοχής Πέτα — Κομποτίου, για την άρδευση 10.000 στρεμμάτων, στις 19 Απριλίου 1985, που είναι έργα προϋπολογισμού 700.000.000 δραχμών. Υπήρξε άγονος — και αυτό σας είναι γνωστό — ο διαγωνισμός και επαναλαμβάνεται στις 10 Μαΐου 1985. Αυτά σε ό,τι αφορά το έργο της περιοχής Πέτα — Κομποτίου.

Σε ό,τι αφορά την πεδιάδα της Άρτας πράγματι, όπως προβάλλεται το αίτημα, εγκαταποιείται ο ρυθμός εκπόνησης της σχετικής μελέτης, η οποία θα συνεχισθεί σε όλες τις φάσεις —εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέσα στο 1985— και μετά θα προχωρήσουμε στη δημοκράτηση του έργου.

Τρίτον —που είναι ένα πακέτο με αυτό— είναι το γράμμα του Αράχθου, του οποίου η κατασκευή θα αρχίσει φέτος από την ΔΕΗ και θα ολοκληρωθεί μέσα σε 4 χρόνια και που αφορά στην κατασκευή αναρρυθμιστικού φράγματος, που θα αποτελέσει ταμιευτήρα των υδάτων, γιατί εκεί συνίσταται το πρόβλημα, ότι δεν υπάρχει επαρκής ποσότητα υδάτων για την άρδευση αυτής της περιοχής. Και το γεγονός ότι δημοπρατούμε σήμερα μόνο τα 10.000 στρέμματα από τις 40.000 στρέμματα, την πρώτη φάση δηλαδή της περιοχής Πέτα — Κομπότη, οφείλεται στην ανεπάρκεια των υδάτων. Με την κατασκευή από τη ΔΕΗ αυτού του αναρρυθμιστικού φράγματος, θα υπάρξει επάρκεια υδάτων και θα προχωρήσει σε δεύτερη φάση η κατασκευή του υπόλοιπου έργου. Αυτό είναι το πακέτο των έργων που καλύπτει αυτή την περιοχή. Δεν θέλω να αντιδικήσω μαζί σας, δεν είχατε μελέτες, η αλήθεια είναι αυτή. Αφού η μελέτη της πεδιάδας της Άρτας τώρα εκπονείται, πώς είχατε μελέτες; Και το υπόμνημα που καταθέσατε σε αναφορά αυτό ζητά, να εκπονηθούν καινούργιες ολοκληρωμένες μελέτες. Δεν θέλω επίσης να αντιδικήσω και να πω ότι μπορούσατε να τα έχετε κατασκευάσει, αλλά δεν το κάνατε αυτό, προκαλώντας ένα ετεροχρονισμό.

Για να πάρετε χρήματα και από την ΕΟΚ πρέπει να δείξετε έργο. Και επί του εκτελεσθέντος έργου εκείνου του ύψους, παίρνετε τη συμμετοχή σας. Πώς λοιπόν θα παίρνατε χρήματα; Δεν προκηρυγματοδοτεί η ΕΟΚ το έργο, προκειμένου εσείς να κάνετε την έναρξη της κατασκευής. Γιατί πράγματι; Είχατε μία αδυναμία σαν Κυβέρνηση, είχατε κάνει αυτή την επιλογή, παγώσατε τις επενδύσεις και τα έργα, γιατί νομίζατε ότι έτσι θα ρίξετε τους ρυθμούς πληθωρισμού. Δεν καταφέρατε ούτε το ένα ούτε το άλλο, γιατί μείνατε χωρίς έργα και με μεγάλο πληθωρισμό.

Σ' ό,τι αφορά τα άλλα για τα οποία νύξη κάνατε, για τον Αμάρρακιο κόλπο, πράγματι είναι ένα σημαντικό έργο το οποίο επίσης εμείς ξεκινάμε, την παρουσίαση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αξιοποίησης της περιοχής αυτής.

Σ' ό,τι αφορά τον δρόμο Άρτα — Τρίκαλα, νομίζω ότι η Κυβέρνησή σας ήταν σοβαρά εκτεθειμένη και παραμένει σοβαρά εκτεθειμένη για εκείνο το έργο. Επειδή υπήρχαν πιέσεις αναγκαστήκατε να ενδώσετε στις πιέσεις και ξέρετε τι κάνατε; Ένα έργο το οποίο σε τρέχουσες τιμές ο προϋπολογισμός θα φθάσει τα 6 με 7 δις, εσείς εβάλατε ένα έργο στα 1977 με προϋπολογισμό 550 εκατομμύρια και 5 χρόνια μέχρι το 1981 είχατε διαθέσει πιστώσεις 516 εκατομμ. και είχατε απορροφήσει 318 εκατομμύρια. Στα 5 χρόνια, δηλαδή, ο μέσος ρυθμός, ο ετήσιος της χρηματοδότησης, ήταν 60 εκατομμ. το χρόνο. Και θέλατε με αυτή τη χρηματοδότηση να φτιάξετε ένα έργο, το οποίο σε τρέχουσες τιμές ο προϋπολογισμός του είναι της τάξεως των 7 δις δραχμών. Γι' αυτό είστε σοβαρά εκτεθειμένοι. Εμείς εβάλαμε γι' αυτό το έργο 1 δις το χρόνο. Κάναμε καινούργιο έργο και αυξήσαμε τον προϋπολογισμό.

Νομίζω, λοιπόν, ότι για το δικό σας καλό και προπαντός γι' αυτόν τον ευαίσθητο χρόνο είναι προτιμότερο να μην εμφανίζετε αυτό το παρελθόν σας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Κονταξής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, όταν πρωτολόγησα αναφέρθηκα ακριβώς στα στοιχεία που χοροδύσαν στον κύριο Υπουργό και περιλαμβανόνα: στην αναφορά. Δικαιολογημένα ο κύριος Υπουργός αναφέρθηκε σε άλλα θέματα και γι' αυτό θα ήθελα, όσους ο χρόνος μου επιτρέπει, να απαντήσω και στα θέματα αυτά.

Βέβαια, απ' αυτά που μας είπε ο κ. Υπουργός, για τα δυο σημεία της αναφοράς, για τα εγχειρίδια έργα πεδιάδας Άρτας, ως και για το έργο Πέτα — Κομπότης, πάλι εγχειρίδια έργου, υπάρχει μια πολύ μικρή πρόοδος. Δεν ρέπει, πιστεύω, να καυχάσθε για την πρόοδο που υπάρχει, κύριε Υπουργέ, στα 3 1/2 χρόνια. Υπάρχει μία μεγάλη καθυστέρηση. Σας εξήγησα στην πρωτολογία μου, ότι επί Νέας Δημοκρατίας, δεν είχαν προχωρήσει αυτά τα έργα, γιατί αν προχωρούσαν, δεν θα μπορούσαμε να εισπράξουμε από την Ε. Ο.Κ. τα χρήματα που θα μπορούσαμε να εισπράξουμε. Εάν τα έργα αυτά είχαν αρχίσει να κατασκευάζονται —βέβαια κατά τη διάρκεια της κατασκευής, μπορούσαμε να πάρουμε όλα τα χρήματα από την ΕΟΚ, για την κατασκευή όλου του έργου και για τις μελέτες.

Είπατε, ότι απέδη άκαρπος η πρώτη δημοπρασία που έγινε στις 19.4.85 —το ξέρουμε— και θα επαναληφθεί 10.5. 1985. Για να αποδείξει άκαρπος, κύριε Υπουργέ, οπωσδήποτε κάτι δεν πηγαίνει καλά. Ή δεν έχουν συμφέρον, ή κάποιο εμπόδιο, κάποιο κώλυμα, κάποια ανωμαλία υπάρχει. Αν ήταν κανονικά τα πράγματα, οπωσδήποτε δε θα ήταν άκαρπος η πρώτη δημοπρασία.

Για τα έργα τώρα, γενικά της πεδιάδας Άρτας, που είπατε ότι οι μελέτες θα παρατείνουν το 1986, πιστεύω ότι θα μπορούσε να πισωθεί ο χρόνος, για να τελειώσουν κάποιες γρηγορότερα.

Θα αναφερθώ τώρα, στο δρόμο Άρτας — Τρίκαλων, που τον αναφέρατε και σας, κύριε Υπουργέ. Το βασικό για το δρόμο Άρτας — Τρίκαλων, δεν είναι το θέμα των πιστώσεων, που δίνονται τώρα. Το βασικό, κύριε Υπουργέ, είναι ότι ενώ πρώτα, αίτημα των Αρτινών και από την άλλη πλευρά της Θεσσαλίας, ήταν ο δρόμος αυτός Άρτας — Τρίκαλων να αποτελέσει τον Εθνικό δρόμο, που θα ένωνε την Ιταλία και Ευρώπη γενικότερα με τα Αραβικά Κράτη και να γίνει ένας διεθνής δρόμος, τελικά επί Κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ, αποφασίσθηκε επί Υπουργίας Τσοχατζόπουλου, ο μεγάλος δρόμος που θα ένωνε την Ιταλία και γενικά την Ευρώπη, με τα Αραβικά Κράτη και θα δισχίζε: Ήπειρο και Θεσσαλία, δηλαδή Ηγουμενίτσα — Βόλο, να γίνει μέσω της Κατάρρας, με τη ραγιά, που απαιτούν δαπάνη πολλών δισεκατομμυρίων. Ο διεθνής αυτός δρόμος, αν θυμάμαι καλά, θα είναι μεγάλου πλάτους, θα είναι 8 λωρίδων, θα απαιτήσει μία τρομακτική δαπάνη. Θα γίνει, όπως είπα και προγραμματίσω, μέσω Κατάρρας —το τονίζω αυτό, γιατί έχει σημασία— και αυτός θα είναι ο Εθνικός δρόμος. Ο δρόμος Άρτας — Τρίκαλων, αν κάποτε και όταν γίνει, θα είναι ένας απλός επαρχιακός δρόμος, ένας χωρικών δρόμος, που λένε, που ζήτημα είναι αν θα εξυπηρετήσει 4—5 χωριά από τη μια πλευρά της Άρτας και άλλα 3—4 από την άλλη πλευρά, από την πλευρά των Τρικαλών. Δεν θα είναι ο δρόμος, τον οποίον ήθελαν οι Αρτινοί. Σας ανέφερα προγραμματίσω, ότι ο δρόμος αυτός θα γίνει μέσω της Κατάρρας, για να σας θυμίσω και αν δεν το ξέρετε, να σας υποδείξω —αν επιτρέπεται ο όρος αυτός— ότι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και της Ηπείρου και της Θεσσαλίας, κατηγορούσαν επί Νέας Δημοκρατίας τον Αδέσφο ότι εμποδίζει να γίνει ο δρόμος Άρτας — Τρίκαλων, γιατί ήθελε να περάσει από την Κατάρρα. Τώρα, επί ΠΑΣΟΚ, η απόφαση λήφθηκε να περάσει ο δρόμος από την Κατάρρα. Αυτό, δείχνει την πολιτική σας, κύριε Υπουργέ, —δεν αναφέρονται στα στελέχη σας, που επικαλούνταν αυτούς τους λόγους και έβριζαν— και τον τρόπο που πολιτευόσαστε. Πρωπαυδοσάτε, δημαγωγώντας, να παραπλανήσετε τον κόσμο, όπως και το επιτύχατε. Αλλά όμως τα αποτελέσματα είναι άσχημα για σας τώρα, γιατί ήδη ο κόσμος σας έχει καταλάβει Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Ελευθ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να πω ότι είμαι ικανοποιημένος από την απάντηση που μας έδωσε ο κ. Υπουργός. Γιατί, ουσιαστικά, δεν απάντησε στο ερώτημα που του έθεσα.

Κύριε Υπουργέ, σας είπα συγκεκριμένα: Πότε πρόκειται να γίνει η έναρξη κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας του Νημού Άρτας και ειδικότερα πότε πρόκειται να γίνει η έναρξη κατασκευής του αρδευτικού αύλακα Πέτα — Κοιπότι; Εσείς περιορισθήκατε να πείτε ότι για μεν τα εγγειοβελτιωτικά έργα της πεδιάδας ερισκόμαστε στο στάδιο της μελέτης, για δε τον αρδευτικό αύλακα, ότι ερισκόμαστε στο στάδιο της δημοπράτησης. Ουσιαστικά, δεν μας απαντήσατε. Μήπως μπορείτε να μας πείτε στη δευτερολογία σας, πότε περίπου θα γίνει η έναρξη κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας;

Επίσης σήμερα εσείς, πέρα από τα εγγειοβελτιωτικά έργα αναφερθήκατε και στο δρόμο Άρτας — Τρίκαλων και μάλιστα είπατε ότι θα πρέπει εμείς της Νέας Δημοκρατίας να είμαστε εκτεθειμένοι. Φαίνεται, κύριε Υπουργέ, ότι αγνοείτε την πραγματικότητα. Εσείς πρέπει να είσαστε εκτεθειμένοι και εμείς, γιατί ο δρόμος Άρτα — Τρίκαλα υποβαθμίζεται. Από Εθνικός γίνεται επαρχιακός. Και αυτό αποδεικνύεται, αν λάβουμε υπόψη τις δηλώσεις του κ. Τσοχατζόπουλου στη Βουλή σε σχετική ερώτηση, καθώς και τη δήλωσή του κ. Πρωθυπουργού στα Γιάννενα, ότι η σύνδεση με τη Θεσσαλία θα γίνει με την κατασκευή σήραγγας στην Κατάρα. Δεν δημιουργείται δηλαδή με τις δηλώσεις αυτές εύλογα η εντύπωση ότι υποβαθμίζεται ο δρόμος Άρτα — Τρίκαλα, αφού από Εθνικός γίνεται Επαρχιακός; Συνεπώς ποιός πρέπει να είναι εκτεθειμένος εμείς ή εσείς; Οπωσδήποτε εσείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, στην πατρίδα μου λένε «όσα ξέρει ο νοικοκύρης δεν τα ξέρει ο μουσαφίρης». Επομένως αν κρίνω από τις θέσεις που πήραν οι δύο συνάδελφοι Αρτινοί για την απάντηση του κ. Υπουργού και επειδή γνωρίζουν άριστα τα προβλήματα της περιοχής τους, δεν μπορώ να θεωρήσω και εγώ την απάντησή του κ. Υπουργού ως ικανοποιητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Υφυπουργός Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, θα γίνω περισσότερο αναλυτικός, γιατί μπορώ να το κάνω αυτό και για το λόγο ότι οι κύριοι συνάδελφοι ερωτώντες, νόμισαν ότι μπορούν να κάνουν αντιπολιτευτική στηριζόμενοι σε μία ατάκα ή σε μια αποφυγή εξειδικευμένης απάντησης από την μεριά τη δική μας. Το πρώτο που θέλω να πω είναι, ότι δεν υπήρξε από τη Νέα Δημοκρατία καμία στοιχειώδης, έστω και σε αρχικό στάδιο προετοιμασία για την εκτέλεση αυτών των έργων. Και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός, ότι για τα εγγειοβελτιωτικά έργα δεν υπήρχαν μελέτες. Σήμερα συντάσσονται οι μελέτες και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι, που το υπόμνημά τους σεις το καταθέσατε υπό τύπον αναφοράς στη Βουλή, ζητούν απ' ενός να προχωρήσουν οι μελέτες των εγγειοβελτιωτικών έργων για την πεδιάδα της Άρτας και απ' ετέρου να δημοπρατηθεί το έργο στην περιοχή Πέτα — Κοιπότι. Η απάντησή μας λοιπόν είναι καθαρή, ότι σ' ότι αφορά την πεδιάδα της Άρτας συντάσσονται οι μελέτες, είναι σε επίπεδο προμελέτης αυτή τη στιγμή, αμέσως μετά θα προχωρήσουμε στο στάδιο εκπόνησης των οριστικών μελετών και αμέσως με την ολοκλήρωση των οριστικών μελετών θα προδούμε στη δημοπράτηση του έργου.

Δεύτερο σ' ότι αφορά τη δημοπράτηση του έργου της περιοχής Πέτα — Κοιπότι, έγινε η δημοπράτηση στις 19 Απριλίου και το γνωρίζετε αυτό. Απόδειξη άφρονος ο διαγωνισμός και επαναλαμβανέται στις 10.5.85 με προϋπολογισμό 700.000.000 δρχ. Και η έναρξη γίνεται αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον εργολάβο που θα αναδειχθεί. Αμέσως μετά είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση του εργολάβου και η έναρξη των εργασιών για την κατασκευή του έργου. Επομένως και εδώ είναι συγκεκριμένη η απάντησή.

Ανέφερα και τρίτο για να δείτε ότι υπάρχει μια διαφορά μεταξύ μας. Δεν μπορείτε να μας λέτε, τι κάναμε εμείς τα

3,5 χρόνια, όταν εμείς αντιμετωπίζουμε ολοκληρωμένα και τις μελέτες και την κατασκευή. Και το τελευταίο είχαμε την ευκαιρία να το κουβεντιάσουμε και με τον κ. Κονταξή, όταν μεταφέρσε σε επρώτηση μια ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων για τον Άραχθο ποταμό, είναι ότι δεν είχατε μελέτη για τον Άραχθο. Και τώρα γίνεται η έναρξη της κατασκευής του αναρρυθμιστικού έργου μέσα στο 1985 από τη ΔΕΗ. Εδώ υπάρχει ένα πακέτο παρεμβάσεων, το οποίο ολοκληρώνει τα έργα για την συνολική εκμετάλλευση της γεωργικής παραγωγής στην περιοχή αυτή.

Αυτή είναι η απάντησή. Και η διαφορά είναι όχι απλά προφανής, αλλά τεράστια. Απέναντι στην έλλειψη μελετών υπάρχει παρουσία μελετών και αρχίζει και η κατασκευή των έργων.

Γι' αυτό σας είπα ότι δεν είναι προς το συμφέρον σας και προ παντός αυτήν την εποχή, να επικαλείσθε το παρελθόν σας σε σύγκριση με το δικό μας παρόν.

Σ' ότι αφορά τα άλλα έργα, και για τον Αμειρακικό. Γιατί τον επικαλείσθε; Είπατε δεν κάναμε τίποτα. Δεν λέμε ότι εμείς τον κατασκευάσαμε, αλλά εμείς αρχίζουμε.

Τρίτον, σ' ότι αφορά τον δρόμο Άρτας — Τρίκαλων. Νομίζω ότι εδώ είναι κλασική περίπτωση, που πρέπει να την αποφεύγετε με αυτά τα επιχειρήματα, τα οποία στην δευτερολογία σας αναπτύξατε.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕ: Επί 5 χρόνια, από το 1977 μέχρι το 1981, συμπεριλαμβανομένων και του 1977 και του 1981, διαθέσατε 318 εκατομμύρια σε ένα σύνολο απαιτούμενων πιστώσεων, για την ολοκλήρωση του έργου, σε τρέχουσες τιμές, 7 δις. Πότε θα το τελειώνετε; Με μέσο ετήσιο ρυθμό χρηματοδότησης 60 εκατ., πότε θα το τελειώνετε μέχρι τα 7 δις; Δεν επρόκειτο να τελειώσετε ποτέ!

Εμείς σας είπα ότι βάζουμε πιστώσεις 800 εκατ. μέχρι 1 δις το χρόνο. Στα 3 χρόνια διαθέσαμε και αναλώθηκαν 2 δις δραχμές.

Αυτή είναι η αλήθεια. Και αφού δεν μπορείτε να απαντήσετε εδώ, γιατί ήταν εμπαιγμός για το λαό της Άρτας και των Τρικάλων το ύψος και ο ρυθμός αυτής της χρηματοδότησης; Λέτε τώρα ότι, ξέρετε εντάξει, αλλά υποβαθμίζετε την σημασία του έργου αυτού, γιατί προβλέπονταν να γίνει διεθνής ο δρόμος και να περάσουν από εκεί μεγάλες μεταφορές και επομένως τον υποβαθμίζετε.

Το πρώτο ερώτημα είναι ότι, αν εσείς προορίζατε αυτό το έργο γι' αυτό το σκοπό που λέτε, τον χρηματοδοτούσατε με 60 εκατ. τον χρόνο για να τον κατασκευάσετε;

Το πρόβλημα είναι ποιές ήταν οι προδιαγραφές του έργου αυτού για να πάρει αυτή την κίνηση; Δηλαδή η διατομή και η ποιότητα του έργου ήταν τέτοια—αυτή που ξεκινάει εσείς, με τα 318 εκατ.—που διαθέσατε, κατασκευάζατε έργο γι' αυτές τις προδιαγραφές που λέτε;

Εμείς δεν υποβαθμίσουμε τις μελέτες τις δικές σας. Όσες μελέτες υπήρχαν, τις συνεχίζουμε και από εκεί και πέρα τις προχωρήσαμε, γιατί δεν υπήρχαν μελέτες ολοκληρωμένες. Πάμε στην εκπόνηση νέων μελετών σε νέα τμήματα του έργου, που δεν είχατε εσείς. Από πού υποβαθμίζεται το έργο; Καθόλου δεν υποβαθμίζεται και δεν μπορείτε να επικαλείσθε το γεγονός ότι, επειδή εμείς θα κατασκευάσουμε το έργο Ηγουμενίτσα—Βόλος, κατ' αυτόν τον τρόπο έμμεσα αλλά σίγουρα υποβαθμίζεται. Το ότι θα κατασκευαστεί αυτό το έργο, είναι έργο που πρόκειται να γίνει και πρέπει να πάρете επίσημα θέση, σαν Κυβέρνηση, αν εισδη υπέρ ή κατά αυτής της κατασκευής, εφόσον έτσι οι μελέτες θα δείξουν, το έργο Ηγουμενίτσα—Βόλου. Να πάρете θέση και να το δηλώσετε αυτή τη στιγμή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Είμαστε υπέρ του έργου, να γίνει ο δρόμος Άρτας—Τρικάλων ο μεγάλος εθνικός δρόμος Ηγουμενίττας—Βόλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Ή να δηλώσετε ότι τα χαρακτηριστικά αυτού του δρόμου θα είναι υποδεέστερα των χαρακτηριστικών του δρόμου Άρτας—Τρικάλων.

Πάρτε θέση επίσημα, σαν Κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύρια Κριτική, παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω με δικαίωμα τριτολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ δεν έχετε το λόγο.

Παρακαλώ να μη γραφεί τίποτε στα Πρακτικά, από τώρα λέει ο κ. Κονταξής.

Παρακαλώ καθήστε στη θέση σας. Δεν έχετε δικαίωμα τριτολογίας.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Θέλει να κάνει δήλωση, γιατί τον προκαλείτε ο κ. Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ, εσείς δεν έχετε κανένα δικαίωμα να παρεμβαίνετε.

Συνεχώς παραβιάζετε τον Κανονισμό όλοι.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Όλοι, εκτός από σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Μάλιστα. Εκτός από εμένα, ο οποίος τον τηρώ!

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Αυτό το ξέρει ο Λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ να σταματήσετε. Ανεπίτρεπτα, χωρίς να είστε καν ερωτών, παρεμβαίνετε κατ' εξακολούθηση.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΛΑΚΗΣ. Τον ερώτησε ο κ. Υπουργός και θέλει να απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ σταματήστε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Κύριε Πρόεδρε, και βεβαίως πρέπει να πάρουν θέση και ως όσον τον τρόπο τον οποίο θα πάρουν. Εγώ δεν μπαίνω στον Κανονισμό, αν το πουν τώρα, αν το πουν σε δηλώσεις εκεί, αν πάρει θέσεις ο επίτιμος αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας που τον αφορά, ότι το έργο Ηγουμενίτσα—Βόλος δεν πρέπει να κατασκευασθεί. Είναι απλό. Ή να πει ο κ. Αβέρωφ ή ο κ. Καλογιάννης ότι το Κόμμα αποφάτισε το εξής: Ότι όταν εσείς θα γίνετε Κυβέρνηση, θα επιλέξετε χαρακτηριστικά του δρόμου Ηγουμενίτσας—Βόλος, υποδεέστερα από τα χαρακτηριστικά του δρόμου Άρτας—Τρικάλων, το οποίο εμείς συνεχίζουμε, σύμφωνα με τις μελέτες τις δικές σας. Φανερά πράγματα.

Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε, τη δευτερολογία μου και να τιμωρήματα νομίζω ότι είναι προφανή για αυτούς που θα ασχοληθούν με αυτή τη συζήτηση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Η αναφορά του Τοπικού Οργανισμού Εργαίων Βελτιώσεων IV Αρδευτικού Δικτύου Νιγρίτας—Φλάμπουρου Νομού Σερρών, που κατέθεσαν οι δουλευτές κύριοι Δ. Σαχίνης, Κ. Λουλής, Μ. Δαμαλάκη και Κ. Βατάλος, με την οποία διαμαρτύρεται για την κακή άρδευση της περιοχής από τα ύδατα της λίμνης Κερκίνας κ.λπ. αναβάλλεται κατόπιν αιτήσεως των συναδέλφων, οι οποίοι κατέθεσαν την αναφορά.

Παρήλθε ο χρόνος ο προορισμένος για τη συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ορίστε, κύριε Αλλαμάνη.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, είναι οριστική η απόφασή μου να εγκαταλείψω το Εθνικό Βουλευτήριο. Θα περιελάλη μια δεκάλεπτη παρέμβαση, για να αναπτύξω την επόμενη αναφορά, στην οποία είμαι εγγεγραμμένος. Ίσως να είναι η τελευταία μου φορά που θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Αλλαμάνη, η αναφορά σας αυτή είναι η αμέσως επόμενη.

Θα παρακαλέσω μόνο, για να αντικαταστήσω σε μια παράκλησή σας τη οποία προκαλεί και συγχίνηση, στο Κοινοβούλιο, να είστε όσο το δυνατόν συντομότερος.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Αλλαμάνης έχει το λόγο σε αναφορά της Οργανωτικής Επιτροπής του Α' Συνεδρίου Αγροτικών Χωριών Νομού Καρδίτσας, με την οποία ζητά τη λήψη μέτρων για την εκτέλεση έργων οδοποιίας, τηλεπικοινωνίας στο Νομό Καρδίτσας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Θα προσπάσω από το ψήγισμα ελάχιστα σημεία, που αφορούν αποκλειστικά το παριστάμενο Υπουργείο Δημοσίων Έργων. Τα υπολείπια αφορούν άλλους Υπουργούς. Έτσι θα καταμεύσω, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς θα μεταφέρω στην πρώτη σελίδα του ψηφίσματος, αυτό που λέγει τα αρεινά αυτά χωριά της Ευρυτανίας πρώτα, της Καρδίτσας τώρα.

«Τα χωριά μας ενώ αντιπροσωπεύουν συνολικό πληθυσμό 20.000 οι μόνιμοι είναι μόλις 7.000. Η πληθυσμιακή αιμωργία άρχισε στα μέσα της δεκαετίας του '80 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Άμεσος είναι ο κίνδυνος ολοκληρωτικού γρηνισμού των χωριών μας». Αυτός είναι ο πρόλογος του ψηφίσματος. Δεν σας αφορά παρά εμμέσως. Διότι συνδέουν τον αφανισμό, με την έλλειψη κυρίως συγκοινωνίας.

Δεν θα μιλήσω περί αγροτικής οδοποιίας, δεν θα μιλήσω περί οδοποιίας μεταξύ γειτονικών χωριών που δεν έχει αρμοδιότητα το Υπουργείο Δημοσίων Έργων. Θα πω μόνο για ένα βασικό δρόμο. Το οδικό δικτυο της περιοχής —αναφέρει το ψήφισμα— είναι το χειρότερο στο Νομό όπως αυτό της Αργιτιάς και σε περιπτώσεις κακοκαιρίας η επικοινωνία διακόπτεται. Ο συχνός αποκλεισμός των χωριών μας έγινε και η αιτία να γίνει γνωστή η περιοχή μας στο πλατ. κοινό, λόγω της συχνής αναφοράς στα δελτία ειδήσεων της τηλεόρασης.

Της Άρτας το γεφύρι θυμίζει ο δρόμος Αργινίου—Καρδίτσας. Δεν θα ξέρετε ίσως την ιστορία αυτού του δρόμου. Ο Χαρίλαος Τρικούπης περιέλαβε στο πρόγραμμά του την οδική αρτηρία αυτή. Έγινε η χάραξη. Κάπου διασώθηκαν ανάμια τα παλούκια της χάραξης εκείνης.

Έτσι διηγείται ένας επιστήμων από τα μέρη εκείνα σ' ένα μικρό τεύχος με το ιστορικό του δρόμου αυτού. Πέρασαν δεκαετίες και στη «σύμβαση Μακρή» επί της Οικουμενικής Κυβερνήσεως υπό τον Αλέξανδρο Ζαΐμη 1927 περιλήφθηκε ο δρόμος Αργινίου—Καρδίτσας. Στην κατοχή την εχώρισε η Εθνική Τράπεζα χρηματοδότησε όμιλο ειδικών επιστημόνων υπό την Προεδρία του αιμνήστου ετελούντος Πελεοδόμου Κ. Δοξιάδη —έχω το τεύχος στο αρχείο μου— για το ποια έργα θα έπρεπε να γίνουν μετά την απελευθέρωση. Και η ομάδα εδέχθη ότι το υπ' αριθμόν ένα απολύτου προτεραιότητας ήτο ο δρόμος Αργινίου—Καρδίτσας. Αυτός συνδέει την Δυτική Πελοπόννησο, την Δυτική Στερεά, την Θεσσαλία με την Βόρειο Ελλάδα. Περιοχές τελείως ανόμιες παραγωγινώς που αλλολοσημπληρώνονται στην περίπτωση αυτή. Είναι δράχυνση της απόστατης κατά 170 χιλιόμετρα απ' ό,τι είναι σήμερα η διαδρομή Πάτρα—Κόρινθος—Αθήνα—Λαμία κ.λπ. Το υψόμετρο είναι 700 μέτρα το πολύ, και άρα το χειμώνα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Τέλος, ο δρόμος αυτός συνδέει την ενδοχώρα, συμπεριλαμβανομένης της Στερεάς Ελλάδος και της Θεσσαλίας, με το λιμάνι του Βόλου. Και ακόμα, επειδή ο ειδικός όμιλος Βόλος—Καλαμπάκας είχε αργίσει προ της κατοχής να γίνεται προς Κοζάνη —και είναι τα έργα ακόμα, μόνο τις ράγες πήραν οι Ιταλοί— θα συνδέσει την Βόρειο Ελλάδα με την Θεσσαλία και την Στερεά Ελλάδα με την Δυτική Πελοπόννησο.

Αυτή είναι η χρησιμότητα του έργου, πέρα του ότι διασχίζει αρεινά χωριά τα οποία θα δουν το φως του πολιτισμού και θα επικοινωνήσουν με τον έξω κόσμο. Θα γνωρίσει ο κόσμος απείρους κάλλους τοπία αυτών των περιοχών και θα αποτελέσει το έργο αυτό το θιμέλιο του τουρισμού.

Πού βρίσκάμαστε τώρα; Από πλευράς Καρδίτσας μέχρι των ορίων του Νομού Ευρυτανίας, πέρασε πάρα πολύς χρόνος απ' ότου έγινε ο δρόμος. Ο αιμνήστος Πλαστήρας ενδιαφερόμενος τότε να υλοποιηθεί το έργο του για φράγμα Ταυ-

εωπού πέτυχε να γίνει ο δρόμος μέχρι τη Μονή Γορώνης. Από και πέρα η ΔΕΗ το έργο το πήγε στο φράγμα. το οποίο είναι στα όρια των δύο Νομών.

Η Ευρυτανία προσπάθησε, έκανε μικροεργολαβίες με μικροπιστώσεις και μπορεί να πω ότι στη κατεύθυνση Ευρυτανίας προς Καρδίτσα, εκτός από 5 χιλιόμετρα, έχουν γίνει επίσης και τα έργα. Το έργο κατευθύνεται από τα όρια του Νομού Καρδίτσας. Αυτός που το ανέλαβε εργολαβικώς ήτο ο κ. Ζαβαρινός, εργαζόταν χειμώνα — καλοκαίρι και έκανε σημαντικό έργο με πιστώσεις όχι σπουδαίες. Το Αγρίνιο δεν επιθυμούσε να γίνει ο δρόμος αυτός. Περίεργη αντίληψη, αλλά δεν μπαρώ να εκφράσω κατηγορίες κατά του πληθυσμού της Αιτωλοακαρνανίας. Έτσι ο δρόμος Αγρινίου — Καρπενησίου δεν προχωρούσε ή μάλλον δεν άρχιζε.

Επί των ιδικών σας ημερών, παρά ταύτα κύριε Υπουργέ, ενισχύεται η άποψη να γίνει το καμιάκι Αγρίνιο — Ευρυτανία. Είχε αρχίσει ένα μέρος και σταμάτησε. Νομίζω ότι για το έργο προϋπολόγισε για το 1985 1 δισεκατ. Δεν θα φθάσει, όμως, αυτό το ποσό. Τι απομένει. Σεις ή εμείς. που θα διακυβερνήσουμε τη Χώρα αύριο, θα πρέπει το έργο του μεγαλύτερου δημοσίου ανθρώπου της Χώρας στο 19ο αιώνα του Χαριλάου Τρικούπη που δημιούργησε τη νεώτερη εκσυγχρονισμένη Ελλάδα, την έκανε Ευρώπη, να το αποπερατώσουμε.

Αυτό ζητούν ο κάτοικοι αυτοί οι ορεισίβιοι με το ψήφισμα, διότι όλα τα άλλα χωριά θα τα διασχίσει ο δρόμος Αγρινίου — Καρδίτσας.

Σάβομαι το χρόνο, κύριε Πρόεδρε και διακόπτω.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Υπουργός Δημοσίων Έργων έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά την οδοποιία, στις περιοχές αυτές υπάρχει ένα πρόγραμμα που εκτελείται από τις επενδύσεις σε νομαρχιακό επίπεδο και υπάρχει ύστερα το εθνικό πρόγραμμα.

Πρώτα, για να είναι μία ολοκληρωμένη απάντηση, σε ό,τι αφορά το δρόμο Νεοχώρι — Μπελοκαμίτι — Καρύτσα, δημοπρατήθηκε στις 5.12.85 με προϋπολογισμό 15 εκατ., αναδείχθηκε ανάδοχος και για το 1985 έχει αυξηθεί η πίστωση και ο προϋπολογισμός σε 25 εκατ.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά το δρόμο Αμπελικό, το 1984 έχουν κατασκευασθεί εργασίες ύψους 2 εκατ., ενώ για το 1985 προβλέπονται 8 εκατ.

Τρίτο, ο δρόμος Καταφυγίου έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα με προϋπολογισμό 10 εκατ.

Τέταρτο, σε ό,τι αφορά δρόμο Δαφνοσπηλιές — Απιδιά — Μολόχα, είναι επίσης ενταγμένος στο πρόγραμμα του 1985 με προϋπολογισμό 20 εκατ. δραχμές.

Πέμπτον, σε ό,τι αφορά το δρόμο Καρδίτσας — Ραχούλας — Αμάραντος είναι επίσης ενταγμένος στο πρόγραμμα το νομαρχιακό, με προϋπολογισμό 45 εκατ.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Πιστώσεις; **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ** (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Δεν έχω πιστώσεις για το '85, ίσως δεν έχουν βγάλει πρόγραμμα.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το δικό μας εθνικό πρόγραμμα.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Παρέλειψα να αναφέρω τα έργα αυτά, διότι δεν είναι της αρμοδιότητας του κ. Υπουργού. Είναι της αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών. Είμαι όμως πολύ ικανοποιημένος, διότι πήρε την πρωτοβουλία να αναδεχθεί την ευθύνη της πληροφόρησης του Σώματος.

Όμως παρέλειψε τον τελευταίο δρόμο Καροπλέσι και Καρδάρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Δεν το έχω, κύριε Αλλαμάνη.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Δεν πειράζει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Τέλος, σε ό,τι αφορά το έργο μπορούμε να σας πληροφορήσουμε για τη σύνδεση Καρπενησίου — Καρδίτσας ότι έχει ενταχθεί το έργο με προϋπολογισμό σε πρώτη φάση — γιατί θα στοιχίσει περισσότερο — 1 δις και πίστωση για το 1985 100 εκατ. δραχμές.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Δεν έγινε δημοπράτηση;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπ. Δημοσίων Έργων). Όχι, όση είναι η ζήτηση της απορροφητικότητας θα ικανοποιείται. Απλά ξεκινάμε με 100 εκατ., γιατί είναι η έναρξη φέτος και δεν θα υπάρξει μεγαλύτερη ευχέρεια απορρόφησης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Αλλαμάνη, θέλετε να ομιλήσετε; Δικαιολογημένα για το λόγο που εξεφράσατε το Προεδρείο θέλει να παράσχει κάθε δυνατότητα, κάθε ανοχή, σε σας, σήμερα στην τελευταία όπως λέτε — και με λυπεί αυτό — ομιλία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν θα πω τίποτε. Έλαβα απάντηση ικανοποιητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριοι συνάδελφοι, εξαντλήθηκε ο χρόνος ο προορισμένος για την συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και εισερχόμαστε στην ημερησία διάταξη.

ΤΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Σε επρώτηση των κυρίων Β. Μπεκίρη, Ν. Κατσαρού, Α.Θ. Κονταξή, Στ. Αλλαμανή, Γ. Παπαευθυμίου, Ε. Παπαδημητρίου, Ηλ. Βαζδρεβάνη και Αγγ. Βαλταδώρου κατά του Υπουργού Γεωργίας, σχετικά με το κόστος και τις τιμές διαδόσεως των αγροτικών προϊόντων κ.λ.π. Ο κ. Μπεκίρης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ένα από τα μεγαλύτερα συνθήματα του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του 1981 ήταν και οι τιμές των αγροτικών προϊόντων. Έλεγαν σχεδόν τραγουδιστά, οι φίλοι και οπαδοί του ΠΑΣΟΚ, μαζί με τα στελέχη τους Βουλευτές και τους πολιτευτές, το περίφημο εκείνο ότι «οι τιμές των αγροτικών προϊόντων θα είναι ανάλογες με το κόστος της παραγωγής συν ένα λογικό κέρδος». Και λέγω τραγουδιστά, διότι όλοι οι Έλληνες, φίλοι και αντίπαλοι του ΠΑΣΟΚ, έμαθαν αυτό το δίστιχο σχεδόν απ' έξω. Και όταν το ΠΑΣΟΚ με την ψήφο του Ελληνικού Λαού έγινε Κυβέρνηση, όλοι οι Έλληνες περίμεναν να πραγματοποιηθεί αυτή η μεγάλη υπόσχεση, η προεκλογική υπόσχεση του ΠΑΣΟΚ.

Θα συγχωρούσαμε το ΠΑΣΟΚ, αφού έβδαια δεν το εφτήρμυσε, αν αυτά ελέγοντο μόνο προεκλογικώς. Δυστυχώς όμως την ίδια υπόσχεση έδωσε ο κ. Πρόεδρος της Κυβέρνησης και Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ από το Κιλελέρ και το 1982 και το 1983. Και αν δεν με απατά η μνήμη και το 1984. Μόνο φέτος δεν επανέλαβε αυτό το δίστιχο που αφορούσε τις τιμές των αγροτικών προϊόντων και που έλεγε ότι οι τιμές θα είναι ανάλογες με το κόστος της παραγωγής συν ένα λογικό κέρδος. Και δεν έφθανε αυτό, αλλά το 1983 πρόσθεσε και κάτι άλλο ο κ. Πρωθυπουργός, πάλι από το Κιλελέρ.

Είπε συγκεκριμένα ότι «αν οι τιμές των Βρυξελλών δεν ικανοποιούν τους αγρότες, τότε τον λόγο θα τον έχει η Αθήνα». Ούτε την μια υπόσχεση ετήρησε ο κ. Πρόεδρος της Κυβέρνησης, ούτε και την άλλη. Και δεν ετήρησε το λόγο του διότι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων, με εξαίρεση έβδαια τα προϊόντα τα οποία χρηματοδοτούνται κατ' ευθείαν από την ΕΟΚ, όπως το λάδι, η σταφίδα, το βαμβάκι, ο καπνός κ.α., όλα τα άλλα σχεδόν προϊόντα παραμένουν στα επίπεδα του 1981, ενώ το κόστος της παραγωγής των έχει υπερδιπλασιασθεί. Ο υπερδιπλασιασμός δε του κόστους της παραγωγής οφείλεται στο γεγονός ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι τιμές όλων αυτών που συναποτελούν το κόστος της παραγωγής, όπως είναι τα λιπάσματα, τα φυτοφάρμακα, τα μηχανήματα, που χρησιμοποιεί ο αγρότης, το ηλεκτρικό ρεύμα, το πετρέλαιο τα ημερομίσθια και γενικά όλα αυτά που αποτελούν το κόστος της παραγωγής έχουν υπερδιπλασιασθεί. Ενώ, λοιπόν, αυξήθηκαν στο διπλάσιο σχεδόν οι τιμές όλων αυτών που συναποτελούν το κόστος της παραγωγής, οι τιμές των προϊόντων παραμένουν σχεδόν στα επίπεδα του 1981 με μικρή μόνο αύξηση. Τέτοια προϊόντα που επωλήθησαν ή πωλούνται στις τιμές του 1981 είναι τα λεμόνια, τα πορτοκάλια, τα κρασοτάφυλα, οι πατάτες κ.λ.π.

Για παράδειγμα θα σας αναφέρω την τιμή των λεμονιών μόνο — διότι ο χρόνος δεν επαρκεί, να αναφέρω άλλα παραδείγματα αλλά και διότι θα αναφεθούν και από άλλους συναδέλφους άλλα παραδείγματα. Η τιμή αφαλείας του λεμονιού το 1980 ήταν 17 δραχμές. Κάθε χρόνο οι κυβερνήσεις τότε της Νέας Δημοκρατίας, σε όλα τα προϊόντα, έδιναν μία αύξηση 20%, 25% ή 30% για να καλύψουν τον πληθωρισμό. Και έτσι το λεμόνι πήρε το 1981 μία αύξηση 20% στην τιμή του 1980 και όλοι οι παραγωγοί το 1981 πούλησαν το λεμόνι τους με 20.40 δραχ. κατά κιλό.

Αυτή αφορούσε όλες τις ποσότητες, γιατί εκείνη την εποχή δεν είχαν εφευρεθεί ακόμα οι χωματερές για τα λεμόνια,

όπως εφευρέθηκαν στη συνέχεια από την Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Το 1982 και το 1983 η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ άρχισε την τιμή του λεμονιού να ακινηθεί μόνη της και οι παραγωγοί εισέπραξαν, γύρω στις 18 δραχμές το κιλό, τιμή πολύ χαμηλότερη από εκείνη την οποία εισέπραξαν την περίοδο του 1981.

Και μόνο πέρυσε, την περίοδο δηλαδή 1984 προς 1985, εν όψει του γεγονότος ότι η Κυβέρνηση πήγαινε για εκλογές, έρισε τιμή στα λεμόνια και είπε περί τα τέλη Νοεμβρίου ότι για όλες ποσότητες λεμονιών έχουν παραδοθεί προς εξαγωγή μέχρι τις 29 Νοεμβρίου οι παραγωγοί αυτοί θα εισπράξουν τιμή 32 δραχμές κατά κιλό. Όσοι παραγωγοί παραδώσουν προς εξαγωγή ποσότητες λεμονιών από 29 Νοεμβρίου μέχρι 9 Δεκεμβρίου θα πληρωθούν με 27 δραχμές το κιλό.

Η μεγαλύτερη ποσότητα των λεμονιών όλων των ποιοτήτων της Ελλάδος πληρώθηκε με 27 δραχμές κατά κιλό. Αν αφαιρέσει κανείς τις κρατήσεις, που επιβάλλονται τα τελευταία χρόνια για τους συνεταιρισμούς και για άλλες οργανώσεις, τότε ο παραγωγός, όπως με πληροφορούν, εισέπραξε φέτος, δηλαδή την περίοδο 1984 προς 1985, 23 με 24 δραχμές κατά κιλό, ενώ, όπως είπα προηγουμένως, το κόστος της παραγωγής έχει υπερδιπλασιασθεί. Και ενώ οι Βουλευτές και Πολιτευτές του ΠΑΣΟΚ περιήρχοντο την περιοχή μας τότε, προ του 1981 και έλεγαν ότι το λεμόνι εκείνη την περίοδο έπρεπε να πωλείται γύρω στις 28 με 30 δραχμές το κιλό, γιατί αυτό ήταν το κόστος, σήμερα οι Βουλευτές και Πολιτευτές του ΠΑΣΟΚ της περιόχης μας δεν επισκέπτονται καθόλου τους παραγωγούς, για να εξηγήσουν, γιατί οι παραγωγοί δεν πληρώνονται με τις τιμές που τους είχαν υποσχεθεί και γιατί η Κυβέρνηση δεν έρισε σπύμα αυτό το περίφημο κόστος των αγροτικών προϊόντων.

Επί τη ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω κάτι, που κατ' επανάληψη έχετε πει στην Αθήνα και τη, ότι κάποτε θα δώσετε στη δημοσιότητα το κόστος της παραγωγής όλων των προϊόντων. Μέχρι σήμερα δεν είδα τίποτα το φως της δημοσιότητας. Αν δε με απατά η μνήμη των 14 Φεβρουαρίου, που συζητείτο εδώ πάλι μία επερωτήτηση δική μας, είχατε υποσχεθεί ότι σε δύο μήνες θα δίνετε το κόστος όλων των προϊόντων. Πέρασαν και οι δύο και ακόμα δεν είπατε τίποτα για το περίφημο κόστος των προϊόντων. Περιμένουμε. Και οπωσδήποτε εν όψει των εκλογών θα το αναγγιώσετε για να πείτε ότι, παν γίνεται Κυβέρνηση, θα δώσετε μεγαλύτερες τιμές.

Βέβαια, ήτο σκόπιμο να μην ανακοινώσετε μέχρι σήμερα το κόστος της παραγωγής, γιατί και σεις οι ίδιοι θα βγάλετε ότι η τιμή του κόστους των προϊόντων θα είναι διπλάσια σχεδόν από την τιμή με την οποία πωλούνται σήμερα τα αγροτικά προϊόντα.

Αξίζει εδώ να θυμηθούμε ότι το ΠΑΣΟΚ έλεγε προεκλογικά, ότι οι τιμές θα αυξηθούν, όταν γίνει Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ. «διότι εμείς οι σοσιαλιστές» — λέγατε τότε — έχουμε καλές σχέσεις με τις τριτοκοσμικές χώρες και θα αυξήσουμε τις εξαγωγές μας προς όλες αυτές τις χώρες. Έτσι θα καταργηθούν οι χωματερές και οι παραγωγοί θα εισπράξουν μεγαλύτερες τιμές στα προϊόντα τους».

Αντ' αυτού είδαμε να μειώνονται οι εξαγωγές προς τις ανατολικές χώρες και τις τριτοκοσμικές χώρες και να αυξάνονται οι εξαγωγές μόνο προς την καταρριμένη ΕΟΚ.

Αυτή η μείωση των εξαγωγών προς τις τριτοκοσμικές και τις ανατολικές χώρες, νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι οφείλεται στο γεγονός ότι καταργήθηκε τελείως το ελεύθερο εμπόριο και τις εξαγωγές τις ανέλαβε ο φορέας εξαγωγών της ΑΓΡΕΣ.

Ο φορέας αυτός δυσκίνητος από τη φύση του δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των ξένων αγορών, ούτε μπορεί να ανταγωνισθεί τις ανταγωνίστριες Χώρες οι οποίες κινούνται με ελεύθερους επιχειρηματίες. Πέρνουν αυτών, πολλές Ανατολικές Χώρες δεν έχουν εμπιστοσύνη στον φορέα, διότι τα προϊόντα τα οποία τους πήγε ο φορέας ευρέθηκαν

ακατάλληλα ή κακώς συσκευασμένα. Γι' αυτό πολλές Χώρες και ειδικότερα η Ρωσία εξακολουθεί να προμηθεύεται προϊόντα από ιδιώτες και συγκεκριμένα από τον οίκο Φραγκίππα. Έτσι ο φορέας εξαγωγών της ΑΓΡΕΕ απέτυχε στον τομέα των εξαγωγών και το μόνο που πέτυχε ήταν να χρεώσει το Ελληνικό Δημόσιο με μερικά δισεκατομμύρια δραχμές. Είναι άγνωστο πόσα δισεκατομμύρια ελλείμματα της ΑΓΡΕΕ έχει πληρώσει το Ελληνικό Δημόσιο τα τελευταία χρόνια από τότε που την ΑΓΡΕΕ διοικούσαν άνθρωποι ξένοι προς το αντικείμενο, άτομα που έχουν καταδικαστεί κατ' επανάληψη για απάτες και άλλα συναφή αδικήματα του κοινού Ποινικού Νόμου. Η ΑΓΡΕΕ χάρη με τον χρόνο αφήνει ελλείμματα πολλών δισεκατομμυρίων.

Προ μνηρός Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, κατέθεσαν στη Βουλή μία ερώτηση αποκαλύπτοντας ότι η Χώρα μας ζημιώθηκε 1,5 δις δραχμές εξ αιτίας κακών και υπόπτων χειρισμών της ΑΓΡΕΕ κατά την υπογραφή συμβάσεως με Ελληνο-Βρετανικό οίκο για την απ' ευθείας εξαγωγή πατάτας. Τέτοια περιστατικά έχουν αναφερθεί πάρα πολλά, πράγμα που βεβαιώνει την αυθισία και την λαοδιοίκηση που υπάρχει στον κρατικό αυτό φορέα. Η ίδια βέβαια κατάσταση παρατηρείται και στους άλλους κρατικούς οργανισμούς και στις άλλες κρατικές επιχειρήσεις, ως και στις συνεταιριστικές οργανώσεις και τα συνεταιριστικά εργοστάσια. Όλες αυτές οι επιχειρήσεις, όλα αυτά τα εργοστάσια παρουσιάζουν τεράστια ελλείμματα οφειλόμενα στην ανίκανη ασύδοτη διοίκηση των πρασινοφρουρών που έχουν διορισθεί σ' αυτά. Αλλά αλήθεια κύριε Υπουργέ, ποιος θα πληρώσει αυτά τα ελλείμματα τα οποία παρουσιάζουν όλοι αυτοί οι οργανισμοί; Ποιος θα πληρώσει τα ελλείμματα όλων των ενώσεων γεωργικών συνεταιρισμών τα οποία τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί σημαντικά και σας αναφέρω για παράδειγμα την Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Πατρών η οποία οφείλει περί το 1,5 με 2 δις δραχμές; Αλλά μήπως είναι καλύτερη η κατάσταση και στην κορυφαία συνεταιριστική οργάνωση την ΠΑΣΣΕΓΕΣ; Δεν έχω τον χρόνο να αναφέρω με στοιχεία ότι και εκεί έχουμε σημαντικά ελλείμματα ενώ πριν από το 1981 είχαμε περισπύσματα. Είπα προηγουμένως για τις εξαγωγές των προϊόντων των αγροτικών προς την ΕΟΚ ότι αυξήθηκαν ενώ αντίστοιχα μειώθηκαν οι εξαγωγές προς τις τρίτες Χώρες, τις Ανατολικές Χώρες. Συγκεκριμένα την περίοδο 1980 — 1981 οι εξαγωγές προς την ΕΟΚ, στα πορτοκάλια αναφέρονται, ήταν 2.500 τόνοι. Το 1981 — 82 έφθασαν όταν μπήκαμε στην ΕΟΚ στις 43.500 τόνους και εν συνεχεία το 1982 — 83 τις 43.000 και το 1983 — 84 αυξήθηκαν ακόμη περισσότερο για να επαληθεύσει αυτό που είπα προηγουμένως ότι οι εξαγωγές μας από τότε που μπήκαμε στην ΕΟΚ αυξάνονται συνεχώς. Αντιθέτως προς τις τρίτες Χώρες μειώνονται. Το 1980 — 81 εξήχθησαν προς τις τρίτες Χώρες 17.500 τόνοι πορτοκάλια. Το 1981 — 82 34.500 τόνοι, ενώ το 1982 — 83 μειώθηκαν στις 23.000 τόνους και το 1983 — 85 μειώθηκαν ακόμα και έφθασαν στις 20.000 τόνους. Το ίδιο συμβαίνει και με τις Ανατολικές Χώρες όπου το 1980 — 1981 επί κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας, εξήχθησαν 118.000 τόνοι πορτοκάλια. Το 1981 — 82 που είχε υπογράψει συμβάσεις πάλι η δική μας η κυβέρνηση εξήχθησαν 122.000 τόνοι ενώ το 1982 — 83 μειώθηκαν στις 84.000 τόνους και το 1983 — 84 στις 96.000 τόνους.

Ανέφερα αυτά τα περιστατικά, για να δείτε ότι ήταν χρέη η ένταξή μας στην ΕΟΚ. Είπα, επίσης, ότι το Π.Α.ΣΟ.Κ. είχε υποσχεθεί ότι θα καταργήσει τις χωματερές όταν ήρθε στην εξουσία. Επί 3,5 χρόνια βρίσκεται στη εξουσία και όχι μόνο δεν κατήργησε τις χωματερές, αλλά τις αύξησε και τις γενίκευσε σε όλα τα προϊόντα. Και ενώ το 1981 είχαμε 50.000 τόνους μόνο ροδάκινα, το 1984 φθάσαμε 950.000 τόνους από όλα τα προϊόντα και σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος. Στο Νομό Αχαΐας που δεν είχαμε ποτέ χωματερές, αποκτήσαμε την περίοδο αυτή δύο μεγάλες χωματερές, στις οποίες δάβονται λεμόνια και πορτοκάλια.

Η διαφορά είναι τεράστια και δείχνει την ανικανότητα της Κυβερνήσεως που δεν μπορεί να απορροφήσει, ή να εξάγει τα προϊόντα. Και ευτυχώς που υπάρχει η «καταραμένη» ΕΟΚ, που χρηματοδοτεί αυτές τις αποσύσεις και εισπράττει, κατά κάποιον τρόπο λίγα χρήματα η παραγωγός, για να καλύψει αυτά τα οποία ξοδεύει για την καλλιέργεια.

Λέξει, όμως, εδώ να σημειώσουμε ότι σήμερα ο κ. Υπουργός της Γεωργίας θεωρεί τις χωματερές εργαλεία προστασίας του γεωργικού εισοδήματος ενώ πρώτα τις απεικάλιζε και ενοχοποιούσε την ΕΟΚ που πλήρωνε χρήματα γι' αυτά τα προϊόντα τα οποία εστέλλοντο στις χωματερές.

Βέβαια, για να δικαιολογήσει την αύξηση των χωματερών, ο κ. Υπουργός της Γεωργίας κατηγορεί — και ίσως το πράξει και σήμερα — τη Νέα Δημοκρατία ότι δεν έκανε τις αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών.

Είπαμε κατ' επανάληψη — και το λέμε και σήμερα — ότι η Νέα Δημοκρατία είχε εγκρίνει πίστωση 7 δις δρχ. για προγράμματα αναδιαρθρώσεων το οποίο θα άρχιζε την 1.1.1982. Το σταμάτησε η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όπως σταμάτησε και τόσα άλλα προγράμματα και τόσα άλλα έργα, για να το παρυσιάσει σήμερα ως δικό της, οι άφησε να περάσουν 3 χρόνια και ακόμη δεν ξέρουμε αν υπάρχει τέτοιο σχετικό πρόγραμμα.

Διότι από πληροφορίες που έχουμε, ακόμη δεν ξεκίνησε τίποτα. Σαν συνέπεια της καθυστέρησης αυτής, ήταν να απωλέσουμε περί τα 18—20 δις δρχ. Διότι, όπως είναι γνωστό, οι αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών χρηματοδοτούνται με 50% από την ΕΟΚ. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με την αντιπαγετική προστασία.

Ενώ η Νέα Δημοκρατία είχε έτοιμο πρόγραμμα για την αντιπαγετική προστασία — είχε τοποθετήσει πολλούς ανεμομεικτές σε πολλές περιοχές της Ελλάδος — η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν συνέχισε αυτό το ίδιο πρόγραμμα. Και ύστερα από 3,5 χρόνια κατέθεσε ένα ψευτονομοσχέδιο για να πει στους αγρότες ότι θα εφαρμόσει πρόγραμμα αντιπαγετικής προστασίας, με συμμετοχή μάλιστα κατά 25% — ενώ εμείς δεν πήραμε ούτε δραχμή από τους παραγωγούς — και με υποχρέωση των παραγωγών να πληρώνουν τα έξοδα λειτουργίας και συντηρήσεως των ανεμομεικτών. Έτσι τουλάχιστον λέει το νομοσχέδιο, το οποίο κατετέθη στη Βουλή.

Επίσης, θα πρέπει να θυμηθούμε και τις μεγαλόστομες υποσχέσεις του ΠΑΣΟΚ, για την προστασία του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου και την ασφαλιστική κάλυψη μέσω του ΟΓΑ της παραγωγής γενικά, έναντι παντός κινδύνου. Κι' στον τομέα αυτό θα μας πει ο κ. Υπουργός ότι κατέθεσε άλλο νομοσχέδιο.

Θα πρέπει να καταλάβετε, κύριε Υπουργέ, ότι όλα αυτά τα αντελήφθηκε ο Ελληνικός Λαός. Η κατόρθωση, νομοσχεδίων δεν θα αντικαταστήσει τα «θα». Διότι και αυτές οι υποσχέσεις είναι απραγματοποίητες. Κανείς δεν ξέρει η επομένη Βουλή θα ψηφίσει αυτά τα νομοσχέδια τα οποία καταδέτετε. Εμείς γνωρίζουμε ποια θα είναι η επομένη Βουλή, οπότε τα νομοσχέδιά σας θα είναι προεκλογικά «θα» και υποσχέσεις. Αλλά και αυτό τα πράγματα, νομίζω ότι δεν πιάζουν τόσο. Όπως δεν θα πιάσει τόσο αυτό που βγήκε και είπε ο κ. Γιώργος προχθές, ότι θα διανεμίε: 69.000 στρέμματα σε κατήμενες καλλιεργητές. Τώρα ερμήκετε να κάνετε διανομή γαιών στις παρακονές εκλογών. Αν ήταν σοβαρή η Κυβέρνηση, νομίζω ότι δεν θα το έπραττε αυτό, όπως δεν το έπραξε την προεκλογική περίοδο η Κυβέρνηση του Γεωργίου Ράλλη. Δεν έδωσε καμία υπόσχεση. Δεν κατέθεσε κανένα νομοσχέδιο και δεν διένειμε ούτε χρήματα, όπως διανέμιτε εσείς.

Δώσατε στους σταφιδοπαραγωγούς μια εντύπωση τώρα, στις παρακονές εκλογών. Γιατί δεν την δίνετε, κύριε Υπουργέ, πριν 6 μήνες όταν το ζήτησε ο Αρχηγός μας επιτακτικά, όταν είχατε υποχρέωση να δώσετε αυτή την εισοδηματική εντύπωση στους σταφιδοπαραγωγούς;

Γιατί δεν τα δίνετε πριν από 6 μήνες και τα δίνετε τώρα, στις παρακονές των εκλογών;

Επίσης, δεν θα πιάσουν και οι άλλες υποσχέσεις τις οποίες έδωσε ο κ. Καφίρης για τους υπαλλήλους της Αγροτικής Τραπεζής.

Πρέπει να διακηρύξετε στη Κυβέρνησή σας, ότι αυτά δεν πιάνουν τόσο στον Ελληνικό Λαό. Έχει χορτάσει με υποσχέσεις ο Ελληνικός Λαός και ιδιαίτερα ο αγροτικός πληθυσμός.

Αλλά και στον τομέα των αρδεύσεων δεν πραγματοποιήσατε τις μεγάλες υποσχέσεις που είχατε δώσει στον Ελληνικό Λαό. Υποσχεθήκατε πολλά πράγματα με το δετές πρόγραμμα. Βγήκατε καμιά φορά στα χωριά να δείτε που σας εμπόζουν; Όλοι οι χωρικοί έχουν αντιληφθεί τι συμβαίνει και όταν γίνεται συζήτηση για κανένα έργο που δεν έχει γίνει λένε «είναι στο δετές». Όλοι κοροϊδεύουν, διότι πιστεύουν όλοι οι χωρικοί στην Ελλάδα ότι αυτά που αναφέρονται στο δετές, δεν πρόκειται να πραγματοποιηθούν ποτέ.

Για τις αρδεύσεις είχατε πει ότι θα παραδίδατε κατά μέσο όρο 260.000 στρέμματα αρδευόμενες εκτάσεις. Θα σας πω αναλυτικά τι παραδώσατε, γιατί στην προηγούμενη επερώτησή μας απαντήσατε με ένα αριθμό που συμπεριλάμβανε όλες τις αρδεύσεις της τριετίας. Θέλουμε να μας πείτε αναλυτικά, διότι από τα στοιχεία που έχουμε προκύπτει ότι το 1982 παραδώσατε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Είναι θέμα της επερώτησης οι αρδεύσεις;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Είναι, κύριε Υπουργέ. Διαβάστε την τελευταία παράγραφο, όπου μιλάμε για ανταγωνιστικότητα της γεωργίας. Οι αρδεύσεις δεν αφορούν την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Όχι, θέλουμε λέμε! Όλα είναι μέσα στην ανταγωνιστικότητα. Τα πάντα είναι μέσα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Δεν λέμε ότι θέλουμε κύριε Υπουργέ. Νομίζω ότι είναι μέσα στα πλαίσια της επερωτήσεως. Η τελευταία παράγραφος αυτό λέει. Αν θέλετε απαντήστε, αν δεν θέλετε μην απαντάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Μπεκιρή, νομίζω ότι η παρατήρησή του κ. Υπουργού απλουστάτα είναι ότι το θέμα που εξηγάτε και αναπτύσσετε δεν περιλαμβάνεται μέσα στην επερώτηση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Είπα, κύριε Πρόεδρε, αν με παρακολουθήσατε, ότι η τελευταία παράγραφος αναφέρει για την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας. Πώς θα γίνει ανταγωνιστική η γεωργία μας, αν δεν αρδεύουν οι εκτάσεις μας, αν δεν γίνει ο αναδάσμος της γης; Αν δεν θέλετε, δεν τα αναφέρω, κύριε Πρόεδρε. Αν οι δημόσιες επενδύσεις είναι μειωμένες πώς θα γίνει ανταγωνιστική η γεωργία μας; Εγώ το βλέπω υπό την κρίση σας, την δικαία και αντικειμενική κρίση σας. Δεν θέλετε να τα αναφέρω; Δεν τα αναφέρω, τα παραλείπω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Απλώς, λέω να περιοριστείτε στο θέμα της επερωτήσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Τα παραλείπω και πάω σε ένα άλλο θέμα, κύριε Πρόεδρε, για να τονίσω ότι η Κυβέρνηση παρουσιάζει μεγάλη ανικανότητα στο να απορροφήσει από την ΕΟΚ τεράστια κονδύλια, με τα οποία θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν πολλά έργα υποδομής, τα οποία θα υποδομήσουν στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος.

Η καθυστέρηση υποβολής των διαφόρων δικαιολογητικών, η έλλειψη ικανών στελεχών για τη διαπραγμάτευση και την προώθηση των δικαιολογητικών, είναι η κύρια αιτία που χάσαμε τεράστια ποσά από την ΕΟΚ. Η ανικανότητα των συμβούλων που χρησιμοποίησε η Κυβέρνηση στον τομέα αυτόν, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι χρησιμοποιοιθέντες σύμβουλοι δεν γνώριζαν ούτε το αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται αλλά ούτε και την Ελληνική πραγματικότητα, ήταν η αποκλειστική αιτία που χάσαμε τουλάχιστον 50 δις δραχμ. Έβλεψαν από το Υπουργείο Γεωργίας όλα τα ικανά και μεγάλα στελέχη και έφεραν συμβούλους από τα πέρατα του κόσμου, για

να δώσουν συμβουλές μετά τριετία περίπου, διότι σήμερα άρχισαν να καταλαβαίνουν οι σύμβουλοι που βρίσκονται, ποιο είναι το αντικείμενό τους και ποια είναι η Ελληνική πραγματικότητα.

Παρά το γεγονός ότι χάσαμε εξ αιτίας της αδαλτηρίας και της ανικανότητας του ΠΑΣΟΚ τεράστια ποσά, εν τούτοις πρέπει να ομολογήσουμε ότι εισπράξαμε τεράστια κονδύλια χωρίς στην ένταξή μας στην ΕΟΚ. Εισπράξαμε αυτήν την τριετία περίπου 215 δις δραχμ.

Πέρα από αυτά, όπως είναι γνωστό, η ΕΟΚ χρηματοδοτεί διάφορα έργα αρδευτικά και άλλα έργα, τα οποία υποδομήν στην ανάπτυξη της γεωργίας μας. Οι μεγάλες οικονομικές παροχές της ΕΟΚ προς την Χώρα μας, μαζί μ' άλλα οφέλη, πολιτικά και οικονομικά, είναι οι κύριες αιτίες που ανάγκασαν το ΠΑΣΟΚ να αλλάξει πολιτική και να μη τολμά πλέον να ζητά δημοψήφισμα, ή μάλλον να υποχρεωθεί ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ να αλλάξει πορεία και να πει ότι δεν θα φύγουμε πλέον από την ΕΟΚ.

Καίτοι λοιπόν τα 3,5 χρόνια που βρίσκεται το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία οι αγρότες μας εισέπραξαν 215 δις, καίτοι οι καιροί της συνθήκης ήταν ευνοϊκοί, εν τούτοις το αγρότικό εισόδημα, όπως με αξιόπιστα επιχειρήματα υποστήριξε ο τότε Υπουργός Γεωργίας κ. Αθανάσιος Κανελλόπουλος, μειώθηκε. Αν εκμεταλλευθεί την ΕΟΚ θα είχε αλλάξει η μοίρα αυτού του τόπου. Όλες αυτές οι παροχές της ΕΟΚ έπεσαν στο κενό ή διατέθηκαν για άλλους σκοπούς. Η γεωργία παρέμεινε όπως ήταν το 1981, ενώ μπορούσε να αλλάξει μαρμή ο Τόπος και μόρα ο αγροτικός πληθυσμός.

Κύριε Πρόεδρε, θα αναγνώσω μία απάντηση την οποία έδωσε ο κ. Κανελλόπουλος πάνω στα στοιχεία που είχε δώσει ο κ. Υπουργός Γεωργίας στη δημοσίευσή για να πει ότι αγροτικό πληθυσμό ότι δήθεν αυξήθηκε το αγροτικό εισόδημα. Μεταξύ άλλων λέει ο κ. Κανελλόπουλος:

«Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, το αγροτικό εισόδημα σε τρέχουσες τιμές αυξήθηκε το 1978—81 κατά 92,3%, ενώ το 1981—84 αυξήθηκε κατά 75%. Οι τιμές καταλωτού αυξάνονται το 1978—81 κατά 85%, ενώ το 1981—84 κατά 72,7%.

Έτσι η μέση ετήσια αύξηση των πραγματικών γεωργικών εισοδημάτων σε σταθερές τιμές επί Νέας Δημοκρατίας ήταν 1,3% ενώ επί ΠΑΣΟΚ μόνο 0,42%.

Το κατά κεφαλήν εισόδημα κατά ενεργό άτομο στη Γεωργία. Αν λάβουμε υπόψη μας την ετήσια μείωση του ενεργού πληθυσμού στη Γεωργία κάθε χρόνο στις δύο περιόδους διαπιστώνουμε ότι το αγροτικό εισόδημα κατά απασχολούμενο στη Γεωργία αυξήθηκε στις αντίστοιχες περιόδους, επί Νέας Δημοκρατίας κατά 4,5%, επί ΠΑΣΟΚ κατά 3,6% δηλ. σημειώθηκε μείωση του ρυθμού αύξησης επί ΠΑΣΟΚ.

Για την τριετία 1978—81 η συνολική αύξηση είναι 13,9%. Και για την τριετία 1981—84 θα είναι 11,2%. Συνεπώς η πιο πάνω διαπίστωση συμπίπτει με τις εκτιμήσεις της αρμόδιας επιτροπής της ΕΟΚ, όχι όμως και με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Γεωργίας».

Η Νέα Δημοκρατία, κύριε Υπουργέ, δοθήκατε τον αγρότη με χρήματα και πόρους Ελληνικούς, γιατί από το 1915 μέχρι το 1981 δίδεστε για τους αγρότες, υπό μορφή επιδοτήσεως, 270 δις. Τι δίδεστε το ΠΑΣΟΚ στο διάστημα των 3,5 ετών που βρίσκεται στην εξουσία; Αν είχατε τη βουαλιότητα θα θέλαμε να σκεφάμε πότα χρήματα δώσατε στους αγρότες από Ελληνικούς πόρους.

Η Νέα Δημοκρατία φρόντισε και οδήγησε τη Χώρα μας στην ΕΟΚ που είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα όλων των εποχών, ενώ το ΠΑΣΟΚ ποτέ στην ένταξη. Βέβαια το ΠΑΣΟΚ βρήκε την ευκαιρία να εκμεταλλευθεί αυτά τα χρήματα που εισπράξαμε τα τελευταία χρόνια από την ΕΟΚ.

Κύριε συνάδελφε, διαρωτήθηκα πολλές φορές και την απορία μου αυτή την είπα ευθέως στους αγρότες. Τι έκανε το ΠΑΣΟΚ για τους αγρότες; Το λέω αυτό γιατί στις πόλεις πιστεύουν ότι το ΠΑΣΟΚ έκανε πολλά για τον αγροτικό

κό πληθυσμό. Βέβαια, οι άνθρωποι των πόλεων είναι επηρεαζόμενοι από την φασιστική τηλεόραση, η οποία κάνει πλύση εγκεφάλου και έτσι έχει πείσει τους αστούς ότι οι αγρότες τρώνε σήμερα με χουστά κουτάλια, ενώ στην ουσία δεν έχει κάνει τίποτα για τον αγροτικό πληθυσμό. Εκτός αν μας πει ο κ. Υπουργός ότι αύξησε κατά 2.000 δραχμές τη σύνταξη που έδωσα στους γέροντες αγρότες ή εκτός και θεωρεί σημαντική την παροχή φαρμάκων στους αγρότες και μάλιστα με συμμετοχή 2,5%. Όμως πρέπει να μας πει ο κ. Υπουργός πόσο αυξήθηκαν οι τιμές των φαρμάκων την τελευταία τριετία.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κλείσω την ομιλία μου με κάτι που είπε ένας παλιός συνάδελφός μας, ο οποίος τώρα βρίσκεται στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και ανήκει στην πλάτανη του ΠΑΣΟΚ.

Είναι ο Ευρωβουλευτής κ. Πλασκοβίτης ο οποίος σε μια συνέντευξή του μεταξύ άλλων είπε τα εξής:

«Οι σοσιαλιστές, έχουν κατά κύριο λόγο την εκλογική τους πελατεία, ανάμεσα στις εργατικές και βιομηχανικές μάζες και όχι στους γεωργικούς πληθυσμούς των χωριών τους. Οι γεωργικοί πληθυσμοί, κατά ένα μεγάλο ποσοστό αποτελούν την εκλογική πελατεία των συντηρητικών και χριστιανοδημοκρατικών κομμάτων της Ευρώπης. Από την άποψη αυτή, οι σοσιαλιστές, είναι αρκετά επιφυλακτικοί και περιοριστικοί στις αποφάσεις τους σε σχέση με την ενίσχυση της γεωργίας και την αύξηση των δαπανών για τον γεωργικό τομέα».

Νομίζω αποκλυπτικότερο σημείωμα από τούτο εδώ δεν μπορεί να δοθεί, διότι αποκλύπτει πραγματικά τις προθέσεις του ΠΑΣΟΚ που δεν θέλει να ενισχύσει τον αγροτικό πληθυσμό. Δεν κάνατε τίποτα κύριε Υπουργέ, για τους αγρότες και μην νομίζετε ότι οι νέες υποσχέσεις θα πιάσουν τόπο. Ο Λαός ήδη έχει χαράξει την γραμμή του και θα σας στείλει και πάλι στην Αντιπολίτευση. Ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Κατσάρος έχει το λόγο.

Απουσιάζει διαγράφεται.

Ο κ. Κονταξής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, καταδέσαστε αυτή την επερώτηση για να αποδειχθεί σε όλον τον Ελληνικό Λαό ότι τα 3,5 χρόνια που είναι Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ δεν έκανε τίποτα για να καλυτερεύσει το εισόδημα των Ελλήνων παραγωγών. Δυστυχώς, σήμερα δεν υπάρχει τηλεόραση, για να δείξει τη συζήτηση. Γιατί, αν πιστεύατε, ότι αυτό σας συμφέρει, θα υπήρχε η τηλεόραση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ευχαρίστως να είναι η τηλεόραση, γιατί αυτό μας συμφέρει απόλυτα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Ξέρετε ότι το θέμα της τηλεόρασης δεν εξαρτάται από εμάς και έχει λεχθεί επανειλημμένως ότι είναι φασιστική και δείχνει αυτό που θέλετε εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Οι φασιστικές παραδόσεις υπάρχουν αλλού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Και οι δικοί σας ψηφοφόροι έχουν καταλάβει τι είναι η τηλεόραση. Και στην παρέμβασή σας απαντώ για το θέμα του πορτοκαλιού στην Άρτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Κονταξή, παρακαλώ τις τελευταίες μέρες που λειτουργεί το Κοινοβούλιο να αποφευχθούν οι οξύτητες. Ασχολείστε τώρα με την τηλεόραση που είναι εκτός θέματος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Θα είχα τελειώσει τώρα, κύριε Πρόεδρε, θέλω μόνο να πω ότι εμφανιστήκατε και σεις, κύριε Υπουργέ, και ο κ. Μωραΐτης στην τηλεόραση και είπατε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα διαδέσεως των πορτοκαλιών στην Άρτα και πολλοί σπαδάρησαν απεδοκίμασαν εντονότατα. Αυτό μόνο επιτρέπεται να πω ότι έκαναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κάντε επερώτηση αν θέλετε. Αυτό είναι άλλο θέμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Μα θα είχα τελειώσει αν δεν με διακόπτατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Η διακοπή πρέπει να γίνει, όταν φεύγετε από το θέμα. Αυτό είναι το χρέος της έδρας αυτής να διακόπτει όταν γίνονται ανεπίτρεπτες παρεκκλίσεις από τη συζήτηση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Ποια είναι η ανεπίτρεπτη συζήτηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Μιλάτε για την τηλεόραση και σας λέω κάντε άλλη επερώτηση. Εγώ αισθάνομαι ευτυχής όταν δεν κάνω καμιά διακοπή και δεν δίδετε αφορμή παρεμβάσεως.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Να μου δώσετε το χρόνο, που μου κατανάλωσατε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Θα σας δώσω στο τέλος ένα λεπτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Ένα από τα προεκλογικά συνθήματα του ΠΑΣΟΚ, κύριε Πρόεδρε —όπως ανέφερε και ο κ. Μπεκίρης προηγουμένως— ήταν ότι η Κυβέρνηση θα καθορίσει τιμές αγροτικών προϊόντων που θα καλύπτουν το κόστος παραγωγής, συν ένα λογικό κέρδος.

Ήδη διανύουμε τον τέταρτο χρόνο και το ΠΑΣΟΚ δεν έχει αρχίσει ακόμη την διαδικασία, πώς θα καθορίζεται αυτό το κόστος.

Κάναμε επανειλημμένες ερωτήσεις και επερωτήσεις στο χρονικό αυτό διάστημα των τεσσάρων ετών, για να μας πει η Κυβέρνηση, πώς καθορίζει το κόστος κατά γεωργικό προϊόν και επίσης κατά περιοχή —γιατί οπωσδήποτε το κόστος διαφοροποιείται κατά περιοχή— και όμως, η Κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν μπόρεσε να μας δώσει καμιά απάντηση σ' αυτό.

Και πιστεύω απόλυτα, ότι ο κ. Υπουργός και σήμερα δεν θα δώσει καμιά απάντηση.

Θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα μόνο. Το 1980, επί Νέας Δημοκρατίας στην Άρτα οι τεχνολόγοι —αυτός είναι ένας καινούργιος όρος του ΠΑΣΟΚ— έλεγαν ότι το κόστος παραγωγής των πορτοκαλιών είναι 16,20, συν ένα λογικό κέρδος, έπρεπε οι πορτοκαλοπαραγωγοί στην Άρτα να παίρνουν 19,50 δραχμές το κιλό. Τότε οι τεχνολόγοι του ΠΑΣΟΚ, δηλαδή ορισμένοι γεωπόνοι, πώς μπόρεσαν και έβηκαν το κόστος και η Κυβέρνηση με τους μηχανισμούς, που έχει, με τις υπηρεσίες που έχει, επί τέσσερα χρόνια, μέχρι τώρα, δεν μπόρεσε να βρει, ποιο είναι το κόστος των γεωργικών προϊόντων; Δεν μπόρεσε να το βρει, γιατί δεν την συμφέρει ν' αναγγείλει αυτό το κόστος.

Γιατί, αν λάβουμε υπόψη ότι επί Νέας Δημοκρατίας το 1980 ήταν 16,20 το κόστος, κατ'ελάχιστον, ποιο είναι το κόστος των γεωργικών προϊόντων σήμερα με τον πληθωρισμό, που έχει φθάσει 100% στα τριώμισια αυτά χρόνια, και ποιο πρέπει να είναι το λογικό κέρδος, που πρέπει να παίρνουν οι παραγωγοί, για να καλύψουν την ζημιά, την οποία θα έχουν στο χρονικό αυτό διάστημα.

Όμως, η Κυβέρνηση αυτό το σύνθημα δεν το λέει καθόλου σήμερα. Και δεν το λέει σιωπηλώς, γιατί δεν την συμφέρει. Δεν ξέρω, φυσικά, αν προεκλογικά πάλι αρχίσει να λέει ότι θα το κάνει την επόμενη τετραετία. Αλλά ο Ελληνικός Λαός έχει καταλάβει αυτό, που έχει γίνει μέχρι τώρα.

Ένα δεύτερο θέμα, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, που θέλω να σας πω είναι ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, παρά τις τεράστιες επιδοτήσεις από την ΕΟΚ για την στήριξη των τιμών των γεωργικών προϊόντων και του εισοδήματος του Έλληνα αγρότη, κατάφερε έτσι ώστε οι όροι ανταλλαγής μεταξύ αγροτικών και μη αγροτικών προϊόντων να εξελίσσονται διαχρονικά σε βάρος των αγροτών και σε βάρος του εισοδήματος των αγροτών.

Αν ακόμη ληφθεί υπόψη ότι τα οφέλη των αγροτών από την ΕΟΚ βαίνουν, αντιθέτως, για αρκετά προϊόντα, χρόνο με τον χρόνο αυξανόμενα, αφού οι τιμές τους, στην διάρκεια της

μεταβατικής περιόδου, προσαρμόζονται στις υψηλότερες κοινοτικές τιμές που απολαμβάνουν οι γεωργί των άλλων κρατών μελών της ΕΟΚ, τότε θα είναι αδύνατο το συμπέρασμα ότι οι αυξήσεις των τιμών του καταναλωτού είναι μεγαλύτερες από τις αυξήσεις των αγροτικών προϊόντων. Φυσικά η ευθύνη αυτή για την δυσμενή εξέλιξη ανήκει αποκλειστικά στην οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης και στο ότι η Κυβέρνηση δεν μπόρεσε να κατεβάσει τον πληθωρισμό, έτσι όπως άλλες κυβερνήσεις των κρατών της ΕΟΚ τον κατέβασαν.

Και δ' αναφέρω συγκεκριμένα ορισμένους αριθμούς, αν και οι αριθμοί δεν μου αρέσουν. Όταν επί Νέας Δημοκρατίας, κύριε Υπουργέ, είχαμε πληθωρισμό στην Ελλάδα, σύμφωνα με αυτά που έλεγε η Κυβέρνηση, 20%, στις χώρες της ΕΟΚ είχαν πληθωρισμό 15%. Ήδη, μετά από τριμήνι χρόνια, οι χώρες της ΕΟΚ κατέβασαν τον πληθωρισμό από 15% σε 5%, κατά μέσο όρο — άλλο κράτος έχει 2.7%, άλλο 3%, άλλο 7% — και η Κυβέρνηση η Ελληνική από 20% τον πληθωρισμό, κατάφερε μόνο, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που δίνει η Κυβέρνηση, να τον κατεβάσει σε 18.4%. Και λέω, σύμφωνα με τα στοιχεία που δίνει η Κυβέρνηση, γιατί ο πληθωρισμός στην πραγματικότητα δεν είναι 18.4%, αλλά είναι κάθε χρόνο τουλάχιστον 30%, κύριε Υπουργέ. Στα τριμήνι χρόνια που είναι Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ ο πληθωρισμός έχει ανέβει κατά 91.8%, πράγμα το οποίο δεν μπορείτε να το αμφισβητήσετε. Ο Έλληνας έχει ήδη καταλάβει, πόσο έχει ανέβει ο πληθωρισμός στο χρονικό αυτό διάστημα που το ΠΑΣΟΚ είναι Κυβέρνηση.

Και ενώ στα άλλα κράτη, όταν ο πληθωρισμός είναι υψηλός, η ανεργία είναι χαμηλή, στις η σοσιαλιστική Κυβέρνηση η αγνώστου τύπου σοσιαλιστική Κυβέρνηση της Ελλάδας, καταφέρνουν σ' αυτό το χρονικό διάστημα που είναι Κυβέρνηση και τον πληθωρισμό να έχετε υψηλό, αλλά και την ανεργία να την έχετε υψηλή.

Αυτό οπωσδήποτε είναι ένα από τα επιτεύγματα του Π.Α.Σ.Ο.Κ. που για πρώτη φορά και αυτό γίνεται στον κόσμο.

Επειδή στην αρχή είχατε ορισμένες δεσμεύσεις για το θέμα της ΕΟΚ, ότι θα αποχωρήσετε, ότι θέλετε ειδική σχέση, ότι θέλετε μνημόνιο — και χωρίς να το θέλω, κύριε Υπουργέ, να το πάω σε προσωπικό πείπεδο — σ' αυτό το θέμα της ΕΟΚ είχατε και εσείς μια προσωπική περιπέτεια για κάτι θηλωτικές σας για το θέμα της ΕΟΚ, όταν το ΠΑΣΟΚ ήταν Αντιπολίτευση. Πάντως ένα από αυτά που έλεγε το ΠΑΣΟΚ ήταν ότι δεν θα κρατήσουμε εμείς τις τιμές των Βουξελλών, αλλά θα καθορίσουμε εμείς τιμές Αθηνών. Αυτό το έλεγε ο κ. Πρωθυπουργός κάθε φορά που πήγαινε στις γιορτές του Κιλενέρ και έχω μία απορία φέτος, γιατί δεν το είπε; Γιατί σκριβώς διεπίστωσε και ο ίδιος ότι, αφού έχουμε προεκλογική περίοδο, δεν πρέπει να επαναλαμβάνουμε τα σλόγκαν που έχουν γίνει μούσκερα για το ΠΑΣΟΚ.

Τα ερωτήματα, κύριε Υπουργέ, που σας τίθενται συγκεκριμένα από την επερώτηση είναι: 1) Κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ, η σχέση των απολαμβανόμενων τιμών από τον αγρότη προς τις καταχωρούμενες τιμές για την παραγωγική διαδικασία είναι δυσμενής για τον αγρότη, με άμεση συνέπεια την εξασθένηση της αγροτικής δύναμης, του αγροτικού εισοδήματος.

Το δεύτερο ερώτημα είναι ότι κατά την ίδια περίοδο, παρά την ανηλεειμένη υποχρέωση παρά την υφιστάμενη δυνατότητα, αλλά και τη σοβαρή έκταση της ευθύνης, η ενίσχυση των αγροτών από εθνικούς πόρους τυγχάνει ασήμαντη.

Και το τρίτο ερώτημα είναι, ότι κατά την ίδια περίοδο η ανταγωνιστικότητα της γεωργίας έχει εξασθενήσει και έχει υποαδυναμωθεί επικίνδυνα.

Θα σας αναφέρω, κύριε Υπουργέ, ένα παράδειγμα μόνο, το θέμα των πορτοκαλιών. Καλύφθηκε — όπως σε δηλώσεις σας και ερείς και ο κ. Μωραΐτης είχατε πει — πλήρως το αγροτικό εισόδημα των πορτοκαλοπαραγωγών; Γιατί αυτό το χρονικό διάστημα το τελευταίο χρόνο, κύριε Υπουργέ, δεν κάνατε αποσύρσεις, επειδή έχουμε προεκλογική περίοδο και θέλε-

τε να πείτε ότι καταργήσατε τις αποσύρσεις; Όταν εσείς ο ίδιος έχετε δηλώσει τώρα τελευταία ότι οι αποσύρσεις βοηθούν το εισόδημα του Έλληνα παραγωγού; Οι δηλώσεις αυτές υπάρχουν ακόμη και σε δελτία τύπου του Υπουργείου Γεωργίας. Εάν το αμφισβητείτε κύριε Υπουργέ πείτε το.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΙΜΓΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ο κ. Μπακίλης προηγουμένως μας κατηγορήσε ότι κάναμε αποσύρσεις. Εσείς μας κατηγορείτε γιατί δεν κάναμε αποσύρσεις. Συνεννοηθείτε μεταξύ σας!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Με συγχωρείτε, κύριε Υπουργέ, ίσως να μην έγινα κατανοητός με αυτό που είπα. Αποσύρσεις τα προηγούμενα χρόνια κάνατε υπερβολικά πολλές. Και κάνατε αποσύρσεις γενικώς σε γεωργικά προϊόντα ύψους 1.200.000 τόννων. Αυτή τη χρονιά δεν κάνατε αποσύρσεις. Οι αποσύρσεις είναι οπωσδήποτε ένας μηχανισμός της ΕΟΚ που βοηθά το εισόδημα του Έλληνα αγρότη και σας το δείχνω. Έπρεπε και αυτή τη χρονιά να κάνατε αποσύρσεις λελογισμένες όμως, μέσα στα όρια που επιτρέπεται, αφού πρώτα κοιτάξετε να κάνατε εξαγωγές. Και μη μου πείτε για τις εξαγωγές των πορτοκαλιών, κύριε Υπουργέ, γιατί οι εξαγωγές των πορτοκαλιών έγιναν αυτό το χρόνο αυξημένες λόγω της καταστροφής των πορτοκαλιών στην Ισπανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και την Φλώριδα των ΗΠΑ. Γι' αυτό το λόγο έγιναν οι εξαγωγές και όχι λόγω της δικής σας εξαγωγικής πολιτικής και των διαδικασιών, που έχετε ακολουθήσει. Γιατί η νέα ΑΓΡΕΕ, ο κεντρικός φορέας εξαγωγών, έχει πλήρως αποτύχει.

Και ως έλθουμε τώρα στο θέμα των αποσύρσεων, κύριε Υπουργέ: Γιατί δεν κάνατε αποσύρσεις στα όρια που έπρεπε, αφού είναι, ένας θεσμός της ΕΟΚ που μας πληρώνουν σε συνάλλαγμα, ούτως ώστε να βοηθήσετε τον Έλληνα παραγωγό, να κερδίσει, να μπορέσει να ικανοποιηθεί, να καλύψει το εισόδημά του;

Ήρθαν αυτές τις μέρες στην Άρτα, κύριε Υπουργέ, οι αποζημιώσεις του ΟΓΑ. Και ξέρετε τι αποζημιώσεις έδωσαν;

Από 5% ως 30%. Θα μου πείτε ότι εάν δεν ήταν, γιατί θα έπρεπε να δώσουν. Αυτό είναι άλλο θέμα. Σημασία έχει: τι σας υποσχόσαστε όταν ήσασταν Αντιπολίτευση.

Και τότε υποσχόσαστε ότι θα έλθουν αμέσως οι αποζημιώσεις, θα αποζημιώνεται πλήρως η παραγωγή και τα δέντρα και έτσι τώρα ήλθαν οι αποζημιώσεις με ποσοστό από 5% ως 30%.

Ξέρετε ότι στελέχη του ΠΑΣΟΚ, κύριε Υπουργέ, έχουν σκίσει αυτές τις δηλώσεις στην Άρτα αγανακτισμένοι από την αδιαφορία της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ; Το έχετε υπόψη σας αυτό, έχετε καμία επαφή με τον αγροτικό κόσμο; Γιατί πάλι εσείς δηλώσατε στην Αχαΐα, και αυτό το δημοσίευσε ο ΡΙΓΟΣ ΠΑΣΤΗΣ, ότι δυστυχώς το Υπουργείο Γεωργίας δεν έχει επαφή με τους αγρότες. Σας έχουν περικυκλώσει οι διάφοροι πρασινοφρουροί, οι ανίκανοι αυτοί άνθρωποι και σας συμβουλεύουν πράγματα όχι σωστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Σας παρακαλώ πάρα πολύ τελειώνετε, έχετε υπερβεί κατά 3 λεπτά το χρόνο σας, πάτε στα 13 λεπτά αν και πήρατε την παράταση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

Τουλάχιστον, κύριε Υπουργέ, — τώρα στην τελευταία σας ομιλία εδώ στην Βουλή — δώστε ορισμένα στοιχεία, ούτως ώστε να μπορέσετε ν' αποδείξετε στον κόσμο τι έκανε η Κυβέρνηση.

Αλλά ο κόσμος, ήδη, έχει καταλάβει αυτά που υποσχόσασταν και το τίποτε που δεν κάνατε. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Αλλαμάνης, έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Ο συντάκτης της επερωτήσεως την οποία προτυπέγραφα, ουσιαστικά θέτει θέμα κόστους και τιμής διαθέσεως των γεωργικών προϊόντων. Θα επαναλάβω αυτό που ελέγξα και από μένα παλαιότερα και σήμερα από τον πρώτο ομιλητή. Ο κ. Σημίτης είχε τη φιλο-

δοξία, δικαιολογημένη και επαινετή, από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε τα καθήκοντά του, επιτόλους να λύσει το γόρδιο δεσμό. Τι είναι αυτό το κόστος κάθε προϊόντος; Μέχρι σήμερα, για τεχνικούς λόγους μας εξήγησε, προ 2 μηνών, δεν κατόρθω ερμηνεύει ο καθορισμός του κόστους των διαφόρων προϊόντων.

Και τίθεται το ερώτημα: Όταν ενδιαφύονται από το Υπουργείο Γεωργίας ο Πρωθυπουργός, να αναγγέλει ότι οι τιμές των προϊόντων θα είναι το κόστος συν το κέρδος, ποιο κόστος εννοεί; Αφού δεν το ξέρετε, δεν το δρόκατε ακόμη;

Κύριε Υπουργέ, καταλογίζω στην προκατόχο Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αλλά και στη δική σας, ότι για να καθορίσετε τις τιμές διαδέσσεως των αγροτικών προϊόντων, παίρνετε την τιμή του παρελθόντος έτους συν τον τιμάρθμο και καθορίζετε τις φετινές τιμές. Όμως λησμονείτε ότι ο τιμάρθμος ο αττικός, δεν έχει καμία σχέση με τον γεωργικό τιμάρθμο. Δεν υπάρχουν στον αττικό τιμάρθμο τα καύσιμα. Δεν υπάρχουν τα λιπάσματα, δεν υπάρχουν τα φυτοφάρμακα, τα εφόδια κλπ. Δεν υπάρχει το ενοίκιο του χωραφισού. Δεν υπάρχει η προσωπική εργασία της αγροτικής οικογενείας και των ξένων εργατών και τόσα άλλα προστιδάζοντα μόνο στη γεωργική παραγωγή, τόσοι άλλοι συντελεστές του κόστους των αγροτικών προϊόντων.

Έτσι, όμως, αδικεί η Πολιτεία και σεις και μεις πριν από σας, όταν καθορίζουμε την τιμή διαδέσσεως, χωρίς να υπολογίζουμε το πραγματικό κόστος της γεωργικής παραγωγής. Είναι βέβαιο ότι είναι πολύ μεγαλύτερο από τον αττικό τιμάρθμο. Έτσι ο αγρότης εισπράττει τιμή μικρότερη του κόστους. Όταν ο αγρότης, ο παραγωγός, ο ειοτέχνης, ο επιχειρηματίας, πωλεί το προϊόν σε τιμή μικρότερη του κόστους, γίνεται φτωχότερος αδιαμφισβήτητως.

Κάποτε στο Κιλελέρ, στο ευλαβικό προσκύνημα που πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο εκεί, φέτος θα πρέπει να γίνει, κύριε Σημίτη. Όταν έχετε όμως ψηφισμένη προσφάτως διάταξη νόμου η γεωργική παραγωγή να αφαιρείται από τον αγρότη και να παραδίδεται σε κάποια ανώνυμη και δυσώνυμη —θα έλεγα— πανελλήνια κλαδική συνεταιριστική οργάνωση, στερείται την ιδιοκτησία αυτή, στη γη του αγρότη, για την οποία οι πρόγονοι των σημερινών αγροτών πολέμησαν, έχυσαν αίμα για να αποκτήσουν τη γη, την οποία εσείς αφαιρείτε σήμερα. Έπρεπε να μην προσέλθετε στο Κιλελέρ φέτος. Τι απομένει, κύριε Υπουργέ, όταν του πάρετε την παραγωγή; Μένει το ενοχικό δικαίωμα του αγρότη να εισπράξει κάποτε κάτι απ' αυτή την πανελλήνια οργάνωση. Είναι μία αξίωση αγνώστου οικονομικού περιεχομένου, αγνώστου χρόνου εξοφλήσεως, με αδύνατο τον έλεγχο του οργάνου που θα διαχειρισθεί την παρουσία του αγρότη. Γιατί δεν αφήνετε στο συνεταιρισμό να διαχειρισθεί τα προϊόντα; Εκείνον μπορεί να τον ελέγχει ο αγρότης, είναι δίπλα του, δεν τολμάει να τον κλέψει.

Οι πρασινοφρουροί των Αθηνών θα λεηλατήσουν την παρουσία του αγρότη και δεν δύναται να το ελέγξει και να το αποδείξει. Ενδιαφύονται τον κ. Πρωθυπουργό να πει στο Κιλελέρ προ 2 ετών, μην ανησυχείτε εάν η ΕΟΚ σας δίνει μικρές τιμές. Εδώ είναι η Αθήνα με τον κρατικό προϋπολογισμό, να τις συμπληρώσω. Με ποιόν προϋπολογισμό; Τον προϋπολογισμό με το έλλειμμα των 700 δις δρχ.; Και γιατί άραγε μέχρι σήμερα δεν δώσατε τιμές Αθηνών; Γιατί έμεινε κούφιος λόγος του προσωπικού η υπόσχεση;

Κύριε Υπουργέ, και άλλοτε είχα την ευκαιρία να σας πω πόσο ειλικρινώς πιστεύω ότι θελήσατε να δώσατε μια νέα πνοή στην ελληνική γεωργία και σε μερικούς τομείς το επιχειρήσατε. Σεις, κατ' εξαίρεση, αγαπήσατε την ΕΟΚ, αγωνιστήκατε μέσα στην ΕΟΚ, κερδίσατε μερικές μάχες, όχι όλες, ίσως ήταν ανέφικτο. Πάντως περί τα 50 δις δρχ. χάσαμε από κακή διαχείριση για την υποστήριξη των αιτημάτων της Ελλάδος. Είναι βεβαίως και η μάχη στην οποία ο Ελληνικός Λαός σας παρακολουθούσε με συμπάθεια και η Αντιπολίτευση ήταν στο πλευρό σας, η μάχη για τα μεσογειακά προγράμματα. Άραγε επιτύχατε αυτό που εδικαιού-

το η Ελλάς; Θα μας το πείτε φαντάζομαι στην απάντησή σας. Η εντύπωση από τα έντυπα της Κοινότητας, που γνωρίζει ότι εκδίδει ελληνιστί Κάθε μήνα η Ευρωπαϊκή Κοινότης και σε κάθε βουλευτή φθάνουν ταχυδρομικώς, είναι ότι δεν εμφανίζονται καθόλου ρέδινα τα πράγματα για την Ελλάδα, μετά την τελευταία μαχητική εκ μέρους σας υπεράσπιση των δικαιών της Ελλάδος. Έχετε να αντιμετωπίσετε δύο ισχυρούς παρόντες, που τους γνωρίζετε και τους γνωρίζουμε. Ο Βορράς, δεν εννοεί να αυξήσει να αποταμιεύσει ικανά ποσά για να αυξήσει το όφελος του Νότου. Σεις εκφράζετε τον νότο. Δυστυχώς, όμως η Γαλλία, μεσογειακή και αυτή χώρα, παρητήθη του δικαιώματος να ζητήσει ειδικό κονδύλι για τα μεσογειακά προγράμματα και η Ιταλία τα μισοεγκατέλειψε και έτσι μέινει μόνος. Δεν πρόκειται να σας καταλογίσω ευθύνες για την εξωτερική πολιτική της Κυβερνήσεως. Πώς συνέβη δύο χώρες σοσιαλιστικές, μεσογειακές, να μας εγκαταλείψουν μόνους την γιγαντιαία μάχη που δώσατε για να αναπρέψετε τους στόχους της Γερμανίας και της Αγγλίας; Εύχαμαι από καρδιάς μετ' ολίγον απαντώντας, να αναγγείλετε ότι κερδίσαμε την μάχη. Θα χειροκροτήσουμε αν ενίκησατε όλοι στην Αίθουσα αυτή από μέρους όλων των παρατάξεων. Διότι από την τυχόν επιτυχία σας εξαρτάται το μέλλον όχι μόνον της αγροτικής οικονομίας αλλά και της εθνικής οικονομίας. Δηλαδή το 1 δις δολάρια που παίρναμε από την ΕΟΚ πέραν των δανείων της Ευρωπαϊκής Τραπεζής επενδύσεων μπορεί να μας επιτρέψει να μειώσουμε το τεράστιο εισοδηματικό έλλειμμα. Αλλοίμονο αν δεν το είχαμε όσα μας δίδει η ΕΟΚ; Θα ήταν κατά 1 δις αυξημένο το έλλειμμα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προεδροποιητικός ήχος του χρόνου της λήξεως της ομιλίας).

Κύριε Πρόεδρε, συμμορφώνομαι και τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Παρακαλώ! Και ένα και δύο λεπτά θα σας έδινα, επηρεασμένος απ' ό,τι είπατε στην αρχή, σχετικά με την παρουσία σας στη Βουλή. **ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ**. Κύριε Πρόεδρε, εννοώ αφότου το 1950 εισήλθα στην Αίθουσα αυτή ως την τελευταία συνεδρίαση που θα έχω δικαίωμα να παρίσταμαι ως βουλευτής, θα έχω σεβασιμό στον Κανονισμό! Ουδέποτε τον παρέβην μέχρι σήμερα. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Παπαευθυμίου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Ειλικρινά, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με βαθειά συγκίνηση — θα μου επιτρέψει ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου να του κλέψω και εγώ μία λέξη — που την αισθάνομαι πράγματι. Διαδέχονται στο Βήμα τον φίλατο, αγαπητό και εξαίρετο κ.κ. δεν υπάρχουν λέξεις για να τον χαρακτηρίσω, παλαιότερο διακεκριμένο συνάδελφο και μαχητή, μέχρι τη στιγμή που ο ίδιος θα κρίνει αν πρέπει να αφήσει το Βήμα της Βουλής οριστικά και αμετάκλητα, όπως είπα.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, με την Επερώτησή μας κατηγορούμε την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ότι καταπάτησε δεινώς το συμβόλαιο, το οποίο υπέγραψε ο κ. Πρωθυπουργός — και ασφαλώς βεβαίως βαρύνει και ολόκληρη την ηγεσία και την παραταγή του ΠΑΣΟΚ — με τον Ελληνικό Λαό. Και αν προκειμένου περιοριζόμιναι στο μεγαλύτερο και συμπαιδότερο τμήμα αυτού, την αγροτική τάξη. Συμβόλαιο, το οποίο υπέγραψε κατά την προεκλογική περίοδο του 1974, με το οποίο εδωκεύθη ότι με μόνη παροχή των αγροτών την ψήφο των, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ερχομένη στην εξουσία, να λύσει το μέγα πρόβλημα, που πάντοτε αντιμετωπίζουν οι αγρότες, δηλαδή το να καλύπτεται, με τις τιμές που εισπράττουν από την πώληση των προϊόντων τους, το κόστος της παραγωγής τους και να τους μένει και ένα λογικό κέρδος.

Το συμβόλαιο αυτό, με το οποίο ανέλαβε ρητώς την υποχρέωση έναντι του αγροτικού κόσμου της Ελλάδος, το καταπρόδωσε το ΠΑΣΟΚ. Και όπως είπε ο κύριος Παπανδρέου

κατά την προεκλογική περίοδο στη Λάρισα, στην Καρδίτσα κλπ. και όπως ανανέωσε την υπόσχεσή του κατά την πρώτη επέτειο του Κιλελέρ, τον Μάρτιο του 1982, αν οι τιμές τις οποίες δίνει η ΕΟΚ για τα αγροτικά προϊόντα δεν είναι χιζιόλογες, τότε θα υπήρχαν και τιμές Αθηνών.

Βεβαίως τον κατηγορούμε και γενικότερα ότι με την καταβαράθρωση εν γένει της οικονομίας, πήγε επίσης στα βάραθρα και η οικονομία του αγρότη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα δεν είναι απλό και δεν επιδέχεται μια απάντηση. Όταν ο κ. Πρωθυπουργός μιλούσε για κάλυψη του κόστους παραγωγής και για ένα λογικό κέρδος, δεν υπονοούσε απλώς, αλλά ρητώς ανελάμβανε την υποχρέωση να λάβει όλα εκείνα τα μέτρα, τα οποία θα πραγματοποιούσαν αυτή την υπόσχεση. Και οι μεν Έλληνες αγρότες παραπλανήθηκαν στην πλειοψηφία τους και ψήφισαν το ΠΑΣΟΚ, το 1981, βάσει του συμβολαίου που υπέγραψε μαζί τους ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου.

Αλλά ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Παπανδρέου, εισέπραξε την παροχή των Ελλήνων αγροτών, δηλαδή την ψήφο τους, αλλά τις υποχρεώσεις που ανέλαβε αυτός και η Κυβέρνησή του δεν τις εξεπλήρωσε μέχρι σήμερα. Και δεν είναι δυνατόν να υποστηρίξει κανείς το αντίθετο, οσοδήποτε αριθμούς και αν επικαλεσθεί ο κ. Υπουργός και οσοδήποτε αυξήσεις του εθνικού και του αγροτικού εισοδήματος αν επικαλεσθεί, τις τάξεις του 14% και επί πλέον από το ρυθμό που ηύξανε επί των ημερών της Νέας Δημοκρατίας.

Ένα παραμένει γεγονός αυτή τη στιγμή και το ξέρουν όλοι οι Έλληνες αγρότες. Και γι' αυτό η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ —μόνον αυτή την παρένθεση κάνω— φρόντισε ώστε να απουσιάσει η ελληνική τηλεόραση από τη Βουλή, να μην ακούσουν. Αλλά θα έχουν την ευκαιρία και αύριο και σε όλη την προεκλογική περίοδο να τα ακούσουν από τον Πρόεδρό μας, κ. Κωνσταντίνο Μητσόπουλη, εις το κέντρον πλέον της υπαίθρου στη Μητρόπολη της υπαίθρου στη Λάρισα, αλλά και απ' όλα τα στελέχη και απ' όλους τους υποψηφίους κατά την προεκλογική περίοδο.

Και ερωτάται ο κ. Πρωθυπουργός και ερωτάται ο κ. Υπουργός εν προκειμένω της Γεωργίας, ποια μέτρα έλαβε, από εκείνα που έπρεπε να λάβει η Κυβέρνηση, ώστε το κόστος της παραγωγής να μειωθεί για να μπει επιτέλους ένα λογικό κέρδος για τους αγρότες; Μήπως φρόντισε ώστε οι άπυρροι—για να αρχίσουμε από τους σπόρους— οι ποιοί χρησιμοποιούνται να είναι φθηνότεροι; Ρώτησε ο κ. Υπουργός πόσο αγοράζεται ο θαμνοκόσπορος αυτή τη στιγμή; Ρώτησε πόσο αγοράζονται οι άλλοι σπόροι; Μήπως φρόντισε, ώστε τα καύσιμα τα οποία χρησιμοποιούν οι Έλληνες αγρότες να είναι φθηνότερα; Ξέρουμε ότι πήγαν στα ύψη.

Μήπως φρόντισε να μάθει ή αγνοεί ο κ. Υπουργός της Γεωργίας ότι τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα έχουν αυξηθεί σε ποσοστά πολύ πολλαπλάσια, ακόμα και αυτού του υψηλού τιμαριθμού; Μήπως φρόντισε να μάθει ο κ. Υπουργός ότι η ΔΕΗ καταλήττει τους αγρότες, και με λανθασμένους ακόμα λογαριασμούς εισέπραξε, όπως μας δόθηκε η ευκαιρία να καταγγείλουμε, υπέρογκα ποτά; Είχα επικαλεσθεί πέρσι το καλοκαίρι μία περίπτωση και δεν διεψεύστην. Τουναντίον έσπευσε η ΔΕΗ να ικανοποιήσει τον Έλληνα αγρότη, για έναν γλίσσο, 40 κηρίων επί θίμνο καλοναίρι, που δεν τον άναθαν ποτέ, ζήτησε να πληρώσει 10.000 δραχ. Για να καλύψει ποια; Για να καλύψει η κοινωνικοποιημένη ΔΕΗ τις υπέρογκες δαπάνες. Και αντί να φροντίσει να κάνει έργα, ώστε το ρεύμα να πέσει, φροντίζει μόνο για τελετές, στις οποίες ξεδεύει εκατομμύρια επί εκατομμυρίων. Μόνο σε μία τελετή, για μία μετονομασία, του βράχματος Τυνωπού, σε φράγμα Πλαστήρα και σωστά θυμήθηκε τον Πλαστήρα άλλο αν αγνόησε και τον στρατάρχη Παπάγου και τον πρώην Πρόεδρο κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Παπαευθυμίου, είναι αυτά μέσα στην επερώτησή;

Κύριε Παπαευθυμίου, σας σέβομαι, και συνεπώς δεν θέλω να παρεμβάλω ουδέν εμπόδιο. Όταν όμως θέτετε θέματα εκτός της επερωτήσεως δικαιούμαι να παρεμβαίνω. Αυτό κάμνω και τώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Μου πρώτε την ώρα. Δεν με σέβεσθε. Αλλά θα διαμαρτυρηθώ. Γιατί όταν μιλάμε για κόστος της παραγωγής δεν είναι απλό πράγμα, κύριε Πρόεδρε. Συνδέεται απόλυτα και με τα καύσιμα και με τα έργα της ΔΕΗ και με όλα συνδέεται. Τι θέλετε να κάνουμε; Πώς να το πούμε; Θα διαβάσουμε δηλαδή μόνον την επερώτησή και να κατεβούμε από το Βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Πρώτον, να μιλάτε ηρεμότερα προς τον Πρόεδρο. Σας κάνω μία παρατήρηση. Και σας λέγω περιορισθείτε στην επερώτηση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Δεν δέχομαι την παρατήρηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Όχι δεν έχετε, θα δέχεσθε. Εκτός αν δεν αναγνωρίζετε το δικαίωμα του Προέδρου να παρεμβαίνει και να παρακολουθεί τη συζήτηση, που ρητά προβλέπει ο Κανονισμός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Μη μου τρώτε την ώρα, διότι θα σας κατηγορήσω ότι σιγησίμως το κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Σιγησίμως; Ουδέποτε το έκανα αυτό. Κάνετε λάθος. Σας έκανα μια φιλική παρατήρηση και ομιλείτε με το ύφος αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Φαίνεται πως δεν φροντίζετε να μαθαίνετε για το ύφος το δικό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Μη προχωράτε. Μη νομίζετε ότι επειδή διαλύεται η Βουλή μετά λίγες ημέρες έχετε το δικαίωμα ασυδοσίας στην Αίθουσα. Μην ομιλείτε σ' έναν μεγαλύτερό σας και μάλιστα Προεδρεύοντα με τον τρόπο αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι διότι με την παρέμβασή σας, η οποία είναι εκτός των ορίων του Κανονισμού, περιορίζετε το δικαίωμα που έχω ως Βουλευτής να εκφράζω ελεύθερα τις σκέψεις μου και τη γνώμη μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Όχι δεν θα το κρίνετε σεις. Εγώ θα το κρίνω. Αυτό είναι δικαίωμα δικό μου. Δεν μπορεί να ασχολείσθε με θέματα ξένα προς την επερώτησή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Κύριε Υπουργέ, επερωτάσθε. Ποια μέτρα άλλα είχατε για να συμπίεσετε αυτό το περίφημο κόστος της παραγωγής; Όπου κι αν ψάξετε, όπου και αν κοιτάξετε, όσο και αν προσπαθήσετε, θα δείτε ότι το κόστος της παραγωγής των γεωργικών προϊόντων έχει πολλαπλασιασθεί σε σταθερές δραχμές, εν συγκρίσει με το κόστος της παραγωγής, το οποίο είχαν οι αγρότες όταν κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία, η επάρκτος, όπως την χαρακτήριζετε, Δεξιά.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, μέσα σε δέκα λιπτά είναι δυνατό να αναπτύξει κανένας αυτή την επερώτηση, για την οποία θα έπρεπε να ομιλεί κάθε βουλευτής επί ώρες ολοκληρωτές; Ασφαλώς, όχι. Και μάλιστα, αν ληφθεί υπόψη και το κουτούρεμα του χρόνου που μου έγινε από την παρέμβασή του κ. Προέδρου, βεβαίως είμαι υποχρεωμένος να κατεβώ από το Βήμα, αφήνοντας την ομιλία μου όχι μισή, αλλά στην αρχή της. Θα προσπαθήσω κατά τη δευτερολογία μου, να συμπληρώσω, όσο μου είναι δυνατό.

Κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω τι θα πείτε απαντώντας, για να απαντήσετε στην επερώτησή μας, ένα ξέρω, ότι δεν θα μπορέσετε να δικαιολογηθείτε. Διότι η αποτυχία στον αγροτικό τομέα του Π.Α.Σ.Ο.Κ. που μας κυβερνά εδώ και 4 χρόνια, αποτελεί μέρος της γενικής αποτυχίας του ΠΑΣΟΚ σ' όλους τους τομείς της εθνικής μας ζωής. Ένα επίσης ξέρω, ότι το συμβόλαιο που σας είπα και που υπέγραψε ο κ. Παπανδρέου με τους Έλληνες αγρότες, ξετελεσμένη μονομερώς, όπως σας ανέφερα. Και το χειρότερο, με την χειρότερη πολιτική χειροτέρευση τη θέση του αγρότη, σε τρόπο ώστε σήμερα από το ένα άκρο της Χώρας μέχρι το άλλο άκρο,

να αντιμετωπίζουμε πολύ μεγαλύτερες δυσκολίες από εκείνες που αντιμετωπίζουν επί των ημερών μας. Αλλά και το ακόμα χειρότερο να βλέπουν να στραγγαλίζεται η ελευθερία και η οικονομία τους, με την ανεξαρτησία πολιτική σας, κ.κ. να κινδυνεύουν να περιέλθει η περιουσία τους στους Συνεταιρισμούς ή στις άλλες κρατικές εταιρείες, με τον νόμο για τους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς και με άλλους νόμους που θα ψηφίσει —τους έχει έτοιμους στα τρυφάρια του— στο Υπουργείο σας, αν ξαναελαστυν οι αγρότες και ψηφίσουν το ΠΑΣΟΚ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ).

Ευτυχώς —και τελειώνω— οι αγρότες, όπως και όλοι οι Έλληνες, όλοι οι μη προνομιούχοι Έλληνες, αυτά τα θέματα της Αλλαγής του ΠΑΣΟΚ, κατάλαβαν τι σημαίνει Κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ., γι' αυτό και στο ραντίβό τους, με την ιστορία, στις κάλπες στις 2 Ιουνίου, προτιμούν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και τον κ. Παπανδρέου, για να τον μαυρίσουν, έπως μαυρίζουν εκείνους, που τους παραπλανούν. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Ελ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριοι συνάδελφοι δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι η αγροτική πολιτική της Κυβέρνησης είχε σαν αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του εισοδήματος των αγροτών. Φθόβμαι, κύριε Υπουργέ, ότι δεν θα τολμήσετε στις νέες εκλογές να επαναλάβετε τα παλιά συνθήματα, για τιμές των Αθηνών και όχι των Βρυξελλών, για τιμές που θα καλύπτουν το κόστος της παραγωγής και θα αφήνουν ένα λογικό περιθώριο κέρδους, γιατί θυμίζουμε την μεγάλη εξαπάτηση του Ελληνικού Λαού. Έχετε χάσει την αξιοπιστία σας απέναντι του Ελληνικού λαού. Κανένας πλέον δεν σας εμπιστεύεται. Οι αγρότες και γενικότερα όλοι οι Έλληνες, είναι αποφασισμένοι να καταψηφίσουν, είναι αποφασισμένοι να απαλλαγούν μια για πάντα, απ' αυτούς που τους εξαπάτησαν.

Κύριοι συνάδελφοι, όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του ο κ. Σημίτης, μας ανήγγειλε την σύσταση Ομάδας Εργασίας, αποτελούμενη από εκπροσώπους του Υπουργείου και της ΑΓΕ, η οποία θα είχε σαν έργο την μελέτη διαφόρων μέτρων για την οργάνωση και την λειτουργία συστήματος κοστολόγησης αγροτικών προϊόντων. Αργότερα, και με αφορμή μία επερώτησή μας που συζητήθηκε στη Βουλή τον Απρίλιο του 1983 και αφορούσε την όλη αγροτική πολιτική, έρχεται η Κυβέρνηση και συγκεκριμένα ο κ. Σημίτης και μας δίνει σε σχετική ερώτηση την εξής απάντηση:

«Όπως, είπα, για να βγουν σωστά κοστολόγια, πρέπει να γίνουν έρευνες επί 3 συνεχή χρόνια. Έχει ήδη γίνει ο μηχανισμός, για να αρχίσει η συστηματική έρευνα, ώστε να μπορούν να προκύψουν πραγματικά στοιχεία κόστους».

Δηλαδή, αφού πέρασαν 18 περίπου μήνες μέχρι την Άνοιξη του 1983, έρχεται να συμπληρώσει ο κ. Σημίτης και να μας πει ότι η Κυβέρνηση χρειάζεται άλλι 3 χρόνια για να μπορέσει να βρει το κόστος της παραγωγής προϊόντων.

Από αυτά που ανέφερα δημιουργείται εύλογα το εξής ερώτημα: Πώς, εφ' όσον δεν γνωρίζετε και δεν γνωρίζετε κατά τη δική σας εμπειρία, το κόστος των διαφόρων προϊόντων, κατηγοριοποιείτε πριεμολογικά τη Νέα Δημοκρατία, ότι δηλαδή δεν έδιδε τιμές, οι οποίες θα εκάλυπταν το κόστος της παραγωγής, όταν εσείς, το κόστος της παραγωγής θα το γνωρίζετε 4 1/2 χρόνια μετά τις εκλογές του 1981;

Πώς δίνετε υποσχέσεις για τιμές, που θα εκάλυπταν το κόστος της παραγωγής και θα αφήναν ένα περιθώριο κέρδους, όταν χρειάζεσθε 4 1/2 χρόνια για να βρείτε το κόστος των διαφόρων προϊόντων;

Δηλαδή πως μπορείς όταν δεν ξέρεις το κόστος να προσθέσεις σ' αυτό και το κέρδος;

Αυτά και πολλά άλλα συνέβησαν ώστε να χάσετε την αξιοπιστία σας, κύριε Υπουργέ, απέναντι στον Ελληνικό Λαό. Γι' αυτό, τυχόν νέες προεκλογικές υποσχέσεις θα ηγούν εντελώς παράφωνα. Μη σκεφθείτε να δώσετε νέες προεκλογικές υποσχέσεις, γιατί κανείς πλέον δεν σας εμπιστεύεται.

Είπα στην αρχή της ομιλίας μου, ότι η αγροτική σας πολιτική οδήγησε στην συρρίκνωση του εισοδήματος των αγροτών. Επειδή πριερχόμμαι από αγροτική περιοχή και ιδιαίτερα πορτοκαλοπαραγωγική, δηλαδή από το Νομό της Άρτας, θα περιοριστώ να αποδείξω τη μείωση του εισοδήματος των πορτοκαλοπαραγωγών στα 3 1/2 χρόνια της διακυβέρνησής της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ.

Κύριοι συνάδελφοι, η παραγωγή των πορτοκαλιών κατέχει σημαντική θέση μέσα στη γεωργική οικονομία της Χώρας, συμμετέχοντας κατά 2,4% στο σύνολο της ακαθάριστης αξίας της φυτικής παραγωγής. Η παραγωγή των εσπεριδοειδών αυξήθηκε την τελευταία 4ετία και υπερέβη τους 700.000 τόννους εκτός από την εσοδεία της περιόδου 1983—84. Παρά την υψηλή προστασία από την ΕΟΚ, η ανικανότητα και ο δογματισμός του ΠΑΣΟΚ αποδείχθηκαν καταστρεπτικά για τους πορτοκαλοπαραγωγούς. Και λέγω υψηλή προστασία από την ΕΟΚ, γιατί οι ενισχύσεις εξαγωγών έφθασαν το 1984—85 σε 8—13 δρχ. το κιλό για τις Ανατολικές Χώρες, σε 4,8—8,75 δρχ. το κιλό για τις λοιπές χώρες και 10,93 δρχ. το κιλό για τις χώρες της ΕΟΚ.

Παρά τις υψηλές επαναλαμβανόμενες ενισχύσεις από την ΕΟΚ οι εξαγωγές παρουσίασαν σημαντική πτώση μετά την περίοδο 1981—82. Δηλαδή από 200.000 τόννους που ήταν την περίοδο 81—82 έπεσε η εξαγωγή στους 170.000 τόννους την περίοδο 1983—84 και στους 150.000 τόννους την περίοδο 1983—84 και στους 150.000 τόννους την περίοδο 1982—83 με εξαίρεση την περίοδο 1984—85, λόγω κατατροφής των πορτοκαλιών της Ισπανίας από τον παγετό.

Το γεγονός είναι εντελώς αδικαιολόγητο, δεδομένου μάλλον ότι η παραγωγή παρουσιάζει αύξηση. Η μείωση των εξαγωγών οφείλεται: Πρώτον, στην έλλειψη στρατηγικής και προγραμματισμού από την Κυβέρνηση από την έναρξη ακόμη εκάστης εξαγωγικής περιόδου. Δεύτερο, στη μείωση εξαγωγών προς τις Ανατολικές Χώρες της Ευρώπης, γεγονός που οφείλεται στην προτίμηση απ' αυτές των ελευθέρων εξαγωγών εμπόρων και όχι των μονοπωλιακών φορέων εξαγωγής. ΑΓΡΕΕ κλπ., που είναι δημιουργήματα του σοσιαλιστικού πειραματισμού του ΠΑΣΟΚ. Τρίτο, στον περιορισμό του ελεύθερου ιδιωτικού εξαγωγικού εμπορίου με τα εφευρισμένα αντικίνητρα από την Κυβέρνηση και τη δημιουργία μονοπωλιακών συλλογικών φορέων που τους λείπει η ευελιξία και η ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων, ανάλογα με τις καθημερινές συνθήκες της αγοράς.

Ενώ τα στοιχεία που αφορούν την παραγομένη ποσότητα και την εξαγωγική δραστηριότητα είναι αυτά που σας ανέφερα, από την άλλη πλευρά θα ήθελα να επισημάνω ότι οι τιμές των πορτοκαλιών την περίοδο διακυβέρνησής της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ ήταν πολύ χαμηλές.

Γι' αυτό και η διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα, πράγμα που δεν έγινε επι διακυβέρνησής της Χώρας από τη Νέα Δημοκρατία. Ειδικότερα για το νομό της Άρτας, η πορτοκαλοπαραγωγή την περίοδο 1980—81 ανήλθε σε 190 χιλιάδες τόννους, δηλαδή 90 χιλιάδες τόννους μέρλιν και 100 χιλιάδες κοινά. Η ίδια περίπου παραγωγή ήταν και την περίοδο 1981—82 δηλαδή 200.000 περίπου τόννοι εκ των οποίων 100.000 μέρλιν και 100.000 περίπου κοινά.

Από την ποσότητα που ανέφερα, ποικιλίας μέρλιν, εξήχθησαν την περίοδο 1980—81 20.000 τόννοι, η δε υπόλοιπη παραγωγή αποζημιώθηκε από τον ΟΠΑ με 10,50 δρχ. το κιλό, ενώ για την περίοδο '81—'82 εξήχθησαν πάλι 20.000 τόννοι ποικιλίας μέρλιν, 10.000 τόννοι διατεθήσαν στην εσωτερική αγορά, 40.000 τόννοι καταστράφηκαν χωρίς οι αγρότες να αποζημιωθούν και οι υπόλοιποι περίπου 30.000 τόννοι ποικι-

λίας μέρλων αποξημιώθηκαν από τον ΟΓΑ σαν παρόπληκτη ποσότητα, αλλά με 7,5 δρχ. το κιλό, συμπεριλαμβανομένων και των συλλεκτικών και μεταφορικών εξόδων.

Για την περίοδο 1984—85 η κατάσταση που δημιουργήθηκε στον αγροτικό κόσμο και γενικά σ' όλο το λαό της Άρτας είναι απελπιστική. Η πορτοκαλοπαραγωγή ανήλθε σε 230.000 τόννους, 130.000 τόννοι μέρλιν και 100.000 κιλά. Από την ποσότητα των 130.000 τόννων ποικιλίας μέρλιν διετέθηκαν μόνον 30.000 τόννοι η δε υπόλοιπη ποσότητα καταστράφηκε. Σχετικά με την καταστροφείσα ποσότητα ένα μέρος θα αποξημιωθεί από τον ΟΓΑ, ενώ για την υπόλοιπη ποσότητα δεν υπάρχει τίποτε το θετικό.

Όταν επισκεφθήκαμε τον κ. Μωραΐτη, μετά το μεγάλο συλλαλητήριο στην Άρτα, μας είπε ότι αυτό είναι θέμα της επιτροπής τιμών και ισοδημάτων. Δεν γνωρίζω αν πήρε απόφαση η επιτροπή καθώς και αν θα δοθεί τελικά η οικονομική ενίσχυση στους παραγωγούς.

Θα ήθελα όμως να επισημάνω ότι οι εκτιμήσεις του ΟΓΑ ήταν εσφαλμένες, τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς το μέγεθος της ζημιάς. Σχετικά με το τελευταίο, ενώ η ζημιά ήταν ολοκληρωτική, όμως οι εκτιμήσεις των ζημιών από τον ΟΓΑ αναφέρονται σε ποσοστά από 5—35%, πράγμα που είναι απαράδεκτο, γιατί η ζημιά ήταν σε ποσοστό από 80—100%.

Και σ' αυτό το θέμα, παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να δώσετε την ανάλογη προσοχή ώστε να πάρουν οι αγρότες τα χρήματα που πρέπει να πάρουν.

Ο λαός της Άρτας είναι πραγματικά ανάστατος γι' αυτό και διένοφα την προεκλογική μου περιοδεία και ήλθια για να συζητήσω το σχετικό θέμα στη Βουλή.

Είναι πεοιτό να σας πω ότι τα εσπεριδοειδή είναι μονοκαλλιέργεια στο Νομό της Άρτας και εξαρτάται βαρύν η οικονομία του τόπου. Αλλά και η τιμή την ίδια περίοδο ήταν πολύ χαμηλή, δηλαδή κάτω από τις 16 δρχ. που ανεβέχθη το κόστος των πορτοκαλιών ανά κιλό το ΠΑΣΟΚ, το 1980.

Επίσης για την περίοδο '83—'84 το εισόδημα του παραγωγού ήταν μειωμένο λόγω των ζημιών που προκλήθηκαν στα δένδρα από τον παγετό την προηγούμενη χρονιά. Αλλά και εδώ η ευθύνη της Κυβέρνησης είναι μεγάλη, γιατί δεν προχώρησε στην υλοποίηση του προγράμματος προστασίας της παραγωγής με ανεμομυλίνες που είνε αρχίσει η Νέα Δημοκρατία. Γιατί αν είχε συνεχιστεί το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας θα είχε προστατευθεί η παραγωγή και συνεπώς το εισόδημα των παραγωγών. Μειωμένες ήταν και οι τιμές την περίοδο 1982—83, αφού δεν κάλυπταν καν το επίπεδο του πληθωισμού. Το ίδιο έχει συμβεί και με τα άλλα προϊόντα, αφού οι τιμές ήταν πολύ χαμηλότερες του πληθωισμού, στα 1,5 χρόνια διακυβερνήσεως της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ. Αντικαθ' είναι αναμφισβήτητο, ότι επί ΠΑΣΟΚ, μειώθηκε το επίπεδο ευημερίας του Ελληνικού Λαού. Γι' αυτό είναι πέρα για πέρα βέβαιο ότι ο Ελληνικός Λαός θα καταψηφίσει το ΠΑΣΟΚ, στις εκλογές του Ιουνίου. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Για μια ακόμη φορά ανεδείκνυμε σ' αυτό το Βήμα για να αναπτύξουμε τα θέματα τα οποία αφορούν τον αγροτικό πληθυσμό της Χώρας και για να κάνουμε την δικαία κριτική μας κατά της Κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ.

Το κάνουμε με αίσθημα ευθύνης για μια τάξη που καταπεδοθή από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αφού προηγουμένως ανεδείχθη απ' αυτή την τάξη Κυβέρνηση, γνωστού όντως ότι το ΠΑΣΟΚ έλαβε το 62% των ελληνικών αγροτών.

Να υπενθυμίσουμε στην Κυβέρνηση το τι υποσχέθη στους αγρότες είναι: χιλιοσιπώμένο και το γνωρίζει καλύτερα παντός άλλου ο αγροτικός κόσμος της Χώρας μας, που είναι το μεγάλο θέμα της αλλαγής. Αντί όμως της εκπληρώσεως των τήτων υποσχέσεων που έδωσε το ΠΑΣΟΚ στον αγροτικό κό-

σμο της Χώρας, έχουμε τις φοβερές επιβαρύνσεις που έγιναν στην ελληνική αγροτιά κατά το διάστημα των 3,5 ετών που η Χώρα διακυβερνάται από το ΠΑΣΟΚ.

Ασύλληπτες είναι οι αυξήσεις στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα, στους σπόρους, τα μηχανήματα, στα τέλη κυκλοφορίας των αγροτικών αυτοκινήτων.

Το γνωρίζετε αυτό, κύριε Υπουργέ, και είναι το πρόβλημα σας και το πρόβλημα των συναδέλφων σας όταν βγαίνουν στην ελληνική ύπαιθρο, διότι οι έλληνες αγρότες θυμούνται εκείνα τα περιώνυμα συνθήματα, εκείνα τα συνθήματα που παρυσίαζαν την ειδικτική εικόνα που θα απολαμβάνον όταν θα ερχόταν το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία. Και σήμερα δεν βρίσκουν τον τρόπο οι συνάδελφοί σας, κύριε Υπουργέ, οι Βουλευτές, οι πολιτευτές και τα στελέχη σας να επισκεφθούν τα ελληνικά χωριά για να βρουν τους αγρότες και να τους αντιμετωπίσουν κατ'άμεση. Δεν το μπορούν πια, διότι μετά από 3,5 χρόνια διακυβερνήσεως της Χώρας, που απεδείχθη ότι ήταν μια μεγάλη απάτη, είναι ανίκανοι πια να αντιμετωπίσουν τον αγροτικό πληθυσμό.

Δεν θα θέλαμε όμως να γενικεύσουμε το θέμα παρ' ότι η διατύπωση της επερωτήσεώς μας, κύριε Υπουργέ, μας το επιτρέπει και διότι όλα τα αγροτικά προβλήματα έχουν μια αλληλοεξάρτηση και μια αλληλοεπίδραση. Θα περιορισθούμε όμως με λιτές εκφράσεις σε τρία συγκεκριμένα θέματα όπως τονίζονται στο κείμενο της επερωτήσεώς μας. Έτσι η συζήτηση μπορεί να γίνει πιο σαφής και ακόμη οι μορφές μας κατά της κυβερνήσεως απόλυτα συγκεκριμένες.

Γνωρίζουμε ότι ο παριστάμενος αξιότιμος κ. Υπουργός της Γεωργίας θα προσπαθήσει να παρουσιάσει το μυσό — άσπρο όπως το έπραξε κατ' εανάληψη για τον αγροτοκόνο νόμο περί των αγροτικών συνεταυρισμών, τον οποίο δεν τον είδαμε ακόμη δημοσιευμένο, γιατί η κολλητική ενόχλησε τον Έλληνα αγρότη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Πώς δεν τον είδατε δημοσιευμένο; Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Είναι νόμος του κράτους. Έχει δημοσιευθεί.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Με προλάβετε. Δεν έχω πρόβλημα, κύριε Υπουργέ. Εν πάση περιπτώσει δεν είχα αυτή την πληροφορία γιατί υπήρξε καθυστέρηση. Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ. Δεν έχω κανένα πρόβλημα.

Όπως εν πάση περιπτώσει παρουσιάστηκε το μυσό — άσπρο για τον αγροτοκόνο αυτό νόμο πια του κράτους, που καθιστούν τους Έλληνες αγρότες κολληγούς στη γη των πατέρων τους.

Πρώτον, κατά την διάρκεια της διακυβερνήσεως της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ η σχέση των απολαμβανόμενων τιμών από τον αγρότη προς τις καταβαλλόμενες τιμές για την παραγωγική του διαδικασία, είναι δυσμενής με άμεση συνέπεια την εξασθένηση της αγοραστικής δύναμης του αγροτικού εισοδήματος. Βέβαια οι διακηρύξεις σας ήταν ότι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων θα διαμορφώνονταν έτσι ώστε με βάση το κόστος παραγωγής να μένει στον αγρότη και ένα λογικό κέρδος.

Το επαναλαμβάνουμε κατά κόρο, κύριε Υπουργέ, διότι το είχατε πει τόσο πολύ, το είχαν πει τα στελέχη σας τόσο πολύ, που το μάθαμε σαν ποίημα και εμείς ακόμη — που δεν πιστεύαμε σε όσα λέγατε — μαζί με εκείνους που δυστυχώς τα είστε ψαν.

Αλλά δυστυχώς, κύριε Υπουργέ και για την οφειλαμένη συνέπειά σας, όχι μόνο αυτό δεν επράξατε επί 3,5 χρόνια τώρα, αλλά δεν κατορθώσατε να συντάξετε ούτε το κοστολόγιο.

Οι προλαλήσαντες συνάδελφοί μας ωμιλήσαν περί αυτού. Κρίνω σκόπιμο να επαναλάβω και εγώ ότι πώς διακηρύσσατε τότε ότι θα δίδετε τιμές στα αγροτικά προϊόντα, αφού δεν γνωρίζατε το κοστολόγιο το οποίο και επί 3,5 χρόνια δεν κατορθώσατε να συντάξετε και να μας το παρουσιάσετε, που υποτίθεται βέβαια ότι το γνωρίζατε διότι έτσι δικαιολογεί-

ται για να δίδετε και κάποια υπόσχεση στον Ελληνικό Λαό;

Με τις ανατιμήσεις, όμως, των πρώτων υλών, που χρησιμοποιούν οι αγρότες, με την έλλειψη υποιοιούχων προγραμματισμού, με την απασχόλησή σας, πώς θα περάσετε στους αγρότες την κολλεκτίδα σαν πανάκεια, δεν ασχοληθήκατε με την ουσία του προβλήματος. Και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, παρά τις τεράστιες δυνατότητες της ΕΟΚ, να εξασθενήσει σε τοιαύτο βαθμό το αγροτικό εισόδημα.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, θα ήμουν ειλικρινής απέναντί σας, αν περιόριζα την ευθύνη στο πρόσωπό σας ή γενικά στο πρόσωπο του Υπουργού Γεωργίας. Γιατί η εξασθένιση του αγροτικού εισοδήματος δεν οφείλεται μόνο στο Υπουργείο Γεωργίας, οφείλεται στην ανεμμάτιστη πολιτική ολόκληρης της Κυβερνήσεως, η οποία κατέστησε το βίο άβυσσο όλων των Ελλήνων, από την ανεμμάτιστη, όπως είπα, πολιτική που ακολούθησε τα τριτήμια αυτά χρόνια που κυβερνά τον Έθνο. Αλλά εδώ επιμερίζω μόνο τις δικές σας ευθύνες και περιόριζαμ' αυτές.

Το δεύτερο θέμα είναι ότι στο χρονικό διάστημα, που κυβερνάτε τη Χώρα και που εσείς προσωπικώς πρόστασθε του Υπουργείου Γεωργίας, προέβητε μόνο σε ατήμαντες εθνικές ενισχύσεις προς τον αγροτικό πληθυσμό της Χώρας, ενώ είχατε υποχρέωση να τηρήσετε την υπόσχεσή σας για δύο κυρίως λόγους:

Προανέφερα ότι παρασύρατε το μεγαλύτερο μέρος των αγροτών σε ποσοστό 62% και σας ψήφισε. Είχατε, λοιπόν, ηθική υποχρέωση απέναντι αυτών που — επιτρέψτε μου τη λέξη — με τις μεγαλόστομες υποσχέσεις σας εξαπατήσατε. Και ακόμα είχατε διακηρύξει και προεκλογικά και στις προγραμματικές σας δηλώσεις, αλλά και στο Κίλελέρ κατ' επανάληψη — πλην της φετεινής χρονιάς — ότι αν οι τιμές των Βρυξελλών δεν ικανοποιούν τον αγρότη, θα υπάρξουν τιμές Αθηνών.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, γνωρίζαμε ότι δεν μπορείτε αυτό να το πράξετε. Εσείς, όμως, το διακηρύσατε. Και όταν το διακηρύσατε μερικοί από μας είχαμε πιστέψει ότι κάποιους άλλους τρόπους έχετε. Και αναζητώντας τους κάποιους άλλους αυτούς τρόπους, πιστεύσαμε ότι τους εισηγήσατε στο ότι θα ενισχύσετε το αγροτικό εισόδημα, τις τιμές, δηλαδή, των αγροτών με κάποιες εθνικές ενισχύσεις.

Απεδείχθη όμως, ότι αυτές ήταν φρούδες ελπίδες και εκείνων που τις πίστευσαν και ημών οι οποίοι καλοπροαίρετα λέγαμε τότε ότι κάτι σκέπτεσθε να κάνετε, ώστε να βοηθηθεί το αγροτικό εισόδημα.

Τα συγκριτικά στοιχεία σε αποπληθωρισμένες τιμές, κύριε Υπουργέ, δείχνουν ότι μόνο με λόγια ενισχύσατε τους αγρότες.

Και καλά που υπήρξαν οι επιδοτήσεις της ΕΟΚ, την οποία ως γνωστό δεν την θέλατε. Και είναι γνωστά τα συνθήματά σας. Και οι τοίχοι είναι ακόμη γεμάτοι με πράσινα γράμματα που λένε «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο». Καλά που υπήρξαν και οι ενισχύσεις της καταρτιζόμενης ΕΟΚ, αυτής της «φωλιάς των λύκων», όπως την λέγατε. Και όσο και αν ψάξει κανείς θα βρει πολλές τέτοιες ονομασίες, που είχατε δώσει στην προσπάθειά σας να κτυπήσετε την ανέραια πολιτική μας, την πολιτική του Κωνσταντίνου Καραμανλή, του δημιουργήσε τις προϋποθέσεις για να μπει η Χώρα μας στην ΕΟΚ και τελικά εισήλθεν. Πικρές αλήθειες, κύριε Υπουργέ, αλλά είναι αλήθειες!

Στα χρόνια που κυβερνάτε τον Έθνο — και έρχομαι στο τρίτο θέμα — καταστήσατε αδύναμη την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Έτσι συντελέσατε στη μεγάλη μείωση του αγροτικού εισοδήματος.

Δεν υπάρχει χώρα της Ευρώπης, στα τριάντα χρόνια που κυβερνάτε εσείς τον Έθνο, που να μη μείωσε τον πληθωρισμό της κατά 50%. Τα στοιχεία είναι αδιάσειστα, τα γνωρίζετε και δε χρειάζεται να τα επαναλάβω. Στη διάρκεια που κυβερνάτε τη Χώρα ο πληθωρισμός στη Χώρα μας μόλις μειώθηκε κατά 15%.

Γνωρίζετε και γνωρίζουμε ότι θα προσπαθήσατε να ανατρέψετε όλους αυτούς τους ισχυρισμούς μας. Αλλά, θα σας είναι πολύ δύσκολο, κύριε Υπουργέ, αν θα θελήσατε να εξαστείτε την αλήθεια και την ωμή πραγματικότητα, η οποία είναι γνωστή πια σ' ολόκληρο τον Ελληνικό Λαό.

Και μόνο η διαφορά των πληθωριστικών μεγεθών μεταξύ των χωρών της Ευρώπης και των δικών μας αρκεί για να καταστήσει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων μηδενική.

Για όλα τα παραπάνω, κύριε Υπουργέ, σας μεμφόμθα όχι σαν πολιτικοί σας αντίπαλοι, αλλά σαν υπεύθυνοι πολιτικοί μιας παρατάξεως, η οποία έχασε από τις τάξεις της, μια τάξη παραδοσιακά δοσμένη σε μας και μια τάξη την οποία απ' τις δικές σας διακηρύξεις, και ανεγνώσθη το κείμενο του κ. Παπακωστή, δεν σας ανήκει και δεν την θέλετε. Πίστεψτε τα δικά σας οράματα, τα ψεύτικα, όπως απεδείχθησαν εκ των υστέρων και διότι είναι φυσικό ο άνθρωπος να αναζητά πάντοτε τα περισσότερα και αντί των περισσότερων εστερήθη και εκείνων που εμείς δώσαμε κάτω από αντίξοες συνθήκες τα προηγούμενα χρόνια.

Αν αυτή η επερώτηση, κύριε Υπουργέ, συνεζήτητο προ της ανακοίνωσης της προκήρυξης των εκλογών, ειλικρινά θα σας έλεγα ότι έπρεπε να φύγετε σαν Κυβέρνηση. Αυτή την ώρα δεν σας το λέγω, διότι οι κάλπες στήθηκαν. Ο Λαός προσέρχεται στις κάλπες και θα σας διώξει εκείνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Βαλταδώρος, ο τελευταίος της λίστας... των επερωτώντων εννοώ.

ΑΥΤΕΛΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, είναι φυσικό όταν είναι κανείς τελευταίος αμειλητής να φροντίζει να ξύσει τον πότο του βαρελιού για να βρει κάτι να πει, για να συμπληρώσει τα όσα οι άλλοι είπαν.

Κύριε Υπουργέ, προέρχεται από μία αγροτική και εργατική περιοχή. Όταν ήρθατε στην εξουσία το 1981 είχα πει ότι την πολιτική σας την διακρίνει μια μεγάλη αισιοδοξία και μια μεγάλη υπεροψία, σαν εκείνους τους μεγάλους μάγους, οι οποίοι μπορούν να τα λύσουν όλα. Και θυμάμαι την περίοδο του 1982 των ροδακινών που κατεχόμενοι από την μανία να μην υπάρξουν χωματερές επιστρατεύσατε στις περιοχές Ημαθίας, Πέλλης, Κατερίνης όλα τα μέσα συγκοινωνίας, όλα τα φορτηγά αυτοκίνητα και τα πήγατε στο Μόναχο που συμφορήθηκε από ροδακίνα. Και είχα μια φοβερή συμφορήστη τα προϊόντα τα δικά μας έναντι των άλλων χωρών, που δεν είχε ξαναγίνει μέχρι σήμερα, για να προτυπωθείτε ανωμάτως και χμέτως κατά μήνα Αύγουστο να θυμηθείτε τις χωματερές και να αρχίσετε να ρίχνετε τα προϊόντα εκεί, αλλά αφού εν τω μεταξύ είχαν πάθει μεγάλη ζημιά οι παραγωγοί, γιατί αναγκάστηκαν να συσκευάσουν τα προϊόντα τους με προοπτική την εξαγωγή και τους κόστισε η δαπάνη απ' ό,τι είχε κοστίζει παραπάνω για να φθάσουν στις 24 δραχμές τότε κατά κιλό, έναντι 3—4 δραχμές κατά κιλό που εισέπραξαν στο Μόναχο. Αυτό το ανέφερα γιατί μοιάζει σαν μια παροιμία που λέει ο Ελληνικός Λαός ότι, ό,τι πετάει δεν τρώγεται. Έχετε μία αντίληψη ότι πρέπει οπωσδήποτε να αλλάξουν τα πάντα και ότι ό,τι είχε κάνει η προηγούμενη κατάσταση, η δική μας, η κάθε κατάσταση της ελεύθερης οικονομίας και της Ευρώπης ακόμη, ότι ήταν λανθασμένη και ότι σεις είχατε βρει το σωστό δρόμο.

Σας είπα ότι ήμουν από εργατική περιοχή. Στη Νάουσα, που κατ' αρχήν, υπάρχει μία μεγάλη βιομηχανία από 3.000 εργατοπαλλήλους, κλωστοϋφαντουργούς, που επί των ημερών μας για να βρουν εργάτες οι βιομηχανίες έφεραν αυτοκίνητα και τους μάζευαν από τις Κοινότητες και τους παρακαλούσαν να έλθουν να δουλέψουν με μεγάλο ημερομίσθιο, εντούτοις δεν τους έβρισκαν.

Και αναγκάζονταν από τις ορεινές περιοχές των Πρεσπών να φέρουν εργάτες, για να συμπληρώσουν το προσωπικό και να ανταποκριθούν στην παραγωγή. Σήμερα ξέρετε τι γίνεται, κύριε Υπουργέ; Μαζεύονται στίβα έξω από τις πόρτες των εργοστασίων τα αγροτόπαιδα της περιοχής μας — αυτά τα ίδια

τα αγροτόπαιδα που καλλιεργούσαν και ζούσαν καλώς επί των ημερών μας — και ζητούν δουλειά πάση θυσία. Έφθαρουν και στην ανάγκη να εκπαιδύουν τα πρακτέα, διότι οι τιμές αν έξ δεν τους φθάνουν να ζήσουν και δεν μπορούν να έρουν άλλη διέξοδο. Δεν βλέπουν πως επί των ημερών σας, διότι με το νόμο περί συνεταιρισμών τους δίδετε ένα σκοτεινό μέλλον, χωρίς ελπίδα, χωρίς αύριο, με τη διαγραφόμενη κολλεκτίδα στο κεφάλι τους. Κατηφορίζουν, στο κακό τη σκάλα του Π.Α. ΣΟ.Κ., σε μία ζωή που δεν δίνει ελπίδα βελτιώσεως, όπου η ανά δια βασιλεύει, όπου η μία μέρα θα είναι ίδια με την άλλη και δεν έχει κανένα νόημα πλέον η ζωή τους.

Είχαμε πάρει τότε ορισμένα μέτρα για τη γεωργία, τα οποία θα έπρεπε να συνεχίσετε και σεις, κατά τη γνώμη μου. Και με τα μέτρα που είχαμε πάρει τότε το εισόδημά τους θα αυξανόταν πραγματικά. Εσείς κάνατε το εξής λάθος, κατ' ημάς: Πνίξατε την ιδιωτική πρωτοβουλία πάνω στην εμπορία των φρούτων. Όχι, ότι αυτή μπορούσε να κάνει τα πάντα, αλλά ήταν η συνύπαρξη και των δύο, η συμπόρευση και των δύο, γι' αυτό πάντοτε επί των ημερών μας είχαμε καλές τιμές. Και αν θέλετε, για του λόγου το οσφαλές, ποτέ οι συνεταιριστικές οργανώσεις της περιοχής μου δεν είχαν δώσει στα 25 χρόνια τιμές παραπάνω από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Διότι πήγαν στα τελευταία χωριά και στα τελευταία λιμμένα της Ευρώπης και πλάσσαν τα προϊόντα, ενώ τώρα κάνατε ένα δυσκίνητο Οργανισμό, ένα γραφειοκρατικό Οργανισμό, την ΑΓΡΕΕ.

Κάνετε πάνω στην εμπορία των φρούτων και γενικά στην γεωργικό τομέα, μία πολιτική της απειρήνης. Είναι εγγενής η αδυναμία της λύσεως του γεωργικού προβλήματος και του γεωργικού εισοδήματος με αυτή την αντίληψη μέσα στην ΕΟΚ, στην οποία ζούμε και θα δραστηριοποιηθούμε και λέμε ότι εκεί θα είναι το μέλλον μας. Εκτός αν θέλετε ν' αλλάξετε τελείως την πυξίδα, οπότε οφείλετε να μας το πείτε καθαρά.

Εδώ σεις μοιάζετε, για μένα, με εκείνον τον θεωρητικό γιατρό, που μπορεί να βρει στην καρδιά μία ασθένεια — στο σύστημα το δικό μας — και για θεραπεία ξεριζώνει την καρδιά για την ελάχιστη ασθένεια την οποία είχε, χωρίς να ξέρει ότι η ίδια η καρδιά είναι η πηγή της ζωής, η πηγή της δημιουργίας. Έτσι πήρατε και κόψατε το δένδρο από τη ρίζα και φθάσαμε σ' αυτό το σημείο σήμερα, σ' αυτή την ανεργία του γεωργικού τομέα και σ' αυτή την έλσιψη εισοδήματος, που τόσο πολύ φαίνεται τις τελευταίες μέρες.

Τα μέτρα τα οποία λέτε ότι έχετε πάρει, είναι τυμπανοκρουσίες χωρίς βάθος, χωρίς ριζική λύση του θέματος. Διότι δεν μπορεί να γίνει αλλιώς. Δεν μπορούμε να προβλεφούμε στην Ευρώπη, δεν μπορούμε να συνγωνισθούμε άλλες χώρες, όπως το Ιράν, την Ιταλία, τη Γαλλία, στα προγράμματα, αν δεν βάλουμε τα θέματα αυτά στην ίδια βάση με αυτές. Και όπως ξέρουμε, όλοι αυτοί, καλώς ποιούντες, καλώς ξέροντες, δεν έπνιξαν την ιδιωτική πρωτοβουλία, αλλά την αφήνουν να συμπαλεύεται.

Διότι η βραδυνισία της ΑΓΡΕΕ και του κάθε οργανισμού, βρίσκεται μέσα στην ίδια του την υπόσταση, στην ίδια του τη σύνδεση. Έχω ανακατευθεί πολλές φορές με το θέμα των φρούτων. Πηγαίναμε στο Μόναχο και αλλού. Σας λέγω, λοιπόν, ότι η ταχύτητα για τα προϊόντα αυτά είναι το σημαντικότερο. Τα φθαρτά φρούτα φέλουν δραστηριότητα. Φέλουν κάψιμο από μέσα, «φέλουν κόκκορα», όπως λέμε. Θα σηκωθείς και θα πας να βρεις τον έμπορο και τον καταναλωτή, θα του πλάσσεις τα φρούτα, θα του τα δώσεις. Δεν θα μας χτυπήσουν αυτοί την πόρτα.

Η ΑΓΡΕΕ θέλει με τους διευθυντές, υποδιευθυντές, τηγματάρχες και κόντρα τηγματάρχες να τους χτυπούν την πόρτα και να λένε αυτοί «περάστε σήμερα και πέρασε αύριο». Δεν μπορεί έτσι να προχωρήσει το εμπόριο. Έτσι η διάθεση των αγροτικών προϊόντων θα αποτύχει και θα έχουμε ζημιές. Και έχουμε ζημιές που είναι σε βάρος του γεωργικού προϊόντος.

Και σας φέρνω ένα άλλο παράδειγμα, για να δείτε γιατί χάσαμε εισόδημα από τα προϊόντα μας. Όταν ήρθατε στην εξουσία, βρήκατε ότι είχαμε αποφασίσει την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Μόνο στο Ν. Ημαθίας υπήρχαν 30.000 αιτήσεις για αναδιάρθρωση. Πρέπει να φύγουν από την περιοχή μας 17 ποικιλίες ροδάκινων. Αυτά τα δέντρα δίνουν κάθε χρόνο 70.000 τόνους ροδάκινα, τα οποία πετιούνται. Αν γινόταν τότε η αναδιάρθρωση, τώρα που πέρασαν 4—5 χρόνια θα άρχιζε να δίνει εισόδημα, να δίνει συναλλαγμα.

Με την πολιτική σας, αυτά τα ωραία φρούτα μας τα καρπερά και εισοδηματικά επί των ημερών μας, τα μεταβάλλετε σε οργή. Γενικότερα όλα τα αγροτικά προϊόντα τα μεταβάλλετε σε οργή, αλλά κυρίως τα δικά μας ροδάκινα τα κάνετε ροδάκινα της οργής. Και αυτής της οργής, εντός ολίγου, θα έχετε τις συνέπειες.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριοι συνάδελφοι, οι κύριοι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης μίλησαν περί πολλών θεμάτων, μίλησαν πολλές φορές την να θεωρούσαν σε εκλογική συγκέντρωση και να μην αναπτύσσουν επερώτηση.

Εγώ θα περιορισθώ στο αντικείμενο της επερώτησης και στα όσα θέματα είπαν σε σχέση με την επερώτηση.

Το πρώτο και κύριο σημείο των ισχυρισμών τους, ήταν, ότι δήθεν ξεχάσαμε τον διακηρυγμένο στόχο του ΠΑΣΟΚ, τιμές των αγροτικών προϊόντων που να καλύπτουν το κόστος παραγωγής και να αφήνουν λογικό κέρδος.

Ο στόχος αυτός δεν έχει ξεχαστεί. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει τα όσα έχει υποσχεθεί με σταθερά βήματα και τίποτα απ' ότι αποτελεί προγραμματική αρχή του κινήματος δεν πρόκειται να μείνει στο ντουλάπι.

Για την πραγματοποίηση όμως και αυτής και πολλών άλλων αρχών, χρειάζεται δουλειά, χρειάζεται ένας προγραμματισμός σε περισσότερα χρόνια. Και τη δουλειά αυτή και τον προγραμματισμό τα έχουμε βάσει μπροστά, θα τα συνεχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε αυτό το έργο.

Είπαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ότι δεν έχει γίνει καμία μελέτη εκτίμησης του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων. Έχει γίνει και θέλω να υπενθυμίσω — και θα αναφερθώ λίγο στο παρελθόν — ότι επί Κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας, παρά τα μεγάλα λόγια, δεν είχε γίνει τότε απολύτως τίποτα. Τον Ιανουάριο του 1978, η τότε Κυβέρνηση ανάθεσε σε μία υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας μία μελέτη για το κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων. Επειδή, όμως, ήταν η πρώτη φορά που στο Υπουργείο γινόταν μια τέτοια δουλειά και δεν υπήρχε ειδικός φορέας για το έργο αυτό, ο πρώτος χρόνος, το 1978, πέρασε με συζητήσεις και εκπαίδευση του προσωπικού το οποίο θα έκανε αυτή τη μελέτη.

Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων το 1978, σχέδες του 1979 δεν έδωσε ικανοποιητικά αποτελέσματα και έτσι εγκαταλείφθηκε η πρώτη προσπάθεια. Μετά το 1979 δόθηκε νέα εντολή για έρευνα 33 προϊόντων φυτικής παραγωγής και συγκεντρώθηκαν 6.500 περίπου ερωτηματολόγια τα οποία δόθηκαν σε ένα τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας, όπου εργαζόταν ένας μόνο υπάλληλος, επιφορτισμένος για την επεξεργασία αυτών των ερωτηματολογίων.

Αντιλαμβάνεστε ότι ένας υπάλληλος δεν θα μπορούσε να επεξεργαστεί 6.500 ερωτηματολόγια και έτσι και η προσπάθεια αυτή έληξε χωρίς αποτέλεσμα. Μετέπειτα ο τότε Υπουργός Γεωργίας κ. Κανελλόπουλος ανέθεσε στο Ινστιτούτο Γεωργοοικονομικών Μελετών την έρευνα του κόστους παραγωγής. Όμως και η επιλογή αυτή ήταν αποτυχημένη.

γιατί ο φορέας στον οποίο ανατέθηκε, δεν είχε περιφερειακή διάρθρωση, στελέχωση και εξειδικευμένο προσωπικό. Δηλαδή δεν είχε απλά τον μηχανισμό για να συγκεντρώσει τα στοιχεία. Έτσι και η τρίτη αυτή προσπάθεια του Ινστιτούτου Γεωργοοικονομικών Μελετών βάλωσε, δεν μπόρεσε να χωρήσει και τα ερωτηματολόγια έμειναν ανεξεργαστα. Διαπιστώθηκε επίσης ότι στην προσπάθεια αυτή πολλά από τα ερωτηματολόγια ήταν ελλιπή και εσφαλμένα διατυπωμένα. Δηλαδή το πρωτογενές υλικό δεν ήταν κατάλληλο για να γίνει επεξεργασία.

Συμπέρασμα είναι, ότι η Νέα Δημοκρατία απέχει πολύ από ανίκανη διοικητικά για να πραγματοποιήσει την πρόθεσή της για την έρευνα του κόστους παραγωγής. Έλλειπε το σύστημα, ενώ θα έλεγα ότι έλλειπε η πραγματική διάθεση, υπήρχε αδιαφορία για τα προβλήματα του αγρότη.

Η Κυβέρνησή μας ανέθεσε την έρευνα του κόστους παραγωγής στην Διεύθυνση Πληροφόρησης του Υπουργείου Γεωργίας, γιατί εκεί συγκεντρώνονται στοιχεία και για το δικτυωτό γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης. Η επιτελική αυτή ομάδα του προγράμματος αυτού έχει εκπαιδευθεί στη λήψη στοιχείων. Υπάρχει ένας ολόκληρος μηχανισμός για τη συγκέντρωσή τους 56 γεωπόνοι και 152 τεχνολόγοι γεωπονίας, οι οποίοι απασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά με το θέμα της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων για τη μελέτη της Ελληνικής Γεωργίας. Με το συνδυασμό της έρευνας του κόστους παραγωγής και του δικτύου γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης, πετύχαμε ώστε να υπάρξει ένας επιτελικός σχεδιασμός από εξειδικευμένους επιστήμονες, να χρησιμοποιηθούν όλα τα έντυπα του δικτύου λογιστικής πληροφόρησης, να συγκεντρωθούν πρωτογενή στοιχεία από ειδικό προσωπικό και αυτά τα στοιχεία να συγκεντρωθούν από αντιπροσωπευτικές κατά Νομό γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Έτσι συγκεντρώθηκαν στοιχεία για το 1983 έγινε η μηχανογραφική επεξεργασία αυτών του 1983 για εθνικά γεωργικά προϊόντα, γιατί η επεξεργασία των στοιχείων του 1984 βρίσκεται ακόμα στο Μηχανογραφικό Κέντρο του Υπουργείου Γεωργίας. Από πολλές πλευρές τα στοιχεία αυτά είναι επεξεργασμένα. Για παράδειγμα υπάρχει η έρευνα του κόστους κατά μέγεθος της εκμετάλλευσης, δηλαδή κατά πόσο μεγάλη είναι αυτή, υπάρχει έρευνα του κόστους κατά το οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης, υπάρχει η έρευνα του κόστους κατωτάτης απόδοσης εκμετάλλευσης κατά συγκεκριμένη περιοχή, κατά συγκεκριμένο προϊόν κ.ο.κ.

Σε όλα τα προϊόντα, κυρίες και κύριοι, που έχουν εξετασθεί μέχρι σήμερα το μέσο χρηματικό κόστος υπερκαλύπτεται από τις τιμές τις οποίες έχει δώσει αυτή η Κυβέρνηση. Σε όλα τα προϊόντα αυτά επιβεβαιώνεται η αρχή ότι ο παραγωγός εισέπραξε το χρηματικό κόστος του και ένα λογικό κέρδος. Θα αναφέρω μερικά παραδείγματα. Μιλώ για τιμές του 1983, όπως προέκυψαν από την έρευνα. Στο σκληρό σιτάρι το χρηματικό κόστος ήταν 12,2 δρχ., η τιμή στα χέρια του παραγωγού ήταν 22,7, δηλαδή το κόστος καλύπτει το 53,7% της τιμής. Στο μαλακό σιτάρι το χρηματικό κόστος ήταν 11,8, η τιμή στα χέρια του παραγωγού ήταν 15,7 δραχμές και το χρηματικό κόστος 75% της τιμής. Στο κριθάρι το χρηματικό κόστος ήταν 10,3%, η τιμή στα χέρια του παραγωγού 14,5 δρχ., το χρηματικό κόστος αντιπροσώπευε το 71% της τιμής στα χέρια του παραγωγού. Στον χρυσόσιτο το χρηματικό κόστος ήταν 7,9 δρχ., η τιμή στα χέρια του παραγωγού 16,8 δρχ., το χρηματικό κόστος αντιπροσώπευε το 47% της τιμής στα χέρια του παραγωγού. Στα ροδάκινα το χρηματικό κόστος ήταν 6,7 δρχ., η τιμή στα χέρια του παραγωγού 21,8 δρχ., στο χρηματικό κόστος αντιπροσώπευε το 30,7% της τιμής στα χέρια του παραγωγού. Στα βερύκινα το χρηματικό κόστος ήταν 7,2 δρχ., η τιμή στα χέρια του παραγωγού 19 δρχ., το χρηματικό κόστος αντιπροσώπευε το 38% της τιμής στα χέρια του παραγωγού.

Τα στοιχεία που ανέφερα είναι στοιχεία ενός έτους. Και όπως είχα πει και παλαιότερα δεν μπορεί να θεωρηθούν τελικά συμπεράσματα. Μία έρευνα κόστους παραγωγής πρέπει

να επεκτείνεται σε περισσότερα χρόνια. Μετά από 3 χρόνια μπορεί να υπάρχουν σταθερές συντεταγμένες, οι οποίες να αναπροσαρμόζονται. Χρειάζεται όμως ένας όγκος στοιχείων για την εξαγωγή σωστών συμπερασμάτων. Τα συμπεράσματα όμως της πρώτης μελέτης η οποία έγινε και η οποία επεκτείνεται στο έτος 1983 αποδεικνύουν ότι και η έρευνα για το κόστος παραγωγής μπήκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, σε συγκεκριμένο δρόμο. Αυτή η Κυβέρνηση έδωσε αποτελέσματα, ενώ οι προηγούμενες Κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας δεν είχαν κάνει απολύτως τίποτα. Επίσης αποδεικνύουν ότι υπερκαλύπτεται από τις τιμές που επικρατούν στην αγορά το χρηματικό κόστος παραγωγής των προϊόντων.

Ποια είναι η μεθοδολογία μιας έρευνας κόστους μπορεί να είναι αντικείμενο μεγάλης συζήτησης. Ποια στοιχεία λαμβάνεις υπόψη σου, πως το υπολογίζεις κλπ. Γι' αυτό ακριβώς επειδή θέλουμε να υπάρχει παραδοχή γύρω από το θέμα αυτό, η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας έχει ήδη παρουσιάσει τη μεθοδολογία της μετά την επεξεργασία, η οποία έγινε στην ΠΑΣΕΓΕΣ, στη ΓΕΣΑΣΕ, στην Αγροτική Τράπεζα για να συζητηθεί απ' όλους τους ενδιαφερόμενους η μεθοδολογία αυτή, τα στοιχεία της μεθόδου. Θα δημοσιευθούν και σε έντυπα για να αποτελέσουν αντικείμενο ευρύτερης συζήτησης. Και αφού υπάρξει ξεκαθάρισμα της μεθόδου και αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία για 2-3 έτη θα υπάρξει και δημοσίευση όλων των στοιχείων για να μπορέσει να δημιουργηθεί η συναίνεση γύρω από τον τρόπο υπολογισμού του κόστους παραγωγής.

Βλέπετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι και συγκεκριμένη και πολύ αποδοτική δουλειά έχει γίνει στο Υπουργείο Γεωργίας και η Κυβέρνηση πραγματοποιήσει την υπόσχεση την οποία είχε δώσει.

Είπε ο κ. Μπακίρης ότι οι τιμές παραμένουν στάσιμες. Και ανέφερε το λεμόνι και τις τιμές ασφάλειας.

Σχετικά με τις τιμές ασφάλειας έχουμε πει από παλιά, ότι οι τιμές ασφάλειας επί Νέας Δημοκρατίας αποτελούσαν ένα μέτρο παραπλάνησης του αγρότη. Γιατί τις τιμές ασφάλειας έπρεπε να τις καταβάλει ο έμπορος. Και ο έμπορος, βέβαια, δεν κατέβαλε τις τιμές ασφάλειας ποτέ, είτε με το σιτάρι, είτε με διαφορετικό υπολογισμό στο ζύγι, είτε με εκβιασμό του παραγωγού. Κατέβαλε πολύ χαμηλότερες τιμές.

Ας μην αναφέρονται, λοιπόν, οι εικονικές τιμές στο λεμόνι, οι τιμές τις οποίες ποτέ δεν εισέπραξαν οι παραγωγοί. Ας δούμε πάντα τις τιμές αγοράς, τις τιμές εκείνες που εισπράττουν οι παραγωγοί. Και αυτή είναι μια διαφορά ανάμεσα στη Νέα Δημοκρατία και στην Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Το ΠΑΣΟΚ δεν ενδιαφέρεται να παρουσιάσει στοιχεία τα οποία δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα. Το ΠΑΣΟΚ ενδιαφέρεται ο αγρότης να εισπράττει πράγματι μια ορισμένη τιμή.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι όλες οι θεωρίες περί μη εφαρμογής της αρχής για το κόστος συν ένα λογικό κέρδος πέφτουν στο κενό και αποδεικνύονται από τα πράγματα πολύ δραματικές.

Ας έλθω τώρα στο δεύτερο θέμα της επερώτησης, που αφορά τις οικονομικές ενισχύσεις στη γεωργία. Αν κατάλαβα καλά τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας, είπαν ότι δεν δόθηκαν ή ότι δόθηκαν ελάχιστες εθνικές επιδοτήσεις. Οι κύριοι συνάδελφοι θα μπορούσαν κάλλιστα να είχαν διαβάσει τον προϋπολογισμό και θα διαπίστωναν ότι σε κάθε προϋπολογισμό υπάρχουν και ειδικά κονδύλια για εθνικές επιδοτήσεις στον αγροτικό τομέα. Τα ξεχνούν. Πιστεύω ότι θα χρειάζοταν κάποια σοβαρότερη αντιμετώπιση του θέματος.

Εν πάση περιπτώσει, θέλω να αναφέρω δύο στοιχεία: Εθνικές επιδοτήσεις δόθηκαν το 1982, 76 δις περίπου, σε σχέση με 59 δις, τα οποία είχε δώσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 1981, που ήταν και έτος προεκλογικό. Δηλαδή το 1982 δόθηκαν πολύ περισσότερες εθνικές ενισχύσεις από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, απ' ό,τι είχαν δοθεί επί Νέας Δημοκρατίας. Έκτοτε οι εθνικές ενισχύσεις μένουν στο ίδιο περίπου επίπεδο, αλλά πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι αυξά-

νουν σταθερά οι εισροές από την Κοινότητα.

Και για να εκτιμήσουμε την προσφορά ή την συμβολή στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα από οικονομικές ενισχύσεις, θα πρέπει να δούμε και τα δύο στοιχεία μαζί. Τα δύο στοιχεία μαζί μας δίνουν την εξής εικόνα: ΕΟΚ και εθνικές ενισχύσεις το 1981 ήταν 68 δις περίπου και ΕΟΚ και εθνικές ενισχύσεις το 1984 ήταν 149 δις περίπου. Δηλαδή υπάρχει αύξηση οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργία γύρω στο 118% περίπου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Πόσα απ' αυτά είναι της ΕΟΚ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Τα 85 δις, κύριε Κονταξή, είναι της ΕΟΚ και τα 64 δις, είναι εθνικές ενισχύσεις. Δηλαδή ενώ δεκαπλασιάστηκαν οι ενισχύσεις από την ΕΟΚ, σε σχέση με το 1981, οι εθνικές ενισχύσεις και πάλι επί Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, είναι πολύ περισσότερες, είναι περισσότερες απ' ό,τι είχε δώσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 1981. Αυτά είναι στοιχεία τα οποία μπορείτε να εξετάσετε στους εθνικούς λογαριασμούς και στον προϋπολογισμό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Όχι αποπληθωρισμένα, όμως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κύριε Κονταξή, μη διακόπτετε. Στη δευτερολογία σας θα έχετε την ευχέρεια να κάνετε τις παρατηρήσεις σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Είναι σε τρέχουσες τιμές, γιατί σε τρέχουσες τιμές πληρώνονται και οι ενισχύσεις κάθε χρόνο, δεν πληρώνονται σε σταθερές τιμές. Αλλά εδώ επειδή πάλι θέλετε να υποδηλώσετε ότι η εικόνα είναι κάπως διαφορετική είπε ο κ. Μπεκίρης ότι το κόστος είναι διπλάσιο της τιμής των αγροτικών προϊόντων, το εσημείωσα ακριβώς έτσι το είπε, ότι το κόστος είναι διπλάσιο της τιμής των αγροτικών προϊόντων. Και μετά μας διάβασε κάποιες ανακοινώσεις του κ. Κανελλόπουλου, που προσπαθεί να αντικρούσει ανακοινώσεις της Κυβέρνησης. Εκεί μέσα όμως ο κ. Κανελλόπουλος λέγει ότι επί Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ η αύξηση του εισοδήματος σε σταθερές τιμές ήταν 3%. Τι συμβαίνει λοιπόν, κύριε Μπεκίρη; Εάν το κόστος είναι διπλάσιο της τιμής των αγροτικών προϊόντων, όχι μονάχα αύξηση του αγροτικού εισοδήματος δεν θα έπρεπε να υπάρχει, αλλά θα έπρεπε να υπάρχει καταστροφή του αγροτικού εισοδήματος.

Όταν, λοιπόν, επικαλείσθε τον κ. Κανελλόπουλο, θα έπρεπε να εξετάζετε κάπως περισσότερο εάν αυτά τα οποία επικαλείσθε στηρίζουν τα επιχειρήματά σας ή δεν τα στηρίζουν.

Θίξατε και το θέμα, τιμές Βρυξελλών και τιμές Αθήνας. Θα επανέλθω για το εισόδημα αργότερα, γιατί υπάρχει και ένα άλλο θέμα που θέλω να αναλύσω. Απορώ βέβαια με τη Νέα Δημοκρατία που ζητά τώρα τιμές Αθήνας. Πάλι μας έλεγαν ότι οι τιμές Βρυξελλών είναι απόλυτα ικανοποιητικές και δεν χρειάζονται τιμές Αθήνας. Θέλω να διαβεβαιώσω ότι όλες οι τιμές οι οποίες εφαρμόστηκαν είναι τιμές, οι οποίες κρίθηκαν από την Ελληνική Κυβέρνηση ως ενδεδειγμένες για την ανάπτυξη της Γεωργίας. Όλες οι τιμές οι οποίες εφαρμόστηκαν είναι τιμές με το α' ή β' μέτρο ενισχύθηκαν όταν χρειάστηκε ή όταν υπήρξε ανάγκη από εθνικά μέτρα. Οι τιμές οι οποίες επικρατούν στη Χώρα είναι τιμές Αθήνας και δεν είναι τιμές Βρυξελλών. Σε καμία περίπτωση η Ελληνική Κυβέρνηση όταν έκρινε απόλυτα αναγκαίο να πάρει εθνικά μέτρα για να στηρίξει το εισόδημα των παραγωγών, δεν δίστασε να πάρει αυτά τα εθνικά μέτρα. Δεν υπάρχει, λοιπόν, περίπτωση να ισχυρισθεί κανείς ότι εφαρμόζονται τιμές Βρυξελλών. Οι ρυθμίσεις που ισχύουν στον αγροτικό τομέα είναι ρυθμίσεις που καθορίζονται από τα εθνικά συμφέροντα είναι τιμές Αθήνας.

Και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να πω το εξής, διότι οι κύριοι ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας είπαν ότι χάσαμε 50 δισεκατομμύρια. Αυτή είναι μία ιστορία, την οποία είχε αναπτύξει παλιά ο κ. Κανελλόπουλος, ιστορία την οποία δεν απέδειξε ποτέ.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Και ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Όχι, κύριε Αλλαμάνη, δεν ξέρω για τον ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ, πάντως είναι ψευδίστικο ότι χάσαμε 50 δισεκατομμύρια. Όλα όσα προβλήθηκαν ως επιχειρήματα για την εξόφληση των 50 δισεκατομμυρίων αποτελούν φαντασιώσεις, προχειρότητες και θα έλεγα ότι δεν στηρίζονται σε απολύτως τίποτε. Ποια είναι τα προγράμματα εκείνα τα οποία δεν υποβλήθηκαν, δεν λέχθηκε ποτέ συγκεκριμένα και σε ποιες περιπτώσεις συγκεκριμένα χάθηκαν χρήματα δεν υπάρχει απόδειξη γι' αυτό. Υπάρχουν φανταστικοί ισχυρισμοί, όπως είναι και φανταστικός ο ισχυρισμός — φανταστικός και ως προς το μέγεθος του και ως προς την ουσία του — ότι υπήρχε πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών επί Νέας Δημοκρατίας.

Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης το οποίο μας επέδειξε κάποτε σε συζήτηση η Νέα Δημοκρατία — αν θυμάμαι καλά ο κ. Χατζηδημητρίου — ήταν μία απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων 4σέλιδη ή 5σέλιδη, η οποία έλεγε ότι αυτό το πρόγραμμα που δεν είχε κανένα άλλο στοιχείο θα εφαρμόσθαι, εάν εγκριθεί από την ΕΟΚ. Δηλαδή, δεν είχε τεθεί σε εφαρμογή και δεν υπήρχε και πίσω από το πρόγραμμα αυτό καμία προεργασία.

Γράφει ρητά η απόφαση, ότι η απόφαση αυτή θα εφαρμοσθεί εφόσον εγκριθεί. Δεν εγκρίθηκε ποτέ. Πότε εγκρίθηκε; Να μας πουν οι κύριοι οι οποίοι ισχυρίζονται ότι υπήρχε πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, με βάση αυτή την απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων, πότε εγκρίθηκε από την Κοινότητα και πότε τέθηκε σε εφαρμογή. Ποτέ. Όπως πάντα πολλοί ισχυρισμοί στα χαρτιά, μεγάλες ιστορίες, μεγάλα λόγια, μεγάλες κουβέντες, αλλά στην πράξη τίποτα.

Χάσαμε 50 δις την ΕΟΚ! Εγώ θέλω να κάνω το συγκεκριμένο ερώτημα: Πόσο ήταν η ενίσχυση από το Ταμείο Προσανατολισμού για έργα υποδομής στην ελληνική γεωργία επί Νέας Δημοκρατίας και πόσο είναι η ενίσχυση επί ΠΑΣΟΚ; Επί Νέας Δημοκρατίας είναι 25% και επί ΠΑΣΟΚ είναι 50%. Ποιός αύξησε το 25% και το έκανε 50%; Αυτή η Κυβέρνηση το αύξησε. Η Νέα Δημοκρατία δεν το είχε κάνει.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Η απορροφητικότητα ποια είναι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Η απορροφητικότητα, κύριε Παπαδημητρίου, σε όλους αυτούς τους πόρους, είναι μεγάλη, είναι ικανοποιητική και προχωρεί. Διότι και εκεί κάνετε ταχυδακτυλουργίες με τις στατιστικές. Διότι η ΕΟΚ δημοσιεύει στατιστικές και λέει: «Έργο του 1981, απορροφήθηκαν το 1982 τόσο, το 1983 τόσο, το 1984 τόσο τοις εκατό». «Έργα του 1984, απορροφήστη το 1984 0%». Διότι είναι λογικό, ένα έργο το οποίο εγκρίνεται το Μάιο του 1984, να μην έχει απορροφήσει χρήματα το 1984 και να απορροφά το 1985, το 1986 και το 1987. Εσείς βγαίνετε και λέτε 0% απορροφητικότητα και αποσιωπάτε το πως εκφράζεται η στατιστική, ότι εκφράζεται για περισσότερα χρόνια και ότι δείχνει καμπύλη η άνοδος, με την πρόοδο του χρόνου.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κάνετε λάθος, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν κάνω λάθος, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Παρακαλώ, κύριε Παπαδημητρίου. Δεν μπορεί να γίνεται διάλογος. Δεν σας διέκαψε ο κ. Υπουργός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ας έλθω και στο επιχειρήμα το οποίο προβάλατε και στη συζήτηση αυτή και προβάλλετε και κατά κύριο, ότι το τι κάνουμε στον αγροτικό τομέα, το κάνουμε μονάχα χάρις στην ΕΟΚ.

Εδώ δύο απλά πράγματα: Πρωτ' απ' όλα, είπα πριν ότι σε ορισμένα έργα υποδομής, πληρώνει η ΕΟΚ το 50%. Το υπόλοιπο 50%, ποιος το πληρώνει; Χάρισμα είναι από τρίτους. Το υπόλοιπο 50%, το πληρώνει το Ελληνικό κράτος, το πληρώνει ο Έλληνας φορολογούμενος. Αν αυτή η Κυβέρνηση δεν το πληρώνει, δεν θα υπήρχε απορρόφηση των χρημάτων της ΕΟΚ.

Μην υποτιμάμε λοιπόν, την προσπάθεια της εθνικής κυβέρνησης. Μην υποτιμάμε την προσπάθεια του Έλληνα αγρότη. Τα έργα τα οποία πραγματοποιούνται, πραγματοποιούνται κύρια χάρις στον ιδρώτα του κόσμου που εργάζεται, χάρις στον ιδρώτα του Έλληνα αγρότη. Τίποτε δεν είναι χάρισμα. Αν θέλετε εσείς να παρουσιάσετε την εικόνα ότι δεν γίνεται καμία εργασία στον αγροτικό τομέα και όλα τα χρήματα έρχονται από τα εξωτερικά και εδώ επικρατεί μια κατάσταση που δε χρειάζεται να δουλεύουμε, αλλά παρ' όλα αυτά αυξάνεται το εισόδημα και βελτιώνεται η κατάσταση στην ύπαιθρο, κάνετε πολύ καλές υπηρεσίες προς τον Ελληνικό πληθυσμό.

Έχετε και σεις υποχρέωση να δείχνετε τις δυσκολίες, να δείχνετε τα προβλήματα και να δείξετε τον τρόπο με τον οποίο θα αναπτύξουμε τη γεωργία και όχι να αναπτύσσετε τους μύθους, ότι η όλη ανάπτυξη είναι χάρισμα τρίτων και όχι αποτέλεσμα της προσπάθειας του Έλληνα αγρότη.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Και των δύο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Θα έλθω τώρα στη σχέση απολαμβανόμενων και καταβαλλόμενων τιμών παραγωγού. Δηλαδή, τη σχέση των τιμών που εισπράττει ο παραγωγός για τα προϊόντα του και που πληρώνει για τα προϊόντα του.

Από τα διαθέσιμα μακροοικονομικά στοιχεία, προκύπτει ότι οι τιμές που απόλαυσε ο Έλληνας παραγωγός την τελευταία τριετία, κάλυψαν σαφώς το κόστος παραγωγής. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, ότι το αγροτικό εισόδημα βελτιώθηκε σημαντικά μάλιστα, σε σύγκριση με το εισόδημα άλλων τομέων της οικονομίας.

Ας δούμε τους όρους εμπορίου, όπως διαμορφώνονται με βάση τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών.

Και θα συνιστούσα στους κυρίους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας, να κοιτάζουν και τα στατιστικά στοιχεία, πριν έλθουν στη Βουλή, να ισχυρίζονται ότι το κόστος αυξήθηκε σε διπλάσιο, ενώ οι τιμές έμειναν οι ίδιες, ή ότι το κόστος αυξήθηκε πολύ ταχύτερα απ' ό,τι αυξήθηκαν οι τιμές, τις οποίες εισπράττουν οι παραγωγοί. Ο δείκτης των όρων εμπορίου στην γεωργία, ο οποίος δείχνει τη σχέση ανάμεσα στην εξέλιξη των τιμών παραγωγού και των τιμών των ενδιαμέσων αναλώσεων, των τιμών των εισροών, παρουσιάζει από το 1978 μέχρι το 1981, δηλαδή επί Νέας Δημοκρατίας, μια συνεχή επιδείνωση, εάν θεωρήσουμε, ότι το 1980 ο δείκτης είναι 100, το 1978 ήταν 117 και έπεσε στο 99,5 το 1981. Δηλαδή, στην βετία της Νέας Δημοκρατίας αυξήθηκε σημαντικά το κόστος παραγωγής σε σχέση με τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, ενώ στο διάστημα 1981—1984, ο δείκτης παρουσιάζει μια αισθητή βελτίωση και φθάνει το 1984 στο 105, δηλαδή απλά, από το 1981 και μετά, το κόστος παραγωγής αυξάνεται πολύ λιγότερο και σε πολύ βραδύτερους ρυθμούς, απ' ό,τι αυξάνονται οι τιμές, τις οποίες εισπράττουν οι παραγωγοί. Από το 1981 και μετά βελτιώθηκε η σχέση τιμών και κόστους, προς όφελος των τιμών, προς όφελος του γεωργού. Αυτό το δείχνει και ο δείκτης των απολαυόμενων και καταβαλλόμενων τιμών που δημοσιεύει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Στο διάστημα 1979—1981, οι απολαυόμενες τιμές παραγωγού σημείωσαν μια μέση ετήσια αύξηση 21,9%, ενώ οι εισροές, δηλαδή αυτά που πληρώνει για να αγοράσει το λίπασμα, τα φυτοφάρμακα, κλπ., σημείωσαν αύξηση 26%. Πιο γρήγορα αυξήθηκε η τιμή των εισροών απ' ό,τι αυξήθηκαν οι τιμές. Ενώ, επί της βετίας της Κυβέρνησης, οι τιμές αυξήθηκαν κατά 19,8%, ενώ οι εισροές αυξήθηκαν κατά 18,2%. Δηλαδή, επί Κυβέρνησεως του ΠΑΣΟΚ, σε αντίθεση με αυτό που έγινε επί Νέας Δημοκρατίας, αυξήθηκαν οι τιμές ταχύτερα, απ' ό,τι αυξήθη-

καν οι εισροές. Θα μπορούσα να σας πω συγκεκριμένα στοιχεία, αλλά δεν θέλω να σας κουράσω. Είναι σαφέστατο υπό τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών, ότι βελτιώθηκε η σχέση των τιμών προς το κόστος, κατά την βετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς όφελος των τιμών, προς όφελος του γεωργού. Και όπως έχουμε πει στην βετία του ΠΑ.ΣΟ.Κ., βελτιώθηκε το εισόδημα κατά απατολούμενο άτομα στη γεωργία. Τα στατιστικά στοιχεία τα δικά μας, δείχνουν ότι στην βετία 1981—1984 το γεωργικό εισόδημα αυξήθηκε από 159.000 το 1981, σε 169.000 το 1984, σε σταθερές τιμές, δηλαδή ποσοστό συνολικής αύξησης 5,85%, ενώ στην προηγούμενη βετία το ποσοστό αύξησης ήταν 3,2%. Το αγροτικό εισόδημα σε σταθερές τιμές, κυρίες και κύριοι αυξήθηκε.

Μας λένε τώρα, ότι δεν είναι έτσι τα πράγματα και ο κ. Μπεκίρης επικαλέσθηκε την επιχειρηματολογία του κ. Κανελλόπουλου. Γι' αυτό ετόνισα και εγώ ότι είναι με τα δικά μας στοιχεία, αλλά και με τα στοιχεία της Ε.Ο.Κ. Η αύξηση την βετία κατά την Ε.Ο.Κ., ήταν 12,9%, ενώ την προηγούμενη βετία ήταν, όπως λέμε και εμείς, 3,02%.

Γιατί η ΕΟΚ άραγε να θέλει αυτή να παραπλανήσει τον Ελληνικό Λαό; Είναι η ΕΟΚ όργανο του ΠΑΣΟΚ και είναι, όπως καταγγέλλουν σήμερα οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας τους Νεμάρκες εγκάθετους κομματικούς και οι στατιστικούς της ΕΟΚ εγκάθετοι κομματικοί και δίνουν αυτά τα στοιχεία;

Υπάρχουν τρόποι συζήτησης πάνω στα στοιχεία και τρόποι ανάλυσης των στοιχείων. Και μπορεί να γίνει συζήτηση πάνω στον τρόπο ανάλυσης των στοιχείων, τι λένε και προς ποια κατεύθυνση δείχνουν.

Αλλά το να ισχυρίζομαστε, όπως ισχυρίστηκαν μερικοί, όχι όλοι, ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας, ότι το αγροτικό εισόδημα έχει μειωθεί και ότι έχει αυξηθεί το κόστος στο διπλάσιο της τιμής των αγροτικών προϊόντων, είναι μη σοβαρό. Και θα έλεγα ότι στην Αίθουσα αυτή θα έπρεπε να γίνεται κάποια προσπάθεια να παρουσιάζονται τα θέματα με το ελάχιστο.

Ας έλθουμε τώρα στην ανταγωνιστικότητα της γεωργίας.

Και εκεί λέχθηκε ότι έχει χειροτερεύσει η ανταγωνιστικότητα της γεωργίας. Ποιο είναι το στοιχείο για την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας; Είναι η αύξηση των εξαγωγών. Αν είμαστε ανταγωνιστικοί πουλάμε περισσότερα. Και εδώ πάλι υπάρχει η γνωστή μεθοδολογία, από την μεριά ορισμένων ομιλητών, που παίρνουν ένα χρόνο που το πορτοκάλι δεν ήταν καλό και στηρίζουν όλη την επιχειρηματολογία πάνω στο χρόνο αυτό. Και αν υπάρχει κάποιος καλός χρόνος, λέμε ότι είναι εξαιρεση που δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Υπάρχει βέβαια κάτι πιο επιστημονικό και πιο σωστό. Να μην παίρνουμε ένα χρόνο, αλλά να παίρνουμε βετίες, 4ετίες ή 5ετίες, γιατί αυτές δείχνουν την πορεία της εξέλιξης.

Αν πάρουμε δύο περιόδους αναφοράς, από το 1979 μέχρι 1981 και από την άλλη μεριά το 1982 μέχρι το 1984, θα διαπιστώσουμε τις εξής αυξήσεις εξαγωγών:

Στα πορτοκάλια 44%, στο καπνό 26%, στο ελαιόλαδο 44% στο θαμνάκι 37% στις σταφίδες 27%, στο στάρι 442%. Στις πατάτες 31% και μόνο στα ροδάκινα υπάρχει μία μείωση, γιατί είναι το διορθωτικό πρόβλημα, το οποίο ανέφερε ο κ. Βαλταδώρος, κατά 7,6%.

Εμείς εξαγάγαμε περισσότερα, σε περισσότερες χώρες κατά μία βετία και αυτή η θετική εξέλιξη αποδεικνύεται από το εμπορικό ισοζύγιο γεωργικών προϊόντων, το οποίο όπως ξέρετε λόγω της ένταξης στην Κοινότητα, παρουσίασε σημαντικό πρόβλημα, γιατί αρχίσαμε να αγοράζουμε ακριβά κρέατα και ακριβά γαλακτοκομικά, υποχρεωτικά, λόγω της συμφωνίας ένταξης από τις χώρες της Κοινότητας. Και δεν αγοράζαμε πια από τρίτες χώρες, όπως τη Γιουγκοσλαβία, την Αργεντινή, την Νέα Ζηλανδία, που έχουν κρέας και γαλακτοκομικά πιο φτηνά.

Το 1981 το εμπορικό ισοζύγιο ήταν αρνητικό κατά 4,6 δις δρχ., σε σχέση με το σύνολο του κόσμου. Και το 1984 ήταν θετικό, κατά 8,9 δις δρχ. Δηλαδή το αρνητικό εμπορικό ισοζύ-

γιο έγινε το 1984, παρ' όλες τις δυσκολίες της ένταξης στη σχέση Ελλάδος με το σύνολο του κόσμου, διετικό. Αυτό αποδεικνύει ότι βελτιώσαμε την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας.

Σχετικά με την ΑΓΡΕΞ: Η ΑΓΡΕΞ έχει κάνει σημαντική προσπάθεια και η ΑΓΡΕΞ βρίσκεται πίσω από αυτή τη βελτίωση. Ο κεντρικός φορέας εξαγωγών έχει καταφέρει να βελτιώσει τον Ελληνοελληνικό ανταγωνισμό, να βελτιώσει την ποιότητα των εξαγομένων προϊόντων, να βελτιώσει τις τιμές και να προωθήσει προϊόντα σε νέες αγορές.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Τι ελλείμματα έχει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Θα έλθω και σ' αυτό, κύριε Αλλαμανή.

Βεβαίως δεν είναι όλα κατ' ευχή. Βεβαίως υπάρχουν πολλά προβλήματα.

Όμως, θα ήθελα να ρωτήσω. Τι είχε κάνει η προηγούμενη Κυβέρνηση για την οργάνωση γεωργικών εξαγωγών; Είχε δημιουργήσει καμία υποδομή για την διάθεση των προϊόντων, ή είχε αφήσει τις εξαγωγές ελεύθερες κυρίως —γιατί υπάρχουν και μερικοί σοβαροί εξαγωγείς— σε μικροεξαγωγείς, αεριτζήδες, οι οποίοι έστελναν ένα προϊόν για να πουληθεί όσο πιο στην αγορά του Μονάχου, χρηματοδοτούμενοι από διάφορους εξαγωγείς; Και στο ροδάκινο που είπατε, κύριε Βαλταδώρε, κοντά στους μεγάλους δεν υπήρχαν δεκάδες μικροί οι οποίοι έπαιρναν χρήματα από τους Γερμανούς και τα πουλούσαν μετά όσο - όσο στην αγορά του Μονάχου, γινόμενοι αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους Γερμανούς εισαγωγείς;

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ. Ναι, αλλά έφερναν τιμές καλές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν έφερναν τιμές καλές, διότι το 1981 αν έφερναν τιμές καλές δεν θα έρχονταν οι γεωργοί και θα ζητούσαν από αυτή την Κυβέρνηση να τους ενισχύσει για τις ζημιές τις οποίες πάθανε, κατά την εξαγωγή του 1981.

Τώρα τα τεράστια ελλείμματα, τα οποία ήδη αναφέρετε, πιστεύω και αυτά βρίσκονται στο επίπεδο της φαντασίας. Μπορούμε να συζητήσουμε με συγκεκριμένα στοιχεία για το πού υπάρχουν ελλείμματα, πώς δημιουργούνται ελλείμματα και για ποιόν σκοπόν δημιουργούνται. Και θα έλεγα εδώ, αντί να προβάλετε μ' αυτόν τον τρόπο το θέμα των ήδη ελλειμμάτων, να είμαστε πιο υπεύθυνοι και να κοιτάζουμε από πιο κοντά τα συγκεκριμένα προβλήματα. Εκτός και αν ο σκοπός δεν είναι να βοηθήσουμε την ελληνική γεωργία, αλλά να δημιουργήσουμε δυσκολίες, για λόγους κομματικούς ή μικροκομματικούς, σε όποιους διαχειρίζονται τα θέματα.

Όσον αφορά την ένωση Πατρών, κύριε Μπεκίρη, δεν θα έπρεπε να διαφύσετε, εφόσον επικαλείσθε τα ελλείμματα, ότι η κατάσταση των ελλειμμάτων υπήρχε πολύ πριν έλθει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία.

Και ίσως να αναφερθείτε στο πώς δημιουργήθηκαν τα ελλείμματα αυτά. Τα ελλείμματα αυτά δημιουργήθηκαν από ανεύθυνη πολιτική, την οποία ακολουθούσαν πρόσωπα προσκείμενα στη δικιά σας Παράταξη.

Τώρα, για την ασφάλιση της παραγωγής που αναφερθήκατε, έχει κατατεθεί το νομοσχέδιο για την ενεργητική προστασία, έχει εκπονηθεί και βρίσκεται στο Υπουργείο Οικονομικών για υπογραφή, ο οργανισμός για την ασφάλιση της παραγωγής και δεν καταλαβαίνω τις διαμαρτυρίες σας και την κριτική σας. Εάν είναι ότι καθυστέρησαμε ίσως να μπορεί να γίνει δεκτό. Αλλά από ότι καταλαβαίνω εσείς διαμαρτυρήσατε γιατί γίνονται αυτά. Δεν αποδέχεστε την αρχή της ασφάλισης της παραγωγής; Και ούτε για την καθυστέρηση, θα έλεγα, δεν θα έπρεπε να μιλάτε εσείς, διότι είσατε τόσα χρόνια στην Κυβέρνηση. Γιατί δεν τα κάνατε αυτά;

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Δεν τα υποσχέθημεν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Είπατε δεν κάναμε τίποτα για τους αγρότες. Αυτή είναι η έκφραση του κ. Μπεκίρη. Δεν κάναμε τίποτα για τους αγρότες.

Εγώ θα έλεγα ότι οι ισχυρισμοί σας και όχι σ' αυτή την Αίθουσα, βέβαια, αλλά οι κραυγές απελπισίας με τις οποίες προσπαθείτε εκτός της Αίθουσας να εντυπωσιάσετε τους αγρότες, έχουν σαν σκοπό να συγκαλύψουν το γεγονός, ότι εσείς θεωρήσατε τον αγροτικό τομέα δευτερευούσης σημασίας, ότι εσείς αντλήσατε από την γεωργία όσο το δυνατόν περισσότερα κεφάλαια, για να ενισχύσετε το εμπόριο, την ανάπτυξη των υπηρεσιών και τα διάφορα θαλασσοδόλαια, ότι στις δημόσιες επενδύσεις —γιατί και αυτό επικαλεσθήκατε— ακολουθήσατε πειστική πορεία και επί αυτής της Κυβερνήσεως έχει ανατραπεί αυτή η πορεία, εγκαταλείψατε βαθμιαία την αγροτική ανάπτυξη, δημιουργήσατε ένα εμπορικό κύκλωμα που απομυζούσε και εκμεταλλευόταν τη μεγάλη πλειψηφία των αγροτών. Και αν είναι η μια παράταξη η οποία ακολούθησε, σ' αυτή τη Χώρα, αντιαγροτική πολιτική, είναι η δικιά σας παράταξη. Και θα έπρεπε, θα έλεγα, να προβληματισθείτε, πώς ο αγρότης, ο οποίος ήταν κοινωνικά πιο συντηρητικός, πολιτικά εξαρτώμενος από τους κομματάρχες, κάτω από την πίεση του κρατικού μηχανισμού και της αστυνομίας, κάτω από την επιτήρηση της Τράπεζας, στράφηκε προς το ΠΑΣΟΚ.

Στράφηκε προς το ΠΑΣΟΚ, διότι σας γνώρισε, ξέρετε καλά την πολιτική σας και οι διαβεβαιώσεις σας ότι πρόκειται να υπάρξει μεταστροφή είναι αστείες. Θα απογοητευτείτε πικρά στις 3 Ιουνίου. Εγώ θέλω να επαναλάβω ότι στόχος του ΠΑΣΟΚ είναι η ανάπτυξη της γεωργίας, γιατί εμείς πιστεύουμε ότι η γεωργία μπορεί να είναι επίκεντρο της γεωργικής ανάπτυξης της χώρας, ο αγροτικός τομέας μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης και μέσω αναβάθμισης της ποιότητας ζωής στην ανάπτυξη της χώρας η γεωργία μπορεί να δώσει σταθερό εισόδημα στον αγρότη. Και πρέπει να του δώσει σταθερό εισόδημα για να τον κρατήσει στην ύπαιθρο, να μην κάνει περήφανο για τη δουλειά του. Υπάρχει πολύ δουλειά να γίνει ακόμα, αλλά πιστεύω ότι έχει γίνει σημαντική εργασία προς την κατεύθυνση αυτή, και τα χρόνια που μας έρχονται θα γίνουν πολλά ακόμα. Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Μπεκίρης έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, τώρα κατάλαβα γιατί σήμερα δεν είχαμε τηλεόραση. Διότι, αν ήταν η τηλεόραση και έδειχνε στον αγροτικό πληθυσμό αυτά που είπε ο κ. Υπουργός, θα τον απογοητεύει και ίσως θα ήταν μία μεγάλη ωφέλεια για την παράταξή μας διότι είχε την αποτυχία ο κ. Υπουργός με την τηλεοπτική αντιπαράθεση με τον κ. Χατζηνικολάου. Αν έδειχνε η τηλεόραση και τη μερινή αποτυχία, τότε θα είχε η παράταξή μας ένα μεγάλο κέρδος. Αυτό προφανώς το αντέληφθη η Κυβέρνηση και έβγαλε τη τηλεόραση από την Αίθουσα της Βουλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν είναι τρόπος συζήτησης αυτός.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Κύριε Υπουργέ, δε θα μας διδάξετε εσείς τρόπους. Τους τρόπους τους ξέρουμε πολύ καλύτερα από σας, έχουμε θητεύσει πολλά χρόνια σ' αυτή την Αίθουσα και σεις δεν ξέρω αν είσατε καν Βουλευτής. Διότι νομίζω ότι, ούτε το ύψος το οποίο παίρνετε πολλές φορές δεν αρμόζει στην Αίθουσα, αλλά ούτε μπορείτε να ομιλείτε κατά τον τρόπο με τον οποίο ομιλείτε σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν θητεύσει πολλά χρόνια σ' αυτή την Αίθουσα. Εν πάση περιπτώσει, τρόπους δεν θα μας διδάξετε εσείς, να πάτε πουθενά αλλού να διδάξετε αυτούς τους τρόπους, διότι ο δογματισμός από τον οποίο διακατέχεστε είναι πολύ αυστηρός και ίσως να αρμόζει σε ένα άλλο καθεστώς το οποίο θέλετε να επιβάλετε και στη χώρα μας. Δεν είναι της παρούσης όμως στιγμής να ασχοληθούμε με τον δογματισμό και τη συμπεριφορά του κ. Υπουργού και εισέρχεται στο θέμα.

Δυστυχώς ο κ. Υπουργός δεν είπε απολύτως τίποτα. Αλίμονο να σας άκουγαν οι αγρότες σήμερα κύριε Υπουργέ, για τους οποίους δεν είπατε απολύτως τίποτα.

Εμείς περιμέναμε να μας πείτε τι κάνατε για τους αγρότες τα 3,5 χρόνια που είσατε στην εξουσία. Απολύτως τίποτα. Μηδενικό είναι το έργο σας, κύριε Υπουργέ. Πρέπει να το

πιστέψετε, εκτός και αν μας παρουσιάσετε σ'αν έργο, το έργο αυτών των 200 τεχνοκρατών τους οποίους έχετε στο Υπουργείο σας και αμείβετε με υψηλούς μισθούς για να εγείλουν το κόστος. Πού είναι το κόστος, κύριε Υπουργέ; Την πρώτη Φεβρουαρίου είπατε ότι μετά δύο μήνες θα το ανακοινώσετε και μας ανακοινώνετε το κόστος του 1983. Τα υπόλοιπα χρόνια πού είναι; Πότε θα το ανακοινώσετε το κόστος; Σήμερα, βέβαια, αποφύγατε να τάξετε προθεσμία, πάντως οι αγρότες αναμένουν το κόστος, διότι αυτά τα οποία είπατε για τα σιτηρά και τα άλλα προϊόντα νομίζω ότι θα έπρεπε να τα ανακοινώσετε, να τα μάθει ο αγροτικός πληθυσμός, για να δει ότι την Ίσπια που είσατε στην Κυβέρνηση δεν έχει αυξηθεί το κόστος! Δεν ξέρετε πόσο αυξήθηκαν τα λιπάσματα, δεν ξέρετε πόσο αυξήθηκαν τα φυτοφάρμακα, το ηλεκτρικό ρεύμα, τα ημερομίσθια, τα οποία όλα συναποτελούν το κόστος της παραγωγής. Και ήλθατε εδώ να μας πείτε ότι συμβαίνει κατά κάποιο τρόπο η αύξηση των τιμών με το κόστος της παραγωγής. Εμείς, κύριε Υπουργέ, σας είπαμε ευθαρσώς και τιμώς, ότι δίναμε αύξηση 20% και 25% στα αγροτικά προϊόντα στις τιμές των προηγούμενων ετών. Σεις τι δώσατε; Είπαμε για το λεμόνι. Γιατί δεν το αναφέρετε καθόλου το λεμόνι; Ξέρετε ότι πρόπερσι το λεμόνι πουλήθηκε 18 δραχμές κατά κιλό, ενώ εμείς είχαμε δώσει 20 και 40 δραχμές το 1981 και φέτος οι παραγωγοί εισέπραξαν 23 δραχμές, ενώ δικόι σας άνθρωποι, οι νομάρχες, οι εργαζόμενοι, όπως τους αποκαλέσατε — και έτσι είναι — και συγκεκριμένα ο Νομάρχης Αχαΐας, ο κ. Καφαντάρης, είχε δώσει το 1981 το κόστος της παραγωγής των λεμονιών και το ανέβαινε σε 28 δραχμές κατά κιλό.

Σεις πόσο λέτε ότι είναι το κόστος, για να ξέρουν οι αγρότες τί θα καλλιεργήσουν;

Είπατε ότι είναι εικονικές οι τιμές που αναφέραμε εμείς. Καλύτερα να επισκεφθείτε μία αγροτική περιοχή για να σας πουν, πότε εισέπρατταν καλύτερες τιμές και πότε πεινούσαν καλύτερα οι αγρότες. Βέβαια με τις αλχημείες σας βγάζετε ένα ποσοστό και λέτε ότι αυξήθηκε το εισόδημα των αγροτών. Όπως σας είπα όμως, αν παρουσιάζεται μία σύζηση, αυτή αφεύεται στην ΕΟΚ και στις ευνοϊκές καιρινές συνθήκες.

Βέβαια θέλατε να αντιστρέψετε αυτά που σας διάβαζα από την ομιλία του κ. Κανελλόπουλου. Είπε ο κ. Κανελλόπουλος, ότι το αγροτικό εισόδημα, κατά απασχολούμενο στην Γεωργία, αυξήθηκε στις αντίστοιχες περιόδους δηλαδή την περίοδο 78—81 κατά 4,5% επί Νέας Δημοκρατίας και επί ΠΑΣΟΚ κατά 3,6%. Έχουμε λοιπόν μια διαφορά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Σας είπα, ότι οι τιμές έμειναν στάσιμες και διπλασιάστηκε το κόστος. Πώς μπορεί να αυξηθεί το εισόδημα όταν οι τιμές μένουν στάσιμες και διπλασιάζεται το κόστος;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι δεν παρακολουθείτε, ούτε αυτά που είπε ο κ. Κανελλόπουλος, ούτε αυτά που σας είπα εγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Εγώ τα παρακολουθώ, αλλά εσείς δεν τα παρακολουθείτε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Δεν τα παρακολουθείτε δυστυχώς, με την απάντηση που δίνετε. Εμείς επιμένουμε, ότι το κόστος έχει αυξηθεί κατά πολύ. Αν είναι διπλάσιο ή υπολείπεται του διπλασίου δεν έχει σημασία, αλλά το ότι είναι μεγάλη η αύξηση, είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Μένει τα γεγονότα. Εκάτον τρις εκατόν, έχουν αυξηθεί τα φυτοφάρμακα, 40—60% τα λιπάσματα κλπ. Όλα αυτά δεν συναποτελούν το κόστος παραγωγής; Γιατί αμφισβητείτε αυτά τα πράγματα;

Δεν είπαμε εμείς για τις τιμές των Βρυξελλών. Ο Ηρω-δουπουργός κατ' επανάληψη το είπε στο Κιλελέρ. Εγώ δεν θεωρώ ότι οι τιμές είναι ικανοποιητικές για τους αγρότες. Σας ανέφερα ορισμένα προϊόντα της περιοχής μου, όπως τα λεμόνια, τα πορτοκάλια, τις πατάτες, τα σταφύλια κλπ. που είναι στα επίπεδα του 1981. Δεν είχαμε αύξηση του πληθω-

ρισμού; Δεν σας λέγω 20% ή παραπάνω που είναι, αλλά 18%. Δώστε αντίστοιχες αυξήσεις στα προϊόντα; Αν είχατε δώσει έστω τα 18% επί μία τριετία οι τιμές του λεμονιού έπρεπε να είναι στις 35 με 40 δραχμές. Πουλήθηκε το λεμόνι 23 δραχμές και σεις δώσατε μια τιμή 27 δραχμών. Με τις κρατήσεις που είναι αυξημένες τον τελευταίο καιρό εισέπραξε ο παραγωγός 23 δραχμές κατά κιλό.

Είπατε ότι δεν υπήρχε πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως των καλλιεργειών. Εμείς επιμένουμε ότι υπήρχε. Ο κ. Κανελλόπουλος που τον διακρίνει μια ειλικρίνεια κατά επανάληψη έχει δηλώσει ότι υπήρχε πρόγραμμα υπήρχε ή απόφαση της εξ Υπουργών οικονομικής επιτροπής που είχε διαδόσει τη 7 δις. Αν θέλετε να τα αμφισβητήσετε, αμφισβητείστε το. Γιατί όμως καθυστερείτε το πρόγραμμα των αναδιαρθρώσεων τόσα χρόνια; Πότε θα το εφαρμόσετε; Αρχίστε αυτό το πρόγραμμα; Δεν μας είπατε τίποτα. Κάθε χρόνο χάνουμε 7—8 δις δραχμές εξ αιτίας της καθυστέρησης από την ΕΟΚ. Δεν επιδοτεί τις αναδιαρθρώσεις κατά 50%;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ποιά χάνουμε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Το 50%. Αν είχε εφαρμοσθεί 3 χρόνια το πρόγραμμα θα είχαμε εισπράξει 21 δις από την ΕΟΚ. Τούτο διότι όπως είναι γνωστόν η ΕΟΚ χρηματοδοτεί τις αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών με 50%. Εάν διατίθεντο από το Ελληνικό Δημόσιο 7 δις δρχ. κάθε χρόνο θα εισπράτταμε άλλα 7 δις δρχ. από την ΕΟΚ. Και λέγω 7 δις διότι τόσα είχαν αποφασισθεί από τη Νέα Δημοκρατία να διατεθούν την πρώτη χρονιά της εφαρμογής του προγράμματος, δηλαδή το 1982. Αν αυτό το πρόγραμμα εφαρμόζετο και το 1983 και το 1984 θα είχαμε εισπράξει 21 δις από την ΕΟΚ. Αυτά τα χρήματα τα χάσαμε.

Επίσης, για τα έργα που γίνονται με χρηματοδοτήσεις της ΕΟΚ — βέβαια συμβάλλει και το ελληνικό δημόσιο, δεν το αμφισβητεί κανένας — πρέπει να αναγράφεται ότι τα χρήματα αυτά, τα μισά τουλάχιστον, προέρχονται από την ΕΟΚ.

Διότι στις ταμπέλες των έργων γράφουν «το ΕΤΠΑ», χωρίς να γνωρίζει κανένας ότι το ΕΤΠΑ είναι, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Γιατί δεν αναγράφεται ότι τα χρήματα αυτά προέρχονται από την ΕΟΚ; Μήπως, επειδή δεν σας συμφέρει;

Θα ήθελα να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με τις εξαγωγές των πορτοκαλιών. Προς την ΕΟΚ αυξήθηκαν οι εξαγωγές και το υποστηρίζουμε και εμείς και θα αυξηθούν ακόμη. Γι' αυτό μπήκαμε στην ΕΟΚ. Σεις είχατε αντίθετη άποψη. Βέβαια, σήμερα συμφωνείτε μαζί μας. Με γελά σας, με χαρά σας. Προς τις τρίτες χώρες μειώθηκαν ή αυξήθηκαν οι εξαγωγές; Μειώθηκαν κ. Υπουργέ και εγώ αναφέρω αριθμούς και όχι ένα μόνο χρόνο αλλά τρία χρόνια.

Το 1980 — 1981 εξήλθον 17.500 τόνοι πορτοκάλια προς τις τρίτες χώρες. Το 1981 — 1982 επί των ιδικών σας ημερών 34.500 τόνοι. Το 1982 — 1983 κατεβήκαμε στους 23.000 τόνους. Το 1983 — 1984 κατεβήκαμε ακόμη και φθάσαμε στους 20.000 τόνους. Το ίδιο συμβαίνει και με τις αναπολικές χώρες, αλλά δεν έχω τον χρόνο για να σας τα αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Αφήστε τα πορτοκάλια, θα τα πει ο κ. Κονταξής. Είναι δικό του προϊόν και του κ. Παπαδημητρίου ασφαλώς εξ ημισείας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ. Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Πείτε μας κ. Υπουργέ ποσα είναι τα ελλείμματα της ΑΓΡΕΕ, διότι κυκλοφορούν πολλοί αριθμοί. Δεν θέλω να τους αναφέρω. Έχετε υποχρέωση να τους αναφέρετε. Να πείτε ότι τα ελλείμματα την τελευταία τριετία είναι τόσα δισεκατομμύρια. Πείτε ένα αριθμό για να ξέρουμε και εμείς, διότι κυκλοφορούν μεγάλοι αριθμοί, που δεν σας συμφέρουν.

Όσον αφορά την Ένωση των Πατρών μην τα ρίχνετε

στις παλιές διοικήσεις. Εκλεγμένες ήταν και εκείνες, αλλά από το 1981 που αναλάβατε σεις, μέχρι σήμερα τα χρήμα έχετε αυξηθεί κατά 1 δις. Δεν είναι μικρό το ποσό κύριε Υπουργέ και πρέπει να παρέμβετε στην Ένωση των Πατρίων διότι η κατάσταση είναι δραματική.

Δεν κάνατε τίποτα για τους αγρότες και επιμένουμε σ' αυτό το σημείο. Αρκεσθήκατε στην ομιλία σας σε αντιπολίτευση κατά της Νέας Δημοκρατίας. Επιμένω ότι δεν κάνατε τίποτα. Και περιμένω έστω στη δευτερολογία σας, να μας πείτε πού είναι το έργο της Κυβέρνησεως στον αγροτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Κονταξής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Υπουργέ, πραγματικά πολλές φορές χρησιμοποιείτε φράσεις που δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται. Εμείς πάντως δεν θα ακολουθήσουμε τον δρόμο αυτό, έστω και αν στη δευτερολογία σας σεις το επαναλάβετε. Αλλά δεν χρειάζεται ν' απαντήσουμε τόσο πολύ εμείς σε σας.

Ο ίδιος ο Κουτσόγιωργας — ο πρώτος τη τάξει Υπουργός, νομίζω, είναι — έχει κάνει δηλώσεις αυτές τις μέρες και είπε ότι δεν θα ασχοληθούμε με τις τιμές της τομάτας και των περτοκαλιών. Είναι ένας τομέας, δηλαδή, που δεν σας συμφέρει ούτε σας ενδιαφέρει να ασχοληθείτε και γι' αυτό δεν ασχολείται ο κ. Κουτσόγιωργας με τιμές τομάτας και περτοκαλιών. Είναι άλλα θέματα. Είναι το πλάτεμα και το βάθεμα της Δημοκρατίας και του σοσιαλισμού. Επομένως, για το εάν οι τιμές, τις οποίες δίνετε στα αγροτικά προϊόντα, κύριε Υπουργέ, είναι ικανοποιητικές υπάρχει, απ' ενός μεν η αναγνώριση του Κουτσόγιωργα και απ' ετέρου οι αγρότες οι ίδιοι. Γιατί δεν τους ρωτάτε, κύριε Υπουργέ, αν περνάνε καλά ή όχι;

Το εάν στις εκλογές του 1981 ψήφισαν ΠΑΣΟΚ, ψήφισαν γιατί ήταν τόσα τα ψέμματα — όχι οι ανακρίβειες — τα οποία είχε πει, κύριε Υπουργέ, το ΠΑΣΟΚ, που ήταν αδύνατον ένας άνθρωπος να μην πιστεύσει σ' αυτά τα πράγματα. Είχατε υποσχεθεί τα πάντα για όλους. Υπήρχε ένας ταμέας που να μην είχατε υποσχεθεί ότι θα του ικανοποιήσετε κάθε του αίτημα είτε γενικό, είτε ατομικό;

Πού είναι τα προγράμματα που είχατε; Δεν σας λέω για τα προγράμματα των 100 ημερών, που έχετε γελοιοποιηθεί πλήρως. Τολμήστε να πείτε πάλι στις εκλογές, που έρχονται, «πρόγραμμα 100 ημερών», κύριε Υπουργέ. Τολμήστε να το πείτε, για να μη σας μείνει ένας ψηφοφόρος. Τα προγράμματα τα δίδαν τα μεγάλα τι τα κάνατε, σε ποιό τομέα τα κάνατε; Βόβαια, τους αριθμούς που αναφέρατε, όπως θέλετε τους αναφέρατε, και γι' αυτό δεν αναφέρω πολλούς αριθμούς. Τους αριθμούς ο καθένας τους αναφέρει, όπως τον συμφέρει. Οι αριθμοί στην Ελλάδα — όπως και ο Γεώργιος Παπανδρέου είχε πει — ευημερούν σε βάρος της πραγματικότητας.

Επί κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ όχι μόνο ευημερούν, αλλά δημιουργούν κατάσταση αντίθετη από την πραγματικότητα. Μ' αυτό τον τρόπο θέλετε να πείσετε τους αγρότες. Ρωτάτε τους αγρότες αν παίρνουν τιμές καλές στα αγροτικά τους προϊόντα.

Είπατε — αφού φτάσαμε τώρα στο 1985, δεν υπάρχει άλλη ανακοίνωση δική σας, του Υπουργείου Γεωργίας — έρχεστε και έχετε μία επιτροπή για να καθορίσετε το κόστος. Και σήμερα αναφέρετε αριθμούς του κόστους. Τουλάχιστον στον εγώ, ούτε σε εφημερίδα, ούτε σε έντυπο έχω ακούσει άλλη φορά για κόστος, που έχετε καθορίσει. Και το αναφέρετε σήμερα που δεν μπορεί να υπάρξει η δυνατότητα, να κάνουμε έλεγχο σ' αυτό το θέμα.

Κύριε Υπουργέ, το ότι σεις θα καλύπτετε το κόστος παραγωγής συν ένα λογικό κέρδος, ήταν μια προεκλογική σας επαγγελία. Σύμφωνα με το Σύνταγμα — που το άρθρο αυτό δεν το τροποποιήσατε ακόμη, να γίνονται, δηλαδή, εκλογές κάθε 50 χρόνια — οι βουλευτικές εκλογές γίνονται κάθε 4 χρόνια. Επομένως, στο χρονικό αυτό διάστημα έπρεπε αυτό

που είχατε πει προεκλογικώς να το τηρήσετε. Το ότι μας αναφέρετε σήμερα στοιχεία από ένα μόνο χρόνο, και σεις ομολογείτε ότι δεν μπορούν να επαρκούν αυτά τα στοιχεία μόνο, αλλά πρέπει να υπάρξουν στοιχεία από 3 ή 4 χρόνια. Επομένως, γιατί δεν είχατε στοιχεία από το 1982, 1983 και 1984, ώστε ώστε να καθορίσετε έστω και τώρα, το κόστος παραγωγής;

Αυτεί που προσελήφθησαν, για να ερευνήσουν το θέμα του κόστους παραγωγής, κύριε Υπουργέ, και περίπου ανέρχονται στους 200 ή κάτι παραπάνω, προσελήφθησαν για τους γνωστούς κομματικούς λόγους. Και σας λέω, πώς προσελήφθησαν, με τι διαδικασίες και αν έχει προσληφθεί, ένας ο οποίος να ανήκει στη Νέα Δημοκρατία. Όλοι, όσοι προσελήφθησαν, ανήκουν στο ΠΑΣΟΚ και στις άλλες Αριστερές κομμουνιστικές δυνάμεις. Και αυτοί που προσελήφθησαν κύριε Υπουργέ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Είναι υπάλληλοι του Υπουργείου και δουλεύουν από το 1981.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Υπουργέ, άλλο αν το διαρθρώνετε τώρα. Αυτά που είπατε τώρα είναι ότι προσελήφθησαν αυτοί οι υπάλληλοι γεωπόνοι και γεωτεχνικοί. Κοιτάξτε την πρωτολογία σας. Αν δεν εξεφράσθητε καλά δεν φταίω εγώ, το δέχομαι. Αλλά αυτό που είπατε — υπάρχουν και τα Πρακτικά — είναι ότι προσελήφθησαν επί των ημερών σας, αυτοί οι γεωπόνοι και οι γεωτεχνικοί για να καθορίσουν το κόστος. Και αφού αυτοί κάθισαν 3,5 χρόνια και πληρώνονται, καθόρισαν το κόστος από ένα χρόνο. Δεν δγαίνονται όμως έτσι οι απαντήσεις και τα συμπεράσματα. Έπρεπε στο τέλος της 4ετίας να έχετε έτοιμο το κόστος παραγωγής. Τώρα, μας λέτε ότι θα το έχετε έτοιμο την άλλη τετραετία. Αυτό είναι θέμα του Ελληνικού Λαού, αν θα σας επιτρέψει για την άλλη τετραετία να μπορέσετε να συμπληρώσετε τη διαδικασία αυτή για το καθορισμό του κόστους.

Αναφέρατε διάφορα προϊόντα, κύριε Υπουργέ, και δεν αναφέρατε καθόλου το παρτοκάλι και φυσικό ήτο να μη το αναφέρετε. Γιατί τι να αναφέρετε εκεί; Σας ανέφερα και στην πρωτολογία μου, οι τεχνονομάτες σας — και σας είπα και τότε είναι ένας νέος όρος αυτός — είχαν ανεβάσει το κόστος των παρτοκαλιών μέρλην στην Άρτα, σε 16,20 δραχμές το 1980. Ποιά είναι το κόστος τώρα, με τον πληθωρισμό των 3,5 ετών 91,8% επί κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ; Καθορίστε τον. Γιατί δεν τον καθορίζετε; Αυτοί οι ειδήμονες του Υπουργείου Γεωργίας επί 3,5 χρόνια δεν μπόρεσαν να καθορίσουν το κόστος παραγωγής για το παρτοκάλι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν καθορίζει το Υπουργείο Γεωργίας το κόστος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Πάρτε όποιον θέλετε. Ο Πρωθυπουργός είχε πει θα το καθορίσει. Θα καθορίσουν το κόστος οι υπάλληλοι του Υπουργείου Γεωργίας σε συνεργασία με υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών. Ποιος θα το καθορίσει, ο Ελληνικός Λαός; Οι υπηρεσίες δεν θα το καθορίσουν;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Με το έτσι θέλω;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Τα 3,5 χρόνια δεν είναι αρκετά;

Για το θέμα των εξαγωγών που είπατε, κύριε Υπουργέ, προς τις χώρες της ΕΟΚ και προς τις χώρες των διμερών συμβάσεων, τις κομμουνιστικές ανατολικές χώρες, πρέπει να έχετε υπόψη σας — και το έχετε — ότι οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΟΚ, ενώ προτού μπούμε στην ΕΟΚ ήταν 3%, ήδη το 1984 — γιατί για το 1985 δεν υπάρχουν στοιχεία — έχουν αυξηθεί σε 31%. Και αντιστοίχως οι εξαγωγές, που γινόταν προς τις χώρες των διμερών συμβάσεων, τις ανατολικές κομμουνιστικές, από 62% που ήταν, έχουν κατέβει σε 31%. Αυτό είναι το όφελος απ' την ΕΟΚ και εκεί είναι η δική σας κακή πολιτική, κύριε Υπουργέ, που δεν καταφέρατε, παρά τα πλεονεκτήματα που έχουμε από την ΕΟΚ να αυξήσετε τις εξαγωγές προς άλλες χώρες είτε προς τις χώρες της ΕΟΚ, είτε προς τρίτες χώρες, είτε προς τις χώρες των διμερών συμβάσεων.

Αναφέρατε, επίσης, κύριε Υπουργέ, ότι βελτιώθηκε το αγροτικό εισόδημα. Γιατί δε θγαίνετε μια ρορά στην τηλεόραση ο ίδιος —θα μας κάνει πολύ καλό αυτό— και να υποστηρίξετε ότι βελτιώθηκε το αγροτικό εισόδημα; Να σας ακούσουν όλοι οι παραγωγοί και όλοι οι αγρότες και της Νέας Δημοκρατίας, φυσικά και του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ, για να καταλάβουν αν πράγματι βελτιώθηκε το αγροτικό εισόδημα.

Αναφερθήκατε, επίσης, στην πρωτολογία σας στο θέμα της αναδιάρθρωσης, ή όπως την λέτε τώρα εσείς, βελτίωση ποικιλίας. Αν θέλετε μου απαντάτε στη δευτερολογία σας στο εξής ερώτημα: Προ των εκλογών του 1981 το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ ήταν υπέρ ή κατά των αναδιարθρωσεων; Γιατί θυμάμαι εγώ ότι τότε, όταν τολμούσαμε οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να πούμε κάτι για τις αναδιարθρωσεις, μας αποδοκιμάζανε οι οπαδοί σας, συνεπικουρούμενοι φυσικά από τους Βουλευτές ή υποψήφιους Βουλευτές. Τότε ήσαπτε κατά των αναδιարθρωσεων. Γιατί τώρα αυτή η υπαναχώρηση; Γιατί τώρα και σεις και το ΚΚΕ είσθε υπέρ των αναδιարθρωσεων; Είναι και αυτό τήρηση του συμβολαίου, όπως λέγατε προ των εκλογών; Φυσικά, όχι.

Άλλο ένα θέμα είναι ότι είπατε πως η Νέα ΑΓΡΕΞ, ο κεντρικός φορέας εξαγωγών, έχει προσφέρει έργο. Τι έργο πρόσφερε, κύριε Υπουργέ; Υπάρχουν δημοσιεύματα στον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» του Λατίφη, που πρόσκειται σε σας, που λένε ότι δυσφημίζονται τα Ελληνικά προϊόντα με τον τρόπο, που κάνει τις εξαγωγές ο κεντρικός φορέας των εξαγωγών, ότι χάνουμε πολλά χρήματα και ότι επιβαρύνεται ο ελληνικός κρατικός προϋπολογισμός, λόγω των ζημιών, που έχει ο κεντρικός φορέας εξαγωγών.

Δε θέλω να αναφερθώ στις πολλές-πολλές καταγγελίες, που υπάρχουν στην ΕΟΚ και στους ελέγχους, που έχουν γίνει εδώ. Ο ίδιος ο Λατίφης λέει στον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» ότι επιβαρύνεται ο ελληνικός κρατικός προϋπολογισμός. Και είναι σωστό να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, κύριε Υπουργέ; Είναι σωστό να κάνετε διάκριση των εξαγωγών; Γιατί δεν κάνετε τον κεντρικό φορέα εξαγωγών, όπως τον έχουν στην Ισπανία, όπου τότε θαύματα έχουν πετύχει με τις εξαγωγές; Γιατί δεν τον κάνετε, όπως είναι στα άλλα ελεύθερα δημοκρατικά κράτη, αλλά τον έχετε μ' αυτό τον τρόπο, που δείχνει και τη νοστορία σας την καταναγκαστική;

Και ένα άλλο θέμα και αν θέλετε μου απαντάτε, κύριε Υπουργέ. Κυκλοφορούν στην Άρτα και σε άλλες αγροτικές περιοχές διάφορα. Λέγεται π.χ. ότι τις επιδοτήσεις για τα αγροτικά προϊόντα, που παίρνουμε από την ΕΟΚ και τα χρήματα για την κατασκευή των διαφόρων έργων, που όπως είπατε και σεις ανέρχονται στο 50%, είμαστε υποχρεωμένοι να τα επιστρέψουμε. Είναι ακριβές αυτό, ή όχι, κύριε Υπουργέ; Στελέχη του ΠΑΣΟΚ λένε στην επαρχία και στην Άρτα, που σίγουρα μπορώ να ξέρω, ότι τις επιδοτήσεις που παίρνουμε από την ΕΟΚ και τα χρήματα για την κατασκευή των διαφόρων έργων είμαστε υποχρεωμένοι να τα επιστρέψουμε. Θα ήθελα μια απάντηση σ' αυτό.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να έχω μια απάντησή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Στη δευτερολογία του θα σας απαντήσει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Υπουργέ, δώστε τώρα μία απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Όχι, τελείωσε ο χρόνος σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Δε θα απαντήσω εγώ, κύριε Πρόεδρε, την απάντησή του Υπουργού θέλω μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Στη δευτερολογία του.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Γιατί δεν τον αφήνετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Δεν τον επι-

ποδίζω εγώ. Ο χρόνος σας τελείωσε και εγώ θέλω να καθίσετε για να προχωρήσουμε και να τελειώσουμε. Από και πέρα είναι δικαίωμα του Υπουργού, αν θα σας απαντήσει τώρα ή στο τέλος.

Ο κ. Αλλαμανής έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΛΑΜΑΝΗΣ. Θα μεταφέρω τη συζήτηση σε ένα θέμα θα έλεγα παρθένο. Πρόκειται περί του ΟΓΑ. Η Κυβέρνηση αύξησε προεκλογικά τη μηνιαία εγγραμμική σύνταξη από 5.000 σε 7.500. Προηγούμενος, επί Νέας Δημοκρατίας οι αγρότες έπαιρναν τον μήνα 3.500. Ήλθε ένας χωρικός στο γραφείο μου και του είπα «με γεια σας πήρατε αύξηση της αγροτικής σύνταξης 50%. «Με 3.500, κύριε Αλλαμανή» —μου είπε— «έπαιρνα τον καιρό της Νέας Δημοκρατίας ένα δοχείο λάδι και μου περίσσευαν και λίγες δραχμές. Οι 7.000 δε μου φτάνουν. Οι 7.500 δρχ. ούτε για ένα δοχείο λάδι». Αυτή είναι η εκκινική αύξηση του ΠΑΣΟΚ των αγροτικών συντάξεων. Πού είναι όμως η πραγματική; Αυτή που υπόσχεται η Νέα Δημοκρατία, 10.000 δρχ. το μήνα. Και να ξέρετε ότι ό,τι λέει η Νέα Δημοκρατία το λέει μόνον όταν είναι σίγουρη ότι θα το εκπληρώσει, όχι όπως πριν το 1981 με τις απατηλές άφθονες υποσχέσεις του ΠΑΣΟΚ.

Ακόμα η Νέα Δημοκρατία θα ασφαλίσει τους νέους αγρότες από 18 χρόνων και πάνω. Σεις τους ξεχάσατε. Εμείς τους θυμηθήκαμε. Μ' ένα χιλιάριο το μήνα είναι ασφαλισμένο το αγροτόπαιδο. Αν περίμενε από σας θα έπρεπε να περάσει και αυτός ο αιώνας!

Δεν κατάλαβα εξ άλλου τη φιλοσοφία του κ. Σημίτη. Δικαιολογήθηκε γιατί 4 χρόνια δεν ήταν αρκετά για να καθοριστεί το κόστος κάθε αγροτικού προϊόντος. Παρά ταύτα, επιμένει ότι δίνει τιμή που καλύπτει το κόστος, το μη γνωστό κόστος, και το κέρδος. Αυτό είναι περίεργο. Αλλά εγώ θα ήμουν έτοιμος να δεχθώ τις τεχνικές δυσχέρειες, ώστε μέσα σε μια 4ετία να μη βρεθεί το κόστος κάθε προϊόντος. Αλλά αντί να απολογηθεί ο κ. Σημίτης, επιτίθεται κατά της Νέας Δημοκρατίας, γιατί δεν βρήκε εκείνη το κόστος. Αλλά εσείς 4 χρόνια απερίσπαστοι δεν το βρήκατε και κατηγορείτε εμάς ότι δεν το βρήκαμε; Δεν είναι καθόλου κομψό αυτό. Είναι θέατρο του παραλόγου.

Και έρχομαι σε ένα άλλο μεγάλο θέμα, το οποίο θίξατε, κύριε Υπουργέ, και το οποίο εμείς αναπτύξαμε σε προηγούμενη επερώτηση. Πρόκειται για την αναδιάρθρωση της αγροτικής οικονομίας. Επιμένετε ότι είναι φάντασμα το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας. Κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, τόσο μειωμένη είναι η όρασή σας; Ήλθαν επί υπουργίας Αθ. Κανελλόπουλου από κάθε διεύθυνση γεωργίας ένας τόμος ολόκληρος με τα προϊόντα της περιοχής, με τις προτάσεις και υποδείξεις για όσα χρειάζονται για να γίνει το πρόγραμμα αναδιάρθρωσεως. Είναι δυνατόν να εξαφανισθούν; Ποιοί τα έκλεψαν; Οι πρασινοφρουροί τα εξαφάνισαν; Εμείς δεν είπαμε ότι ανέκρινε η ΕΟΚ το πρόγραμμά μας. Δεν υπήρξε χρόνος. Βάλλατε κατά ανυπαρκτού αντιπάλου. Κινητήστε σαν Δον Κιχώτες υποτιθέμενον εχθρό. Δεν είπαμε τέτοιο πράγμα.

Εμείς τι είπαμε; Βάσει προτάσεων των διευθύνσεων γεωργίας έγινε ένα σχέδιο προγράμματος που υπεβλήθη στην ΕΟΚ. Βάσει αυτού εξεδόθη η υπέλιδος απόφαση της Κυβερνητικής Οικονομικής Επιτροπής για έγκριση των 27 δις. Βεβαίως δεν μπορούσε αυτό να είναι πρόγραμμα. Το πρόγραμμα υπήρξε και τα 27 δις ενεκρίθηκαν ως επαρκή δια την δαπάνη του προγράμματος και εστάλησαν στην ΕΟΚ. Εσείς σνομπάρετε ότι βρήκατε δικό μας εντός ή εκτός της Ελλάδας. Το εγκαταλείπατε. Θέλετε τώρα να μιλήσω για μεσογειακά προγράμματα; Η Νέα Δημοκρατία υπέβαλε στην ΕΟΚ υπόμνημα. Το εγκαταλείπατε και το εξαφάνισατε, μηνύμιο που η ΕΟΚ το ξόχνατε. Αλλάξατε τις λέξεις, εγκαταλείπατε χρήσιμα ερείσματα για την πολιτική της ΕΟΚ. Γιατί; Γιατί σνομπάρετε την Νέα Δημοκρατία, γιατί δεν θέλετε της Νέας Δημοκρατίας χρήσιμες ενέργειες που οδηγούσαν σε λύσεις να τις χρησιμοποιήσετε.

Ήθελα, κύριε Υπουργέ, γεμάτος αγωνία και θα ήθελα να πω και περηφάνια να σας ακούσω σε λίγο να μας πείτε τι το ελπιδοφόρο έγινε με τα μεσογειακά προγράμματα. Κερδίσαμε, χάσαμε; Τα οράματά σας πως πήγαν στα μεσογειακά προγράμματα; εξεπληρώθηκαν; Εμείς οι απλοί άνθρωποι που διαβάζουμε τις εφημερίδες και ενίοτε το περιοδικό της ΕΟΚ λένε ότι η Γαλλία είπε ότι δεν ενδιαφέρεται για το ΜΟΠ. Η Ιταλία μισοενδιαφέρεται και μέινετε ατυχώς μόνοι σας. Πείτε μας ότι νικήσατε να σας χειροκροτήσουμε. Πείτε ότι στον Τόπο αυτό προσφέριε υπηρεσία φεύγοντας από το Υπουργείο αυτό. Η υπόθεση των μεσογειακών προγραμμάτων δεν είναι προσφορά εις την αγροτική οικονομία είναι εις την εθνική οικονομία και περιμένει: σήμερα να μας πείτε φρέσκα πράγματα εδώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία την ολιγομελή έτσι, να πείτε υπεύθυνα ότι κερδίσαμε την μάχη ή ελπίζουμε στο μέλλον κάτι περισσότερο.

Μην κρατάτε στο σκοτάδι μια εθνική υπόθεση την οποία οι Βουλευτές δικαιούνται από τα υπεύθυνα χείλη τα δικά σας να ακούσουν. Διότι σεις προσωπικώς δώσατε την μάχη. Σεις χειρίζεστε το θέμα, είστε ο μόνος αρμόδιος να μας πείτε ποια είναι τα αποτελέσματα της μάχης που δώσατε στις Βρυξέλλες.

Κύριε Υπουργέ, όταν για παράδειγμα (πολιτική αναδιάρθρωση) έχετε 100 ποικιλίες περίπου ροδάκινα και εκ των οποίων οι περί τις 10 ζητούνται, τί κάνετε για να φύγουν οι 90 άχρηστες, για να μην πληρώνονται είτε δικά σας, είτε της ΕΟΚ χρήματα;

Αναφέρω ακόμη στον καπνό. Αγνοείτε, κύριε Υπουργέ, ότι έχουμε παραγωγή καπνών εσωτερικής κατανάλωσης περίπου διπλάσιο απ' αυτό που καπνίζουν οι Έλληνες; Γνωρίζετε ότι η Πολιτεία, η σημερινή Κυβέρνηση και η παρελθούσα Κυβέρνηση ενδιαφέρουν με τις τιμές στόχου αυτή την υπερπαραγωγή καπνών εσωτερικής κατανάλωσης που δεν εξάγονται; Ξέρετε που πάνε αυτά τα καπνά; Στην ΑΓΡΕΕ φυσικά στην ουσία στη ΣΕΚΕ. Επιβραβεύεται η αποθήκευση με συντήρηση, με έξοδα επεξεργασίας με φθαρά με τόκους κ.λ.π. και όταν είναι έτοιμα και εμπορεύσιμα τα βγάζει στην δημοπρασία. Δεν εξάγει καπνά κ.λ.π. η ΑΓΡΕΕ; Κάνετε λάθος, κύριε Υπουργέ. Οι Έλληνες εξαγωγείς τα αγοράζουν από την ΑΓΡΕΕ και τα επανεξάγουν. Πού να δρει η ΑΓΡΕΕ τον καπνοβιομήχανο Αμερικανό, Γερμανό κ. λ.π. Σου κάνει τη χάρη και αγνοεί την ΑΓΡΕΕ. Και αγοράζουν τα καπνά οι Έλληνες εξαγωγείς. Σε ποια τιμή νομίζετε. Στο κόστος που προστίθεται στην τιμή που πληρώνει στον αγρότη μετά 3 χρόνια. Στο 1/3 της τιμής του κόστους πωλούνται αυτά. Και επωλήθη ερέτος μόνο το 50% της παραγωγής σε εμπόρους. Γιατί; Γιατί περιμένουν την ΑΓΡΕΕ να τα πάρουν από κει στο 1/3 της τιμής. Αυτή είναι η υπηρεσία την οποία προσφέρει η ΑΓΡΕΕ.

Άραγε, δεν ξέρατε ότι υπάρχουν πικουλίες καπνών που ανήκουν στην «ιστορία» για την οποία δεν ενδιαφέρονται οι ξένοι καπνοβιομήχανοι; Στην πατρίδα μου υπάρχει μία πικουλία που λέγεται τήνα. Είναι μία ομάδα χωριών που παράγει αυτά τα καπνά. Ήταν περιζήτητη στο παρελθόν και πανάκριβα. Από πέτσι ουδείς εξαγωγείς πρόσέρεται να τα αγοράσει. Φυσικά θα τα πάρει η ΑΓΡΕΕ. Αλλά θα τα πουλήσει στο 1/4 ίσως της τιμής του κόστους δηλαδή που εδάρυνε την ΑΓΡΕΕ με την τιμή αγοράς των καπνών και όλα τα συμπαράμαρτοντα.

Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά λυπούμαι που σ' αυτές τις τελευταίες συνεδριάσεις της Βουλής, ο έλεγχος γίνεται εναντίον του Υπουργείου σας.

Με πολύ λύπη διαπιστώνω ότι αποτύχατε στην Υπουργική σας θητεία και ότι είχατε στη διάθεσή σας 4 χρόνια. Ασχλήσατε μία εξουσία αυταρχική. Ουδείς τολμούσε να σας φέρει αντίρρηση. Πλειοψηφία της Βουλής, σας παρακολουθούσε σε όλα τα νομοσχέδια, ακόμα και στο καλεκτιβιστικό αγροικό νομοσχέδιο.

Επείστη η ώρα, ημείς οι μελλοθάνατοι να τεθούμε υπό την κρίση του κυρίαρχου Ελληνικού Λαού. Ο Λαός θα σας κρί-

νει αμείλιτα και θα σας καταδικάσει ανελέητα. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Παπαευθυμίου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Υπουργός της Γεωργίας στην αρχή της ομιλίας του, μας κατηγόρησε ότι δεν μιλήσαμε επί της επερωτήσεως, αλλά σε προεκλογική συγκέντρωση. Η διαφορά της Νέας Δημοκρατίας και των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τον κύριο Υπουργό, βάσει των αντιλήψεων τις οποίες εξέφρασε, είναι ότι εμείς, είτε δρισκόμαστε ενώπιον προεκλογικής συγκέντρωσης, είτε στην Αίθουσα αυτή, τελέμαστε την αλήθεια και ουδέποτε εκστομίζουμε μεγαλοστομίες, ούτε δίνουμε απραγματοποίητες υποσχέσεις. Ας έχει ο κ. Υπουργός μεγαλύτερο σεβασμό στις προεκλογικές συγκεντρώσεις. Διότι από τις προεκλογικές συγκεντρώσεις ο κυρίαρχος Ελληνικός Λαός στέλνει τους εκπροσώπους που στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Και εκπρόσωποί του είμαστε, όταν ομιλούμε εδώ. Ομιλούμε για να μας ακούει ο κ. Υπουργός, αλλά να μας ακούει προπαντός και ο κυρίαρχος Ελληνικός Λαός, ο οποίος θα κρίνει τελικά και μάλιστα πολύ σύντομα, στις 2 Ιουνίου.

Επεχείρησε ο κ. Υπουργός να μας πείσει με σειρά τκέψεων, συλλογισμών και με αναφορά στο παρελθόν, στις ημέρες της Νέας Δημοκρατίας, και με νόμους και άλλα στοιχεία, ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ κατάφερε σε 4 χρόνια περίπου που κυβερνά τον Τόπο, οι παραγωγοί, οι αγρότες να υπερκαλύπτουν το κόστος παραγωγής και να εισπράττουν και ένα λογικό κέρδος.

Ανεφέρθη σε διάφορες επιτροπές που από το 1978 είχε κατάρτισει το Υπουργείο Γεωργίας επί Νέας Δημοκρατίας, για να μελετήσουν τα στοιχεία του κόστους παραγωγής. Και μας είπε ότι απέτυχαν, είτε διότι δεν έλαβαν μέτρα τα οποία έπρεπε να λάβουν, είτε διότι δεν προσελήφθη επαρκές ειδικό προσωπικό, είτε —το επεκατέστη και αυτό— διότι αδιαφορούσαν για τους αγρότες γενικά.

Επιστρέφουμε αυτή την ύβρη, διότι μόνο ύβρις μπορεί να θεωρηθεί όταν εκστομίζεται εναντίον της Νέας Δημοκρατίας, η οποία με έργα και όχι με λόγια έδειξε και θα δείξει ασφαλώς και στο μέλλον ως Κυβέρνηση το ενδιαφέρον της, την αγάπη της και τη στοργή για τους Έλληνες αγρότες.

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Υπουργός είπε τελικά ότι ανέθεσε το θέμα της μελέτης των στοιχείων του κόστους παραγωγής στη Διεύθυνση Πληροφόρησης του Υπουργείου Γεωργίας, στην οποία, όπως είπε, απασχολούνται δεκάδες ειδημόνων, γεωπόνων, οικονομολόγων, αν αντελήφθη καλώς, συμβούλων, πρακτισμοσυμβούλων, των ουκ έστιν αριθμός. Πράγματι, έτσι είναι, αφού το λέει ο κ. Υπουργός, αλλά ο ίδιος είπε ότι μόλις κατά το 1983 πέτυχε αυτή η πολυμελής και πολυδάπανη αντιπροσθητήτως επιτροπή να δώσει στοιχεία, τα οποία βεβαίως δεν είναι σταθερά, διότι σταθερά στοιχεία, όπως είπε, θα έχουμε μετά μίαν άλλη τριετία, εκτός αν, όπως είναι σήνηδες στο ΠΑΣΟΚ και στον αρχηγό του, έχουμε και εδώ στεροχρονισμό και από την επόμενη τριετία πάμε στη μεθεπόμενη κ.ο.κ.

Βάσει των στοιχείων τα οποία κατέφερε να συλλέξει η επιτροπή αυτή, κατά την άποψη του κ. Υπουργού, οι τιμές τις οποίες εισπράττουν οι αγρότες υπερκαλύπτουν το κόστος παραγωγής σε μία σειρά προϊόντων. Και ανέφερε το σκληρό σιτάρι, το μαλακό σιτάρι, το κριθάρι, τα ροδάκινα, τα ξερόκοκα. Ας με συγχωρήσει ο κ. Υπουργός, αλλά δε θυμάμαι αν ανέφερε το βαμβάκι. Δε θυμάμαι να το αναφέρατε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Όχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Δεν το αναφέρατε. Είναι όμως ένα προϊόν που είναι το δυσχερότερο σε όλη την ελληνική ύπαιθρο σήμερα. Γιατί το αποσιώπησατε, κύριε Υπουργέ; Οι τιμές που εισπράττουν οι αγρότες από το βαμβάκι υπερκαλύπτουν το κόστος παραγωγής. Και επειδή δεν έχω

δι' αιώμα τριτολογίας, θα απαντήσω εξ υποφοράς. Ενδεχομένως να απαντήσετε ότι υπερκαλύπτεται το κόστος παραγωγής και στο βαμβάκι.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός και αληθές αυτό το οποίο είπε ο κ. Κονταξής, αναφερόμενος σε μία ιστορική φράση του αειμνήστου Γεωργίου Παπανδρέου, τον οποίο βεβαίως εμείς πάντοτε επικαλούμεθα, είτε έλεγε εναντίον μας, είτε έλεγε υπέρ των, προπαντός δε όταν έλεγε σωστές και καυτές αλήθειες. Δυστυχώς, το ΠΑΣΟΚ τον επικαλείται ελάχιστα και όταν το συμφέρει, ξεκρεμούν ακόμη και το πορτραίτο του από τα κομματικά γραφεία και τον παραθέτουν στο «χρονοντούλαπο της ιστορίας».

Είπε ο κ. Κονταξής, μιλώντας προηγουμένως, μισή φράση του Γεωργίου Παπανδρέου. Ας μου επιτρέψει ο κ. Κονταξής και η Βουλή να την ολοκληρώσω. Είχε πει ο αειμνήστος Γεώργιος Παπανδρέου ως Αντιπολίτευση, όταν επεκαλείτο η τότε Κυβέρνηση της ΕΡΕ διάφορους αριθμούς: «Είναι γεγονός ότι στους αριθμούς ευημερούμε».

Κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, είναι πλέον ή δέβαιον ότι το ΠΑΣΟΚ στους αριθμούς ευημερεί και ότι ευημερούν επίσης οι δεκάδες, εκατοντάδες και χιλιάδες σύμβουλοι, πρασινοσύμβουλοι και όλοι αυτοί τους οποίους προσλάβατε για να σας καταρτίσουν τα προγράμματα και να σας βοηθήσουν.

Είναι όμως γεγονός ότι δεν ευημερούν οι Έλληνες αγρότες, για να μη γενικεύσω το θέμα, αλλά ζουν πολύ χειρότερα σήμερα από ό,τι ζούσαν πριν από 3,5 χρόνια που κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο και η αλήθεια δεν μπορεί να ανατραπεί ούτε με αριθμούς, ούτε με στοιχεία. Ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να αντιρκούσω ένα ένα αυτά τα στοιχεία.

Αναφέρθηκε ο κ. Υπουργός στην εισροή εσόδων τα οποία έχουμε από την ΕΟΚ. Επί τέλους δειλά - δειλά πρέπει κάποτε ακούγονται. Είπε βέβαια ότι μπορεί η ΕΟΚ να χρηματοδοτεί έργα εγχειριδωτίσεων την κατασκευή των οποίων... Ευτυχώς δεν είναι στην έδρα ο κ. Στεφανίδης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Εγώ δεν μπορώ να σας επαναφέρω; Αν επεκταθείτε, θα το κάνω και εγώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Πάντως, κύριε Πρόεδρε, περιορίζομαι στον γεωργικό τομέα. Αν γίνουν αυτά τα έργα, κατ' εμέ το κόστος παραγωγής συμπιέζεται. Βέβαια ο κ. Υπουργός είπε ότι μπορεί να παρναμε τα μισά για τις δαπάνες κατασκευής αυτών των έργων, αλλά τα άλλα μισά τελικά τα πληρώνει ο Έλληνας φορολογούμενος.

Υπενθυμίζω στον κ. Υπουργό, ότι οι κυβερνήσεις της επάρατης Δεξιάς, χωρίς να έχουν τις εισροές των δισεκατομμυρίων, που τώρα θα φθάσουν και σε τρισεκατομμύρια από την ΕΟΚ κατάφεραν να κάνουν στην Ελλάδα τεράστια έργα. Η Χώρα μας από το 1950 μέχρι το 1981 έγινε αγνώριστη σε σύγκριση με εκείνη την πρωτόγονη κατάσταση που βρισκόταν.

Ο συνάδελφος και ένας εκ των πρωτάνων σε αυτή την Αίθουσα, ο κ. Αλλαμανής ως Υπουργός Γεωργίας στην Κυβέρνηση Πλαστήρα το 1950-1951, μέσα σε λίγους μήνες κατάφερε και έργα τεράστια να κάνει και απαλλοτριώσεις εκατοντάδων χιλιάδων αν όχι εκατομμυρίων στρεμμάτων κατάρτα να αποδώσει στους Έλληνες ακτήμονες γεωργούς.

Σεις προσκληστικά λέγατε ότι έχετε έτοιμα προγράμματα και ικανά στελέχη εκπαιδευμένα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και ότι μέσα σε 100 μέρες θα λύσετε όλα αυτά τα καυτά προβλήματα. Βλέπω όμως ότι μας παραπέμπεται από τις 100 μέρες στα 3,5 χρόνια και απ' αυτά στα άλλα επόμενα τρία χρόνια.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω γιατί πέρασε η ώρα και είμαι αναγκασμένος να σεβασθώ την κόπωση όλων και να τερματίσω την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Πάντως ο αγώνας μεταφέρεται σε άλλους χώρους και ο χρόνος θα είναι ανεπιδίριστος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ. Κύριε Υπουργέ, αποτύχατε ως Κυβέρνηση και παραπλανήσατε τους Έλληνες αγρότες, όπως και τους μη προνομιούχους Έλληνες. Όμως στις 2 Ιουνίου ο Ελληνικός Λαός και οι Έλληνες αγρότες έχουν ραντεβού, όπως είπα με την ιστορία στις κάλπες και εκεί ξέρουν πώς θα πρέπει να πληρώσουν όσους με γοητίσεις, με μεγαλοστομίες και με απραγματοποιήτες υποσχέσεις κατάφεραν να τους πάρουν την ψήφο τους το 1981. Θα τους τιτίλουν όχι στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, αλλά στην αντιπολίτευση για να διητεύσουν αρκετά χρόνια για να ξεπεράσει αντα καταφέρνουν την πολιτική νηπιακή ηλικία την οποία διακρίνει

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Ελ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Υπουργός παραδέχθηκε σήμερα, ότι ο προσδιορισμός του κόστους παραγωγής των προϊόντων είναι κάτι το πολύ δύσκολο. Επίσης είπε ότι ακόμα και σήμερα, δηλαδή 3,5 χρόνια από τις εκλογές του 1981, καταβάλλεται προσπάθεια γι' αυτό από ειδική ομάδα. Χαιρόμαστε πραγματικά, κύριε Υπουργέ, γι' αυτή τη προσπάθεια. Το ερώτημα, όμως, που εύλογα δημιουργείται είναι πώς, αφού δεν γνωρίζετε, ούτε γνωρίζετε το πραγματικό κόστος των αγροτικών προϊόντων, μιλούσατε πριν από τις εκλογές του 1981 για κόστος συν ένα λογικό περιθώριο κέρδους;

Πώς δηλαδή μπορείς, όταν δεν ξέρεις το κόστος, να προσθέσεις σ' αυτό και το κέρδος; Ιδού το μεγάλο σας ψέμμα. Συνεπώς μην ενκουρίζεστε όταν λέω ότι δεν θα τολμήσετε να επαναλάβετε το σύνθημα αυτό για λογικό κέρδος και στις νέες εκλογές, γιατί θα διακίξει τη μεγάλη εξαπάτηση του Ελληνικού Λαού. Κανένας πλέον δεν σας ευπιστεύεται.

Είπε ο κ. Υπουργός ότι η Κυβέρνηση αξιοποίησε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δυνατότητες που προσφέρονται από πλευράς ΕΟΚ. Δυστυχώς συμβαίνει το αντίθετο, κύριε Υπουργέ. Η δογματική στάση της Κυβέρνησης απέναντι στην ΕΟΚ, η αποδιοργάνωση των Υπουργείων οι εκδιώξεις ικανών και εμπειρών στελεχών, οι ατελείς γνώσεις, οι αδέξιοι χειρισμοί και η μη υποβολή ή η μη υποστήριξη προγραμμάτων συνετέλεσαν, ώστε η Ελληνική οικονομία να στερηθεί από μια πολλών δισεκατομμυρίων δραχμών. Για να αποδείξω τη βασιμότητα του ισχυρισμού μου αυτού θα αναφερθώ σε ορισμένα παραδείγματα. Κατ' αρχάς θα αναφερθώ στις εισπράξεις από την ΕΟΚ στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού 355/77 για τη βελτίωση της υποδομής των γεωργικών βιομηχανιών της Χώρας μας. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία της πρόσφατης έκδοσης του Υπουργείου Γεωργίας «Ελληνική Γεωργία» 1983, σελίδες 115-117, μέχρι τέλους του 1983 είχε εισπραχθεί το μηδαμινό ποσό των 180 εκατ. δραχμών για 15 μόνο έργα, έναντι 182 έργων που εγκρίθηκαν κατά τη 2ετία 1981-82 και για τα οποία η Κοινοτική ενίσχυση είναι της τάξεως των 2.500 εκατομμυρίων δραχμών. Δηλαδή εισπράχθηκε μόλις το 7% της παραπάνω ενίσχυσης. Συνεπώς μην ενκουρίζεστε, όταν σας λέω ότι η απορροφητικότητα είναι πολύ χαμηλή.

Για την καθυστέρηση που παρατηρείται υπεύθυνη είναι η ΚΥΔΕΠ, που η διοίκησή της δεν μπόρεσε να εισπράξει ούτε δραχμή από το FEOGA για τις 191 σιταποθήκες που έχουν εγκριθεί να κατασκευασθούν. Η διοίκηση της ΚΥΔΕΠ δεν κατόρθωσε όχι μόνο να κατασκευάσει τα εγκριθέντα έργα και να πραγματοποιήσει τα προγράμματά της, που τόσο ανάγκη έχουν οι γεωργοί μας για την αποθήκευση των σιτηρών τους, αλλά και όσες αποθήκες κατασκεύασε δεν κατόρθωσε να συγκεντρώσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καταβολής των κοινοτικών ενισχύσεων, που για τα έργα της φθάνουν σε 2,8 δις δραχμές περίπου. Μία καλύτερη οργάνωση επαμένως σε σχέση με την παρακολούθηση κατασκευής των έργων και την αντιμετώπιση των προβλημάτων των φορέων τους, και κυρίως μια μεγαλύτερη δραστηριοποίηση της ΚΥΔΕΠ θα επέτρεπε την εισπράξη από την Κοινότητα σημαντικών ποσών.

Άλλο παράδειγμα αποτελεί ο Κανονισμός 1976/82 της ΕΟΚ, που αποβλέπει στην επιτάχυνση της γεωργικής ανάπτυ-

ξής σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος. Ειδικότερα απο-
βλέπει στη βελτίωση της αγροτικής υποδομής, την άρδευση,
την εγγειοβελτίωση, την ανάπτυξη της εκτροφής βοοειδών,
προβάτων και αιγών, τη βελτίωση των εξοπλισμών για τη
γεωργική εκπαίδευση, καθώς και τη δασική βελτίωση. Δυσ-
τυχώς ο Κανονισμός αυτός δεν αξιοποιείται όπως πρέπει από
την Κυβέρνηση. Ενώ πέρασε τόσοσ καιρός από την εφαρμογή
του εισπράξαμε περίπου 3 δις δραχμές, από τα 16,2 που
προβλεπεται να είναι η ενίσχυση για την δετία, ήτοι βαθμός
απορροφήσεως 17% περίπου. Σημειώνεται ότι για τα βασικά
έργα υποδομής η απορρόφηση είναι μηδαμινή σε βαθμό που
προβληματίζει ακόμη και την ΕΟΚ, αν θα εφαρμοσθεί τελι-
κά στο σύνολό του ο Κανονισμός αυτός στην Ελλάδα.

Τα στοιχεία αυτά τα ανέφερα και όταν ήμουν εισηγητής
στον Προϋπολογισμό. Επικαλούμαι ξανά τα στοιχεία αυτά
σήμερα για να αποδείξω πέραν των άλλων και τη χαμηλή
απορροφητικότητα των κονδυλίων από την ΕΟΚ την περίοδο
διακυβερνήσεως της Χώρας από το ΠΑΣΟΚ.

Άλλο παράδειγμα αποτελεί η οδηγία 75/268 ΕΟΚ που
αναφέρεται στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Από τα
είσοδη στοιχεία της ΕΟΚ διαπιστώνεται, ότι για το 1983
η Ιρλανδία με μικρότερο γεωργικό πληθυσμό εισέπραξε από
την ΕΟΚ 27,7 εκατομμύρια ECU, ενώ η Ελλάδα 13,3 εκα-
τομμύρια ECU, δηλαδή κάτω από το μισό της Ιρλανδίας.

Αντί, κύριε Υπουργέ, να εξαντλήσετε τα προβλεπόμενα
ανώτατα όρια ενισχύσεων, ώστε να αυξηθούν οι εισπράξεις
από την ΕΟΚ, το μόνο που καταφέρατε είναι να αποκλείσετε
τους γεωργούς, που συμπλήρωσαν το 65 έτος της ηλικίας
τους, από το δικαίωμα λήψεως της ετήσιας εξισωτικής απο-
ζημιώσεως. Επισημαίνεται το γεγονός ότι ο αποκλεισμός αυ-
τός γίνεται για πρώτη φορά επί διακυβερνήσεως της Χώρας
από το Π.Α.Σ.Ο.Κ., αφού επί Νέας Δημοκρατίας, την απο-
ζημίωση αυτή έπαιρναν και οι γεωργοί που είχαν συμπληρώ-
σει το 65ο έτος της ηλικίας τους.

Τα παραπάνω παραδείγματα, δεν είναι πα μοναδικά. Υ-
πάρχουν και πολλά άλλα, που όλα μαζί φανερώνουν τη μειω-
μένη κυβερνητική φροντίδα, αφενός μεν για την έγκαιρη εί-
σπραξη κοινοτικών ενισχύσεων, που έχουν εγκριθεί και οι
οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις κινδυνεύουν να χαθούν και
αφετέρου για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν
οι διάφορες οδηγίες και οι κανονισμοί της Ε.Ο.Κ., που αφο-
ρούν τη βελτίωση της διάρθρωσης της γεωργικής παραγω-
γής και της υποδομής της γενικότερα, κάτι που συνδέεται
στενά με το μέλλον της Ελληνικής γεωργίας.

Και έρχομαι τώρα, κύριε Υπουργέ, στο θέμα των πορτοκα-
λιών, που αποτελούν την μονοκαλλιέργεια στο Νομό Άρτας
και εξαρτάται βασικά και η οικονομία του τόπου.

Τι κάνετε, κύριε Υπουργέ, για τους πορτοκαλοπαραγωγούς;
Το μόνο που πετύχατε είναι να τους κάνετε φτωχότερους.

Ειδικότερα για την περίοδο 1984—1985, η κατάσταση εί-
ναι λίαν απελπιστική στο Νομό της Άρτας.

Η πορτοκαλοπαραγωγή, ανήλθε σε 230.000 τόννους, δηλα-
δή 130.000 τόννοι μέρλι και 100.000 τόννοι κοινά. Από
την ποσότητα αυτή, των 130.000 τόννων, ποικιλίας μέλι-
ν διατέθηκαν μόνο 30.000 τόννοι, η δε υπόλοιπη ποσότητα κα-
ταστράφηκε.

Σχετικά με την καταστροφείσα ποσότητα, επαναλαμβάνω
ένα μέρος θα αποζημιωθεί από τον Ο.Γ.Α., ενώ για το άλλο
μέρος δεν υπάρχει τίποτα το θετικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Η ε-
περώτηση δεν είναι για τα πορτοκάλια.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Αυτά που είπα
έχουν σχέση με το αγροτικό εισόδημα. Και αφού το αγροτικό
εισόδημα είναι στοιχείο της συζητούμενης επερωτήσεως, νο-
μίζω ότι αυτό που είπατε δεν ευσταδεί.

Αναγκάσθηκα, κύριε Υπουργέ, να διακόψω την προσλογ-
γή μου περιοδεία, για να έλθω στη Βουλή να συζητήσω αυτό
το θέμα και, δυστυχώς, στην πρωτολογία σας δεν δώσατε
καμία απάντηση. Φαίνεται, ότι δεν σας ενδιαφέρουν τα πορ-
τοκάλια του Νομού της Άρτας.

Αλλά αν δεν σας ενδιαφέρουν τα πορτοκάλια, αν δεν σας
ενδιαφέρουν οι πορτοκαλοπαραγωγοί, τότε βγείτε στην τηλε-
όραση και πείτε ότι «εμείς δεν ενδιαφερόμαστε για τους πορ-
τοκαλοπαραγωγούς του Νομού της Άρτας». Δυστυχώς δεν
θα το κάνετε γιατί πλησιάζουν και οι εκλογές.

Επανέρχομαι στο θέμα της καταστροφείσας ποσότητας.
Όταν επισκευδήκαμε τον κ. Μωραΐτη, μετά το μεγάλο
συλλαλητήριο, στο Υπουργείο Γεωργίας, μας είπε ότι αυτό
είναι θέμα της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων.

Και σας ερωτώ: Τι έγινε; Πήρε απόφαση η Επιτροπή Τι-
μών και Εισοδημάτων; Θα δοθεί τελικά η οικονομική ενί-
σχυση στους παραγωγούς;

Θα ήθελα, όμως, να επιστημάνω ότι και οι εκτιμήσεις του
Ο.Γ.Α. ήταν εσφαλμένες, τόσο ως προς την ποσότητα, όσο
και ως προς το μέγεθος της ζημιάς.

Σχετικά με το τελευταίο, ενώ η ζημιά είναι ολοκληρωτι-
κή, οι εκτιμήσεις των ζημιών από τον Ο.Γ.Α. αναφέρονται σε
ποσοστά από 5% έως 35%, πράγμα που είναι εντελώς απα-
ράδεκτο, γιατί η ζημιά είναι ολοκληρωτική, δηλαδή από 80%
μέχρι 100%.

Παρακαλώ και πάλι, σ' αυτό το θέμα να δώσετε την ανά-
λογη προσοχή, ώστε να πάρουν οι αγρότες τα χρήματα που
πρέπει να πάρουν. Πραγματικά ο λαός της Άρτας είναι α-
νάστατος.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, επειδή βλέπω ότι και ο
χρόνος μου τελειώνει, θα ήθελα να ξανατονίσω, ότι επί Π.Α.
Σ.Ο.Κ. μειώθηκε το επίπεδο ευμερείας του Ελληνικού Λαού.
Γι' αυτό, είναι πέρα για πέρα βέβαιο, είναι πέρα για πέρα
σίγουρο, ότι ο Ελληνικός Λαός θα καταψηφίσει το Π.Α.Σ.Ο.
Κ., στις προσεχείς εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Βεζδρε-
βάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ-
θησα με προσοχή την ομιλία του κ. Υπουργού. Ο κ. Υπουργός
προσπάθησε με ιδιαίτερη προσοχή να αποδείξει ότι το Π.Α.
Σ.Ο.Κ. ετήρησε τις προεκλογικές του υποσχέσεις. Έκανε ρι-
λότιμες προσπάθειες, γιατί εδώ είναι και η αχίλλειος πτέρ-
να της όλης υποθέσεως. Διότι εάν ο κ. Υπουργός θέλησε να
έρει άλλα επιχειρήματα —και ανεφέρθη σε ορισμένα τα οποία
θεωρώ ανάξια λόγου να τα επαναλάβω— γιατί οι αγρότες
εγκατέλειψαν εμάς και ψήφισαν το ΠΑΣΟΚ, μην ψήγνυτε,
κύριε Υπουργέ, σε κανένα άλλο τομέα. Αναζητήστε μόνο τις
υποσχέσεις σας. Δεν θα λησμονήσω ποτέ όταν περιόδουσα στα
χωριά της περιφέρειάς μου ως υποψήφιος βουλευτής το 1981
την φράση των φίλων μας που μας έλεγαν: «Ναι θα ακλου-
θήσουμε την αλλαγή, γιατί τάξει χίλια, δέκα δε θα κάνει». Το
μόνο, λοιπόν, επιχείρημα που σας έδωσε τη δύναμη να πέ-
ρετε την αγροτική τάξη μαζί σας ήταν αυτό, οι χιλιάδες
υποσχέσεις σας.

Ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, σας λέγω μη αναζητείτε πουθενά
αλλού κανένα άλλο λόγο. Προσπαθήσατε, λοιπόν, γιατί αυτή
είναι η αχίλλειος πτέρνα, επαναλαμβάνω, να ανασκευάσετε
τα όσα είπαμε και να πείτε ότι υλοποιήσατε τις υποσχέσεις
σας. Καμία από τις υποσχέσεις σας, κύριε Υπουργέ, δεν
υλοποιήθηκε. Και αν θέλετε —γιατί στην Αίθουσα αυτή υπήρ-
ξα πάντοτε ειλικρινής— δεν θα μας στενοχωρούσε αν τις υ-
λοποιούσατε, γιατί σκοπός και στόχος —και αν θέλετε και
της παρουσίας μας εδώ σκοπός— είναι το πώς θα φανούμε
χρήσιμοι στο Λαό και όχι το πώς θα ωφεληθούμε πολιτικά.

Μακάρι να είχατε επιτύχει, κύριε Υπουργέ, τότε θα σας
χειροκροτούσαμε. Ο Προεδρεύων με έχει ακούσει πολλές φο-
ρές στην Αίθουσα αυτή να λέγω και μπράβο εκεί που πρέπει.
Επομένως, δεν θα άλλαζε σε τίποτα από τον χαρακτήρα μου
να σας πω το ίδιο και αυτή την ώρα.

Μεγάλο μέρος της αμιλίας σας, κύριε Υπουργέ, το κα-
ταναλώσατε στο να λέτε τι κάναμε εμείς. Ειλικρινά 3,5
χρόνια τώρα δεν συνασπασθήκατε ότι είσατε Κυβέρνηση;
Ενεργείτε ακόμη σαν Αντιπολίτευση, αντιπολιτευόσθε την
Αντιπολίτευση;

Για ό,τι εκάναμε εμείς εδώσαμε λόγο και την 18η Οκτωβρίου 1981. Ο Ελληνικός Λαός μας είπε να περάσουμε στα έδρανα της Αντιπολιτεύσεως και περάσαμε στη θέση αυτή που μας κατέταξε ο Λαός. Δεν έχετε λόγους πια να αναφέρεστε σε μας, αλλά εμείς έχουμε λόγους να αναφερόμεθα σε σας. Γι' αυτό και σας κρίνουμε για την πολιτική των 3,5 ετών. Και έχουμε αυτό το δικαίωμα, γιατί πλέον έχετε παρελθόν. Είναι το παρελθόν που δημιουργήσατε τα 3,5 χρόνια που κυβερνάτε αυτό τον Τόπο.

Κάνετε μία αποστροφή, κύριε Υπουργέ, στο θέμα των Νομαρχών. Επιθυμώ να μιλάτε στα σπίτι του κρεμασμένου για σχοινί. Δεν υπήρχε ποτέ στην Ελληνική Ιστορία τέτοια κακοδιοίκηση σαν αυτή που επέβαλαν οι Νομάρχες στον Τόπο μας τα 3,5 χρόνια που τους έχετε κομματικούς εγκατεσθού. Εάν θα ήθελα να αναφέρω παραδείγματα από τη δική μου περιφέρεια δεν θα μου έφθαναν ώρες πολλές.

Προ τίνος έγινε καταγγελία η οποία πρέπει να σας πω, κύριε Υπουργέ, εξήντα και συναδέλφους της άλλης πλευράς όταν βρεθήκαμε εκτός Αιθούσης. Και στην υποψία τους μήπως δεν είναι έτσι αναγκάστηκα να βγάλω δεκάδες φωτοαντίγραφα κυρωμένα για να τα έχουν μαζί τους και να έχουν αποδείξεις αυτών των οποίων είπα από αυτή τη θέση.

Κατά την πρωτολογία μας, κύριε Υπουργέ, διατυπώσαμε ένα ισχυρισμό ότι παραπλανήσατε τον Ελληνικό Λαό όταν λέγατε ότι θα δώσετε τιμές τέτοιες που θα καλυπτουν το κόστος παραγωγής και θα αφήνουν και ένα λογικό κέρδος. Το είπαμε, το επαναλαμβάνουμε και θα το ξαναλέμε γιατί το υποσχθήκατε και προεκλογικά, αλλά το επαναλάβατε και μετεκλογικά δια των επισήμων χειλέων του Πρωθυπουργού της Χώρας.

Στα 3,5 χρόνια δεν μπορούσατε να συντάξετε το κοστολόγιο. Μας είπατε κάτι για ένα έτος. Αλλά, κύριε Υπουργέ, όταν λέγατε πως θα χρησιμοποιήσετε το κόστος παραγωγής, δεν λαμβάνατε υπόψη σας ότι κάποιοι θα σας έλεγαν: «Το έχετε το κόστος»; Και αφήσατε να εννοηθεί στον Ελληνικό Λαό, ότι είχατε από τις μελέτες σας συνταχμένο το κοστολόγιο.

Μας έρχεσθε σήμερα, που λήγει η εντολή σας και εσύχετε —και πιστεύω οριστικά— να μας πείτε ότι θέλετε ακόμη κάποιο χρονικό διάστημα. Δεν έχετε αυτά τα περιθώρια, κύριε Υπουργέ. Η εντολή δόθηκε για 4 χρόνια και όχι για 40.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι δημιουργήσατε ανταγωνιστικότητα στα αγροτικά προϊόντα. Προσπαθήσατε να αποφύγετε τη συζήτηση, όταν αξιότιμος συνάδελφος, ο κ. Μπεκίρης, σας μίλησε για το τι κάνατε για την άρδευση των διαφόρων εκτάσεων. Μέσα στην επερώτηση είναι, κύριε Υπουργέ. Εσείς βάβαια, θελήσατε να αποφύγετε και ο κ. Μπεκίρης υπεχώρησε, διότι είχε τόσα άλλα να πει, που αν δεν έλεγε και αυτά, δεν πρόσθετε τίποτε περισσότερο στη συζήτηση.

Εγώ λοιπόν, παρ' ό,τι θεωρώ αωστότατο το επιχείρημα του κ. Μπεκίρη, δεν θα παρεκκλίνω της συζητήσεως και θα σας δώσω μία και μόνο απάντηση, σαν απόδειξη του ότι δεν δημιουργήσατε προϋποθέσεις για ανταγωνιστικότητα των αγροτικών προϊόντων. Διότι και μόνο το γεγονός ότι διάψατε 1.200.000 τόνους αγροτικά προϊόντα στα χρόνια που κυβερνάτε, αποδεικνύει ότι δεν δώσατε τη δυνατότητα ανταγωνιστικότητας, ώστε να εξαχθούν και να μην οδηγούν στις χωματερές.

Μας καλέσατε, κύριε Υπουργέ, να λέμε στο Λαό και τις υπάρχουσες δυσκολίες. Αυτή τη σύσταση, θα την δεχόμαστε από μία άλλη Παράταξη. Θα την δεχόμαστε από μια Παράταξη που είχε δώσει αποδείξεις ότι έχει πράξει: το ίδιο. Διότι μη λησμονείτε, κύριε Υπουργέ, πως είχατε γεμίσει την Ελλάδα με αφίσες και έλεγαν «πως μια χούφτα χώμα, το πληρώνετε στη Νέα Δημοκρατία χρυσό». Ενώ, εσείς διπλασιάζατε την τιμή των λιπασμάτων και ενώ τότε γνωρίζατε, κύριε Υπουργέ, ότι η Νέα Δημοκρατία έδινε δισεκατομμύρια δραχμές για την επιδότηση της τιμής των λιπασμάτων, για να κρατιέται η τιμή των λιπασμάτων σε χαμη-

λά επίπεδα. Ούτε αυτή τη στιγμή, εμείς αρνούμεθα ότι πράττετε και εσείς το ίδιο, ίσως και σε μεγαλύτερο βαθμό. Αλλά τότε, κύριε Υπουργέ, στην προσπάθεια να εξαπατήσετε τον Ελληνικό Λαό και να τραβήξετε αυτήν την παραδοσιακά δοσμένη τάξη του χώρου μας κοντά σας, ακολουθήσατε αυτή την τακτική. Σήμερα, που βρεθήκατε στη θέση του υπευθύνου, ζητάτε από μας να πούμε στους αγρότες τις δυσκολίες. Τις λέμε, κύριε Υπουργέ, τις δυσκολίες. Αυτό είναι αλήθεια, ότι υπάρχουν δυσκολίες. Αλλά, δεν μπορούμε να μη σας κατηγορήσουμε για τη δική σας τακτική, αυτή την οποία ακολουθήσατε πριν έλθετε στην εξουσία. Δεν μπορούμε να μη σας κατηγορήσουμε για τις αθετήσεις των υποσχέσεών σας.

Κύριε Πρόεδρε, η απάντηση του κ. Υπουργού, δεν αφήνει πολλά περιθώρια για συζήτηση, διότι δεν πρόσθεσε τίποτε. Δεν ανείρεσε τίποτε από όσα ελέγχθησαν από τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας και ιδιαίτερα όσα στην πρωτολογία μας είπα ο ίδιος.

Γι' αυτό τελειώνοντας, θέλω να σας πω και τούτο, κύριε Υπουργέ: Είπατε πως κάνατε πολλά και ότι απομένουν να κάνατε πολλά ακόμη. Τα πολλά που απομένουν, είναι στο πράσινο βιβλίο. Είναι αυτά τα οποία διακηρύξατε ότι θα τα κάνατε. Η εντολή που σας εδόθη ήταν εντολή 4 ετών. Η εντολή έληξε.

(Στο σημείο αυτό, ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. βουλευτή).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Και ο χρόνος σας έληξε.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΑΡΕΒΑΝΗΣ. Για εκείνα λοιπόν, τα οποία δεν εκάνατε και δεν κάνατε τίποτε, είσθε υπεύθυνοι απέναντι του Ελληνικού Λαού.

Με τις σκέψεις αυτές, κύριε Πρόεδρε —δεν θα πηραδιάσω το χρόνο, μην ανησυχείτε— θέλω να καταλήξω τις εξής: Ενώ είχατε, κύριε Υπουργέ, με πειθαρχημένη πλειοψηφία του 48%, ένα 12%—14% σύμμαχο και Αξιωματική Αντιπολίτευση μια παράταξη με σύνεση και φρόνηση και ενώ ήλθατε σαν ένα κίνημα που μπορούσατε να δώσετε λύσεις, κατόυχατε και αποτύχατε οικτρά. Αυπάμοι, διότι απέτυχε ο καθήκον της Σημίτης. Αλλά, είναι γεγονός ότι απέτυχε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Βαλταζώρος έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΤΙΑΔΩΡΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μόνο να πω στον κ. Υπουργό, πότε θα σταματήσει αυτή η επωδός του τι κάνατε εσείς, σε σύγκριση με το τι κάναμε εμείς. Εγώ απλώς θα ήθελα να πω τι γίνεται σήμερα. Εμείς κρίνουμε την περίοδο τη δική σας, με πρότυπο το πρόγραμμα το οποίο είχατε. Εμείς είχαμε ένα πρόγραμμα και με κίνη προχωρήσαμε. Θα μου πείτε ότι αυτό κρίνετε και εσείς, αλλά παραβλέπετε πολλά πράγματα. Στον τομέα της γεωργίας η Ελλάδα είχε μια αλματώδη πρόοδο την τελευταία πεντηκονταετία. Και σ' αυτό δεν συνέβαλε μόνο η Κυβέρνηση, η δική μας, ή η πλευρά η δική μας, αλλά γενικότερα η πλευρά της δημοκρατικής παραπλεύσεως, η πλευρά που ανάγεται από τον Γούναρη, τον Παπαναστάση από τον Ελευθέριο Βενιζέλο και εντεύθεν, με τον Καφαντάρη και όλους αυτούς οι οποίοι πέρασαν και άφησαν ανεξίτηλα τα ίχνη τους στον τομέα της εξελίξεως της ελληνικής γεωργίας. Θα σας πω ένα μόνο τεράστιο έργο που έκανε στη Μακεδονία ο Ελευθέριος Βενιζέλος, την αποξήρανση της λίμνης των Γιαννιτσών και την διανομή των γαιών στους ακτήμονες, που τότε ήλθαν από τη Μικρά Ασία. Αυτό μόνο αν ζητήσετε και αναλογισθείτε θα δείτε πόσο τεράστια ήταν η συνολική της δημοκρατικής παραπλεύσεως, όχι της σοσιαλιστικής, που παράλληλα εξαφάνισε την ελπίδα και εξασφάλισε την υγεία σ' ολόκληρο τον πληθυσμό της Αυτικής Μακεδονίας, όπου ο μέσος όρος ζωής τότε, έφτανε στα 45 χρόνια. Γι' αυτό, η ελπίδα σήμαινε φούσκωμα της σπλήνας, φυματίωση και νεκροταφείο. Δε θέλω να πω ότι ολόκληρο το έργο ανήκει σε μας, αλλά ανέφερα ένα μικρό παράδειγμα. Γιατί όλο παρελθοντολογίες κάνουμε και

έκπως έχω πει και άλλη φορά θα φτάσετε να μας χρεώνετε και το αμάρτημα του Αδάμ και της Εύας.

Κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, μετά την λαίλαπα της περιόδου 1946—1949 δεν έμεινε τίποτε όρθιο σ' αυτό τον τόπο. Δεν καταλογίζω ευθύνες, αλλά δεν έμεινε ούτε γεφύρι ατίναχτο, ούτε τηλεγραφόβυλο όρθιο. Δεν έμεινε υδραγωγείο για την αγροτιά και δεν υπήρχε ηλεκτρισμός. Γιατί ο ηλεκτρισμός που πήγε στην Ίπαιδρο τα τελευταία χρόνια και η αναθεώρηση των καλλιεργειών ορισμένων καττηγοριών και η ύδρευση αυτών εκόστισε πολλά. Σεις πήγατε ένα σύρμα τις προάλλες σε ένα νησί και είδαμε μουσικές, φωνάρες, τηλεόραση κ.λπ. Βεβαίως είχαν μείνει περιοχές χωρίς ηλεκτρισμό, αλλά φυσικά δεν μπορούτε αυτομάτως να απλωθεί σε όλη την Ελλάδα, όταν έχουμε τεράστια σύνορα και έπρεπε να πάει πρώτα στις παραμεθόριες περιοχές για λόγους πολλούς, σημαντικούς και ειδικούς. Αυτό το έκανε η ποράταξη η δική μας αλλά εμείς δεν το προβάλλουμε κάθε μέρα. Γιατί για να πάει εκεί η εξέλιξη της γεωργίας, η φροντίδα της υγείας έπρεπε να υπάρχει εκεί ο δρόμος, τα γεφύρια να πάει ο ηλεκτρισμός και το τηλέφωνο. Και πράγματι πήγαν. Δεν μπορούμε λοιπόν να τα σβήσουμε όλα.

Εν πάση περιπτώσει, προχωρώντας πάνω σ' αυτό το μοτίβο, ήθελα να πω για τα πολλά στοιχεία που μας φέρνετε και τις στατιστικές, ότι δεν μπορούν να ελεγχθούν από εμάς, αυτή τη στιγμή που τα προβάλλετε.

Εν πάση περιπτώσει θυμήθηκα ένα μεγάλο πολιτικό Άγγλο, ο οποίος έλεγε: Δύο πράγματα στη ζωή μου έπαψα να πιστεύω από την πείρα: Στα δελτία του καιρού και στις στατιστικές.

Και αφού μας είπατε όλα αυτά τα πράγματα και ότι η κοστολόγηση αργεί, είναι τρία χρόνια και θα αργήσει δεν ξέρω πόσα άλλα χρόνια, δεν ξέρω γιατί, αλλά μου ήλθε στο μυαλό το χρέος του Χότζα στο γείτονά του και σήμερα να του το δώσει, αόριο να του το δώσει στο τέλος του είπτε:

«Άκουσε γείτονα, αφού με ενοχλείς, αποφάσισα να πάρω ένα καζάνι να το φυτέψω και όταν θα γίνει, που ήθελα καμιά 15 χρόνια να γίνει η καρδιά, γιατί αργεί και άλλα 15 χρόνια για να αρχίσει να καρπίζει, και αφού θα πουλάω όλα τα καρόδια και μου περισσεύουν, θα σου πληρώσω και εσύ να το χρέος»!

Είναι τόσο δύσκολα αυτά τα πράγματα; Ή επειδή δεν μας συμφέρουν δεν γίνονται και πρέπει να πάει από χρόνο σε χρόνο, ή από εκλογική περίοδο σε εκλογική περίοδο για να έχει μια στατιστική, την οποία θέλετε να μας παρουσιάσετε;

Θα μου πείτε, γιατί δεν το βγάλατε και σεις προηγουμένως; Ένας λόγος είναι ότι προηγουμένως δεν προέκυπτα και οι ανάγκες, γιατί και καλό εισόδημα είχε ο γεωργός και σταθερό τιμάρημο—αυτό είναι αποδεδειγμένο—και αγόραζαν μηχανήματα, αυτοκίνητα, τηλεοράσεις και έφτιαξαν σπίτια ωραία, που σήμερα τα θαυμάζεις. Πώς έγιναν αυτά, αφού δεν ευημερούσαν οι γεωργοί επί των ημερών μας; Μια απλή λογική.

Εν πάση περιπτώσει, για να ελθω σ' αυτά που είπατε για την αναθεώρηση των καλλιεργειών, εκεί υποβλήθηκαν αιτήσεις, αλλά επειδή είπατε γιατί δεν τα ενέκρινε η ΕΟΚ; Πήγαν για να εγκρίνουν;

Από την ΕΟΚ απ' ότι ξέρω εξητήθηκαν αυτά τα πράγματα, πόσα είναι και τι θα κοστίσουν, για να βγουν τα κοστολόγια. Και αφού έγινε αυτό το πράγμα, ξέρω ότι εδίδοντο 20.0ΚΓ για κάθε στρέμμα ευρύτερη, ιδίως για τις ροδακινιές και μηλιές και άλλες 2Κ.0Κ0 για εμφύτευση νέων ποικιλιών, γιατί ήθελαν να φύγουν αυτές οι ποικιλίες που θα έφερναν συμφόρηση στην παραγωγή και πληρώνουν τόσα λεπτά που πηγαίνουν στις χωματερές και τις επιδοτήσεις, που θα έπρεπε να πάνε σε παραγωγικά έργα.

Άλλο τίποτα δεν έχω να προσθέσω και ελπίζω αυτά που είπα και αυτά που είπαν οι συνάδελφοι, να συντελέσουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Σε άλλους χώρους εκτός Βουλής, τώρα που θα αρχίσουν οι προεκλογικές συγκεντρώσεις.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ. Στ'ις προσεχείς εκλογές, γιατί θα τα έχουμε εμείς πραγματοποιήσει, γιατί εμείς έτα θα έχουμε πει θα γίνουν, γιατί δώσαμε εξετάσεις και πετύχαμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κυρίες και κύριοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Πού τις είδατε τις κυρίες, κύριε Υπουργέ; (Γέλια).

ΙΣΑΑΚ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ. Υπάρχουν και κυρίες στο γράφο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Λοιπόν, κύριοι.

Οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας αναφέρθηκαν σε διάφορα θέματα, που θα προσπαθήσω να αναφερθώ σε μερικά, αλλά θα ήθελα να διευκρινίσω, πως όταν γίνεται μία επερωτήτηση γύρω από ορισμένο θέμα και η επερωτήτηση έχει κάποιο χρόνο, στον οποίο προσδιορίζεται, γίνεται γραπτά και ο σκοπός είναι να υπάρξει κάποια προετοιμασία στοιχείων. Και γι' αυτό δέβαινα, όταν γίνεται η συζήτηση δεν είναι λογικό και σκόπιμο να έρχεται το οποιοδήποτε θέμα, κάτω από το γενικό «καπνί» της επερωτήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Έχετε δικιο, κύριε Υπουργέ, και με συγχωρείτε που κάνω αυτή τη διακοπή. Δεν έχετε την υποχρέωση να απαντήσετε σε θέματα εκτός της επερωτήσεως. Ο Κανονισμός είναι σαφής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν μπορώ να απαντήσω για το συγκεκριμένο αριθμό της απεργίας της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων για τα προϊόντα. Η απόφαση πάρθηκε και εφαρμόζεται.

Εάν θέλετε περισσότερες πληροφορίες, δεν έχετε παρά να τηλεφωνήσετε στη Διεύθυνση Γεωργίας να σας πουν ποια είναι η απόφαση και ποια δικαιολογητικά απαιτούνται.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Είναι πιάστχτος ο κόσμος της Άρτας. Η απόφαση είναι απεράδεκτη. Γι' αυτό ζήτησα σήμερα να πάρετε νέα μέτρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Έγινε, κύριε Παπαδημητρίου, και δεν είναι να δημιουργούμε εντυπώσεις σ' αυτή την Αίθουσα, με το να λέτε ότι υποσχέθηκαν και δεν έγινε, ή είπε ο κ. Μωραΐτης, είπα εγώ και δεν έγινε τίποτα. Έχει ακολουθήσει και το μέτρο αυτό εφαρμόζεται.

Όσον αφορά το γενικό θέμα του κόστους, πιστεύω από τα στοιχεία τα οποία παρουσίασθ, ότι οι τιμές οι οποίες καταβάλλονται στους αγρότες υπερκαλύπτουν το χρηματικό κόστος παραγωγής και δίνουν και ένα λογικό κέρδος.

Από και και πέρα, επειδή πάλι ορισμένοι αμιλητές προσπάθησαν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι εμείς πάμε να κρύψουμε κάτι, ότι θέλουμε να συγκαλύψουμε τα στοιχεία του κόστους, θέλω να τονίσω ότι δεν είναι θέμα, όπως είπε ο κ. Κονταξής καθορισμού του κόστους. Είναι θέμα έρευνας. Πρέπει επί τρία συνεπτά χρόνια 83, 84, 85 να γίνει για κάθε χρόνο έρευνα, για να συγκεντρωθούν τα στοιχεία να γίνουν συγκρίσεις και να βγουν συμπεράσματα. Η έρευνα απαιτεί 4 χρόνια, διότι πρέπει να γίνει επί 3 χρόνια συνέχεια. Δεν μπορεί να συντομευθεί ο χρόνος αυτός, διότι αν συντομευθεί η έρευνα θα είναι χωρίς αποτέλεσμα, δεν θα είναι επιστημονική.

Ο κ. Μπεκίρης προσπάθησε να αμφισβητήσει τα όσα είπα λέγοντας αυξήθηκαν τα λιπάσματα 40%. Τα λιπάσματα αυξήθηκαν 40%, που δίνει στην τριετία μία μέση αύξηση, γύρω στο 13,3%. Όμως, οι κύριοι της Νέας Δημοκρατίας δεν πρέπει να ξεχνάνε ότι επί Νέας Δημοκρατίας αυξήθηκαν την προηγούμενη τριετία τα λιπάσματα κατά 80% και είχαν μία μέση αύξηση κατ' έτος, 25%

Σχετικά με το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεων, θέλω και πάλι να τονίσω — λυπάμαι που το λέω — δεν υπήρχε πρόγραμμα αναδιαρθρώσεων καλλιεργειών. Και όλοι αυτοί οι ισχυρισμοί περί προγράμματος δεν ευσταθούν.

Αναφέρθηκε ο κ. Βαλταδώρος σε αριθμούς. Κύριε Βαλταδώρο, δεν υπήρχε πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της ροδακινιάς ή της θερινουκοκιάς. Το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως των πυρηνοκάρπων είναι, έγινε από την υπηρεσία τώρα, υποβλήθηκε στην Κοινότητα και η Κοινότητα έχει απαντήσει να επανυποβληθεί με τα μεσογειακά προγράμματα. Πριν το '81 πρόγραμμα δεν υπήρχε και ούτε συλλογές στοιχείων, γύρω από αυτά τα θέματα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΣ. Το ζήτησε η Γεωργική Υπηρεσία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ελέγχθηκε ότι χάνουμε λεφτά γιατί τα προγράμματα δεν προχωρούν. Υπάρχει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα των επενδύσεων που έχει υποβάλει η Ελληνική Κυβέρνηση και αυτό προχωρεί. Τα χρήματα όταν αφορά π.χ. τις ελαιοεργατικές εγκαταστάσεις στη μεταποίηση των πορτοκαλιών, έχουν σχεδόν απορροφηθεί ολοκληρωτικά. Δεν χάνουμε λεφτά από τα προγράμματα, διότι απλούστατα τα προγράμματα που υπάρχουν προχωρούν. Εκείνα που εκκρεμούν είναι για τον αμπελοοινικό τομέα, που πρέπει να εγκριθεί από την Κοινότητα και τα πυρηνοκάρπα, που όπως ανέφερα θα επανυποβληθούν στα πλαίσια των μεσογειακών προγραμμάτων.

Τώρα για να ικανοποιήσω τον κ. Κονταξή, βεβαίως τα χρήματα τα οποία καταβάλλονται από την Κοινότητα για επιδοτήσεις στον τομέα της υποδομής, δεν επιστρέφονται. Αυτό είναι γνωστό στους πάντες. Και αυτοί οι οποίοι προβάλλουν το αντίθετο δεν πιστεύω στην πραγματικότητα να υπάρχουν. Κάποια άλλη συζήτηση θα γίνει, κύριε Κονταξή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Και όμως, υπάρχουν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Σχετικά με το 355 που αναφέρθηκε ο κ. Παπαδημητρίου. Θα τον παρακαλούσα να εξετάσει το θέμα κάπως πιο επιμελητικά, διότι θα διαπίστωνε αν το εξέταζε, ότι υπάρχει μια μεγάλη καθυστέρηση, η οποία προέκυψε. Διότι το 1981 η ενίσχυση της Κοινότητας ήταν 25% και όταν πήγε στο 50%...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Μη προσπαθείτε να δικαιολογηθείτε, κύριε Υπουργέ. Θα πρέπει να παραδεχθείτε ότι δεν αξιοποιήσατε όπως πρέπει τις δυνατότητες που προσφέρονται από την ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Παρακαλώ, κύριε Παπαδημητρίου, μην διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Βιάζεσθε, δεν αφήνετε να τελειώσω. Αυτή τη στιγμή ούτε ξέρετε τί ήθελο να πω.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. ... (Δεν ακούσθηκε).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Εφόσον με διακόπτετε και μιλάτε με τέτοιους ισχυρισμούς, θα σας απαντήσω ότι εδώ διαβάσατε την ομιλία σας για τον προϋπολογισμό, χωρίς εν τω μεταξύ να καθίσετε να εξετάσετε τι

συμβαίνει. Και θα βλέπετε ότι το 1981 η επιδότηση από την ΕΟΚ ήταν 25% και όλοι οι φορείς οι οποίοι επιδοτήθηκαν το 1981, όταν πήγε η επιδότηση 50%, είπαν ότι δεν συμφέρει πια να κάνουμε το έργο και μερικοί που επανυπέβαλαν προγράμματα ήθελαν να πάρουν από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ενίσχυση 50% και επάνω. Αυτός είναι ο λόγος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. ... (Δεν ακούσθηκε).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Παρακαλώ, μη διακόπτετε. Διακόπτετε αυθαίρετα και παρακαλώ να μη γραφούν τίποτε απ' αυτά που λέει ο κ. Παπαδημητρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Όσον αφορά για τις σιταποθήκες της ΚΥΔΕΠ, για τις οποίες λέτε σεις, το πρόγραμμα των σιταποθηκών η δική σας Κυβέρνηση το υπέβαλε και το υπέβαλε άρον - άρον και μη προετοιμασμένο και γι' αυτό υπάρχουν αυτές οι καθυστερήσεις. Δεν είναι η ΚΥΔΕΠ του 1983, θα ξέρετε πολύ καλά ότι ήταν η ΚΥΔΕΠ του 1981 και του 1980 που εργάστηκε για τα προγράμματα σιταποθηκών και γι' αυτό το πρόγραμμα σιταποθηκών παρουσιάζει ελλείψεις.

Και για τα αρδευτικά του 1975, το έχουμε πει και δημόσια ότι το πρόβλημα ακριβώς ήταν ότι, επειδή τα αρδευτικά αυτά είναι μικρά, δεν υπήρχαν μελέτες και δεν υπήρχε προσωπικό στο Υπουργείο Γεωργίας που να απασχοληθεί με τέτοια προγράμματα. Το ανώτατο όριο της οδηγίας 268, βεβαίως, δεν το εξαντλήσαμε, διότι ο σκοπός δεν είναι να απορροφάμε πάση θυσία χρήματα από την Κοινότητα, χωρίς κανένα σκοπό, ο σκοπός είναι να απορροφάμε χρήματα για συγκεκριμένη πολιτική και συγκεκριμένους στόχους. Η 268 οδηγία πρέπει να χρησιμοποιηθεί για αναπτυξιακούς στόχους και όχι για εισοδηματική ενίσχυση του οποιουδήποτε και είναι μ'α οδηγία η οποία πρέπει να χρησιμοποιηθεί για να ενισχυθούν οι μικροί και μεσαίοι παραγωγοί και όχι ο οποιοσδήποτε μεγάλος παραγωγός, ο οποίος δεν έχει πολλές φορές και την περιοχή που υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης.

Ναι, βέβαια, ότι όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι τα τρία χρόνια που πέρασαν έγινε μία σημαντική βελτίωση στο εισόδημα του παραγωγού. Με τις άλλες προσπάθειες που έγιναν στον τομέα της παιδείας και της Κοινωνικής πρόοδου έγινε και μία σημαντική βελτίωση της ποιότητας ζωής του αγρότη. Βεβαίως πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση αυτή εργάστηκε με τους αγρότες για τους αγρότες, επιδιώξαμε να βελτιώσουμε σημαντικά την κατάσταση στην ελληνική ύπαιθρο, ότι το έχουμε πετύχει και τό σε αρκετό βαθμό και γι' αυτό ο Ελληνικός Λαός στις επόμενες εκλογές θα επικροτήσει τις προσπάθειές μας. Ενչ-ριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση της επαρωπότητας αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας, σχετικά με τις καταβαλλόμενες από τον αγρότη δαπάνες στη διαμόρφωση των τιμών των αγροτικών προϊόντων και ερωτάται η Βουλή, δέχεται να λύσουμε τη Συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και περί ώρα 16.30' λύεται η Συνεδρίαση για την προσηχή Δευτέρα 29 Απριλίου '85 και ώρα 18.30' με αντικείμενο ημερησίας διατάξεως νομοθετική εργασία.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ